

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΓΙΑ

Π.Μ.Σ.

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

**Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»**

ΘΕΜΑ:

**<<Η Διαδημοτική Συνεργασία και οι Σ.Δ.Ι.Τ ως εναλλακτικά
μοντέλα παροχής δημοτικών υπηρεσιών. Η περίπτωση του
Δήμου Διονύσου >>**

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Επιβλέπων: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΓΕΩΡΓΑΚΕΛΛΟΣ
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς

Κόρινθος, Οκτώβριος 2017

Department of Political Studies and International Relations - University of Peloponnese
Department of Economics - Democritus University of Thrace
Department of Economics - Aristotle University of Thessaloniki
Department of Business Administration - University of Piraeus

**Interuniversity Interdepartmental
Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

SUBJECT:

<<The inter-municipal co-operation and the Public Private Partnerships as alternative models of Municipal services provision. The case study of the Municipality of Dionysos>>

IOANNIS D. VASILEIOU

Corinth, October 2017

© 2017

Βασιλείου Ιωάννης

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος, All Rights Reserved

Αφιερώσεις

Στην σύζυγό μου για την αμέριστη στήριξη και βοήθειά της
Στις κόρες μου - τις ζωές μου , για την ζωογόνα σύμπραξή τους,
παρά τα βασανιστικά πειράγματά τους

στους γονείς μου

Ευχαριστώ

από καρδιάς όλους τους καθηγητές του μεταπτυχιακού για τους νέους δρόμους σκέψης που μου άνοιξαν κι εγώ μου επιτραπεί ιδιαίτερη μνηεία στους κκ. Αγγελο Κότιο, Μανώλη Κουτουλάκη, Χρήστο Πετρόπουλο, τον Πρότανη κ. Νικόλαο Γεωργόπουλο και τον Ράλλη Γκέκα

την «ήρεμη δύναμη», τον Δρα Σήφη Πλυμάκη για την συμπαράσταση και την πολύτιμη καθοδήγησή του στην προσπάθειά μου

τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Δημήτριο Γεωργακέλλο για την τιμή που μου έκανε και την συμβολή του

την Δρα Κρίστη Αγαπητού για τις συμβουλές της

τους υπαλλήλους της ΥΔΟΜ Δήμου Διονύσου, τους Προϊσταμένους Διεθύνσεων, τους αιρετούς, τους μηχανικούς και όλους όσους συμμετείχαν στο ερευνητικό τμήμα της παρούσας εργασίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	6
1.1. Εισαγωγή	6
1.2. Το οικονομικό περιβάλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β	8
2.1. Πρακτικές βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης των ΟΤΑ	8
2.2. Προσανατολισμοί σε νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών ΟΤΑ-Νέες πηγές χρηματοδότησης	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	11
Η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ....	11
3.1. Θεσμικό πλαίσιο	11
3.2. Στοχεύσεις Διαδημοτικών Συνεργασιών	13
3.3. Πλεονεκτήματα-Μειονεκτήματα	14
3.4. Οι Διαδημοτικές Συνεργασίες στον Ευρωπαϊκό χώρο.....	14
3.5. Οι Διαδημοτικές Συνεργασίες στην Ελλάδα	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ	19
ΟΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ –ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (Σ.Δ.Ι.Τ)	19
4.1. Έννοια ΣΔΙΤ	19
4.2. Ο ρόλος του Δημόσιου Τομέα σε μια ΣΔΙΤ	23
4.3. Μορφές ΣΔΙΤ	25
4.4. Οι ΣΔΙΤ στον Ευρωπαϊκό χώρο	29
4.5. Οι ΣΔΙΤ στην Ελλάδα	32
4.6. Πλεονεκτήματα-Μειονεκτήματα ΣΔΙΤ.....	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε	39
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ	39
5.1. Αντικείμενο μελέτης	39
5.2. Περιγραφικά στοιχεία Δήμου Διονύσου.....	40
5.3. Πολεοδομικό καθεστώς Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Διονύσου & περιορισμοί	41
5.3.1. Πολεοδομικό καθεστώς Δ.Ε	41
5.3.2. Ζώνες Χωροταξικών-Περιβαλλοντικών μηχανισμών & προστασίας Περιβάλλοντος Περιοχών Δ.Ε.....	44
5.3.3. Δασικοί Χάρτες	44
5.3.4. Κτηματολόγιο	47
5.4. Οργανωτική Δομή του Δήμου Διονύσου.....	47

5.5.1. Συστατικά –Λειτουργικά στοιχεία Υπηρεσίας Δόμησης Δήμου Διονύσου	49
5.5.2.Αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης Υπηρεσίας Δόμησης	51
5.5.2.1. Στέγαση	51
5.5.2.2. Στελέχωση	52
5.5.2.3. Υλικοτεχνική υποδομή.....	53
5.5.2.4. Αποτελέσματα βραχείας λειτουργίας ΥΔΟΜ.....	53
5.6. Έρευνα Πεδίου και Αξιολόγηση λειτουργίας Υ.ΔΟΜ	54
5.6.1. Μεθοδολογία Έρευνας.....	54
5.6.2.Ατομα στα οποία απευθύνθηκε το ερωτηματολόγιο & λόγοι επιλογής.....	55
5.6.3. Επεξεργασία αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου.....	56
5.7. Ανάλυση Εσωτερικού Περιβάλλοντος ΥΔΟΜ	61
5.8. Σύγκριση Οργανωτικής δομής ελεγχόμενης υπηρεσίας με πρότυπο ΥΠΕΣ	65
5.9. Αξιολόγηση Υφιστάμενης κατάστασης	67
5.9.1. Στρατηγικός σχεδιασμός και συστήματα προσωπικού	68
5.9.2. Κρίσιμα ζητήματα-σημαντικότερα προβλήματα ελεγχόμενης υπηρεσίας	73
5.10. Ποιοτική αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών	75
5.11. Προτάσεις εσωτερικών παρεμβάσεων βελτίωσης οργανωσιακής και υπηρεσιακής λειτουργίας	81
5.12. Προτάσεις παρεμβάσεων βελτίωσης και αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω εναλλακτικών μορφών παροχής	84
i. Σύναψη διαδημοτικής συνεργασίας υπηρεσιών πολεοδομίας.....	85
ii. Ενεργοποίηση-εφαρμογή συμπράξεων	87
5.13. Επιλογή του καταλληλότερου σεναρίου-προτάσεων	89
5.14. Αποτελέσματα προτάσεων	90
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ	91
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Νομοθεσία ΣΔΙΤ, Διαγράμματα πορείας διαδικασίας ΣΔΙΤ, ΟΕΥ Δήμου Διονύσου-αρμοδιότητες ΥΔΟΜ, Ερωτηματολόγιο έρευνας, Διαγραμματικά πρότυπα οργάνωσης υπηρεσίας πολεοδομίας) :.....	95
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	105
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ/ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ	111
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΗΜΟΥ-ΕΓΓΡΑΦΑ-ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ	114
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ-ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ	115

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Α.Δ.Α	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
Α.Δ.Σ	Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου
Δ.Ε	Δημοτικές Ενότητες
Δ.Σ	Δημοτικό Συμβούλιο
Γ.Γ.Α.Δ.Α	Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής
Γ.Π.Σ	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης
Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ	Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Π	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ε.Π.Δ	Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης
Ε.Π.Υ	Εναλλακτική Παροχή Υπηρεσιών
Ι.Τ.Α	Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΚΔΚ	Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/06)
ΚΕΔΕ	Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
ΝΠΔΔ	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.	Νόμος
Ν.Δ.	Νομοθετικό Διάταγμα
ΝΣΚ	Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
ο.π	όπως παραπάνω
Ο.Ε.Υ	Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Ο.Ο.Σ.Α	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης
Ο.Τ.Α	Οργανισμός-οί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ο.Τ.Α Α' βαθμού	Δήμοι
Ο.Τ.Α Β' βαθμού	Περιφέρειες
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Μ	Πολεοδομική Μελέτη
Ρ.Σ	Ρυμοτομικό Σχέδιο
ΣΔΙΤ	Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
ΣτΠ	Συνήγορος του Πολίτη
Τ.Α	Τοπική Αυτοδιοίκηση
Τ.Ε.Κ	Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
Υ.ΔΟΜ	Υπηρεσία Δόμησης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία, επιχειρείται μια συνοπτική προσέγγιση στα εναλλακτικά μοντέλα παροχής υπηρεσιών Ο.Τ.Α Α' βαθμού, με επικέντρωση στην διαδημοτική συνεργασία και στις Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), με στόχο την κατάδειξή τους ως σημαντικών και κατάλληλων εργαλείων και μέσων για την εξοικονόμηση πόρων και την προαγωγή της τοπικής ανάπτυξης.

Οι δέσμες μέτρων που, από την προηγούμενη δεκαετία, οδήγησαν τις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και βεβαίως την Ελλάδα να εφαρμόσουν για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, δεν στάθηκαν αρκετές για την αποτροπή της στην χώρα μας που βιώνει την πιο βαριά και παρατεταμένης διάρκειας μορφή της.

Το δυσμενές αυτό οικονομικό περιβάλλον δεν θα μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστη την Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία, έχοντας από τη μια πλευρά «προικισθεί» με περισσότερες μεταφερόμενες αρμοδιότητες και από την άλλη, αντί ενισχύσεως, έχοντας υποστεί σημαντικές περικοπές σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καλείται με λιγοστά μέσα να ανταποκριθεί στην κάλυψη των αναγκών της, προσφέροντας αυξημένες και το ίδιο ποιοτικές υπηρεσίες. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Τ.Α, πέρα από τον εξορθολογισμό των δαπανών και την ανασυγκρότηση των δημοτικών υπηρεσιών, επιβάλλεται να βρεί τρόπους και νέες μορφές χρηματοδότησης, εκμεταλλευόμενη τις δυνατότητες του θεσμικού πλαισίου με την αξιοποίηση των εναλλακτικών μοντέλων παροχής υπηρεσιών, όπως είναι η διαδημοτική συνεργασία και οι συμπράξεις.

Με το σκεπτικό αυτό, γίνεται συνοπτική προσέγγιση και παρουσίαση της διαδημοτικής συνεργασίας και των ΣΔΙΤ, ως εργαλεία που μπορούν να συμβάλλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών με ποιοτικές υπηρεσίες, στη δημιουργία προϋποθέσεων οικονομικής, κοινωνικής και χωροταξικής ανάπτυξης και στη στήριξη της απασχόλησης δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο.

Τέλος μελετάται, η υπηρεσία δόμησης του Δήμου Διονύσου, που αποτελεί μελέτη περίπτωσης, για την διάγνωση των προβλημάτων της παθογενούς λειτουργίας της και την εφαρμογή των εναλλακτικών μοντέλων παροχής υπηρεσιών ως μέσων/εργαλείων αναβάθμισης και ανάταξής της.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Εναλλακτικά μοντέλα παροχής υπηρεσιών, Εναλλακτικοί πόροι, Διαδημοτική Συνεργασία, Συμπράξεις, Δημόσιος και Ιδιωτικός Τομέας, ΣΔΙΤ, Μελέτη περίπτωσης πολεοδομίας

ABSTRACT

In this assignment , a concise approach to alternative models of Municipal services provision is attempted, focusing on inter-municipal co-operation and on Public Private Partnerships ,with the aim of demonstrating them as important and appropriate tools and means for saving resources and promoting local development..

The bundles of measures that have led the countries of the European Community, from the past decade, and of course Greece to implement them in order to deal with the economic crisis, have not been enough to prevent it in our country experiencing its heaviest and prolonged form.

This unfavorable economic environment could not leave the Greek Local Government unaffected, which, on the one hand, being "endowed" with more transferred powers, and on the other hand instead of strengthening, having sustained significant cutbacks in economic and human resources, is called with a few means to meet its needs, offering increased and equal quality services. Under these circumstances, the Local Government, in addition to rationalizing expenditures and rebuilding municipal services, needs to find ways and new forms of financing, using the potentials of the institutional framework by using alternative service models such as inter-municipal partnership and partnerships.

In this light,, a concise approach and presentation of inter-municipal partnership and PPPs is being developed as a tool that can help better serve citizens with quality services, create conditions for economic, social and spatial development and support employment by creating new jobs locally.

Finally, the Dionysos Municipality building service, which is a case study, is being studied to diagnose the problems of its pathogenic function and to apply alternative service models as tools for upgrading and redeveloping it.

KEY WORDS: Alternative service models, Alternative resources, Inter-municipal Partnership, Partnerships, Public and Private Sector, PPP, Urban Planning Case Study

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η από την προηγούμενη δεκαετία διαφαινόμενη οικονομική κρίση που θα έπληττε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας οδήγησε στη λήψη μέτρων και στρατηγικών για την αντιμετώπισή της, με κύριες στοχεύσεις τον περιορισμό των πάσης φύσεως δημοσίων δαπανών και αντίστοιχη συρρίκνωση των προϋπολογισμών¹.

Στην κατεύθυνση αυτή κινούμενη και η Ελλάδα, προέβη στην λήψη αντίστοιχων μέτρων για την μείωση των δαπανών του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α και των Ν.Π.Δ.Δ.. Στην Τ.Α , μεταξύ άλλων μέτρων, η στόχευση εκφράστηκε με την σύσταση και λειτουργία του προγράμματος ‘Καλλικράτης’ (ν. 3852/10) με το οποίο μειώθηκε σημαντικά ο αριθμός των δημοτικών αρχών (από 1034 σε 325), καθώς οι στόχοι του, όπως προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του ως άνω νόμου, ήταν α) ο περιορισμός των λειτουργικών δαπανών της αυτοδιοίκησης καθώς και η επίτευξη οικονομικών κλίμακας στους οικονομικούς πόρους και β) η αναπτυξιακή ώθηση της αυτοδιοίκησης και η δημοσιονομική αναδιάρθρωση².

Περαιτέρω, η οικονομική περιπέτεια στην οποία εισήλθε η χώρα μας, οι επικρατούσες δημοσιονομικές συνθήκες, η ανάγκη πιστής τήρησης του Προγράμματος Σταθερότητας αλλά και το νέο οικονομικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε με το πρόγραμμα ‘Καλλικράτης’, επέβαλαν την ακόμη περισσότερο και με κάθε τρόπο μείωση των δημοσίων δαπανών που αποτυπώθηκαν με λήψη πλείστων μέτρων σε όλους τους τομείς [λχ «πάγωμα» προσλήψεων³, μείωση προσωπικού με κίνητρα εθελουσίας εξόδου, μείωση μισθών στο 40%⁴, μείωση μισθωμάτων⁵, συγκέντρωση υπηρεσιών (με κατάργηση ή ενοποίηση όπως λχ σχολεία, αστυνομικά τμήματα, εφορίες κ.α)]

¹ Συμβούλιο της Ευρώπης MCL- 17 (2011) 3, 17^η σύνοδος, Κίεβο, 3-4 Νοεμβρίου 2011, ‘Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε κρίσιμους καιρούς: πολιτικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της κρίσης, την ανάκαμψη και την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος’

² Βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 3852/10

³ ΠΥΣ 33/2006 & 27/29.12.2016 (ΦΕΚ 243/Α/16)

⁴ Ν.4046/12 (ΦΕΚ Α’/28/12) & ΠΥΣ 6/28.2.2012 (ΦΕΚ 38/Α/12)

⁵ Ν. 3943/11 & 4002/11

1.2. ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ανεξαρτήτως του μικρού αριθμού (325) των νέων Δήμων που προέκυψαν από τις συνενώσεις, τα πληθυσμιακά, οικιστικά, διοικητικά, οικονομικά κ.λπ. μεγέθη τους είναι πλέον πολύ μεγαλύτερα . Επιπλέον, μέσω των αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν το 2011, η οποία χαρακτηρίστηκε ως «..η μεγαλύτερη μεταφορά πολιτικής ισχύος που ποτέ μετακινήθηκε και μεταφέρθηκε από το κεντρικό πολιτικό κράτος, από το εθνικό κεντρικό κράτος, στις τοπικές κοινωνίες..» από τον τότε υπουργό εσωτερικών⁶, οι Δήμοι έχουν μετατραπεί πλέον σε πολιτικούς, διοικητικούς και αναπτυξιακούς τοπικούς θεσμούς με διευρυμένες λειτουργίες, μεγάλες υπηρεσίες και πολλές νέες δραστηριότητες

Στο πλαίσιο αυτό, οι Δήμοι έχουν να αντιμετωπίσουν δύο σημαντικά προβλήματα: α) Πως θα εξασφαλίσουν την παροχή υπηρεσιών και την κατασκευή / συντήρηση των υποδομών που συνδέονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, κάτω από τις πιεστικές ανάγκες και την αυξημένη ζήτηση που προκαλεί η κοινωνικο - οικονομική κρίση και β) Πως θα αξιοποιήσουν όλες τις δυνατές πηγές χρηματοδότησης με στόχο την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Στη παρούσα χρονική συγκυρία, η επταετής ύφεση σε συνδυασμό με την υπερφορολόγηση, την έλλειψη ρευστότητας και τη μείωση των δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης, έχουν επηρεάσει σημαντικά τη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η Τ.Α αντιμετωπίζει περικοπές των επιχορηγήσεων που έχουν ξεπεράσει το 60% έχοντας ουσιαστικά εκμηδενιστεί, έλλειψη σε ανθρώπινο δυναμικό εξαιτίας των εθελούσιων εξόδων και ταυτόχρονη αδυναμία αντικατάστασής του λόγω της απαγόρευσης των προσλήψεων, αυξημένο διαχειριστικό κόστος που επιβάλλουν οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες, με συνέπεια τις περιορισμένες δυνατότητές της να συμβάλλει στην προώθηση τοπικών επενδύσεων⁷. Την ίδια ώρα έχουν μεταβιβαστεί από το Κράτος πρόσθετες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις στους ΟΤΑ, με συνέπεια την επιπλέον δέσμευση οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού⁸, την

⁶ Δελτίο Τύπου ΥΠΕΣΑΗΔ 21/10/2010 σχετικά με ομιλία του Υπουργού κ.Ι.Ραγκούση στα Χανιά, 20/10/2010.

⁷ Ειδικό Συνέδριο ΚΕΔΕ, Βόλος 17 & 18/10/2006

⁸ Κουλουμπίνη Ε., Σύμβουλος ΕλΣΥΝ –Πρόεδρος Παρατηρίου ΟΤΑ « Τρόποι βελτίωσης της Οικονομικής κατάστασης των Δήμων και των επιχειρήσεων αυτών»

αποδυνάμωση των επι μέρους τμημάτων απο στελεχικό δυναμικό και συνεπακόλουθοι τις καθυστερήσεις στην παρεχόμενη υπηρεσία, αλλά και την υποβάθμιση της ποιότητάς της, με σοβαρό εν τέλει αντίκτυπο στην ίδια την λειτουργία τους.

Οι περιορισμένοι διαθέσιμοι πόροι του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020, η διαρκής μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και οι δυσκολίες στην εξεύρεση άλλων πόρων, αποτελούν σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα της χρηματοδότησης και της υλοποίησης ακόμα και μικρών έργων. Σε αυτό το ασφυκτικό οικονομικό περιβάλλον και τις ολοένα μεγαλύτερες πιέσεις προς την Τ.Α να «προσφέρει περισσότερα με λιγότερους πόρους»⁹, οι Ο.Τ.Α οφείλουν να αναζητήσουν νέες πηγές χρηματοδότησης για να εφαρμόσουν τα αναπτυξιακά τους σχέδια, προσφέροντας τις ίδιες, ή, ακόμη και περισσότερες υπηρεσίες προς τους πολίτες τους, με το ίδιο ή χαμηλότερο κόστος¹⁰, ενώ αναδεικνύεται ολοένα και περισσότερο επιτακτική η ανάγκη της εξεύρεσης τρόπων, μέσων, δυνατοτήτων και τρόπων για την εξοικονόμηση των δαπανών, χωρίς αυτό να έχει δυσμενείς συνέπειες στη ποσότητα και ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών, στη δράση, το έργο και την λειτουργία τους¹¹.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

2.1. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α

Οι συνήθειες και πάγιες εφαρμοζόμενες πρακτικές βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης των Δήμων και της αδυναμίας τους στη παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών, συγκλίνουν σε ενέργειες που αφορούν, είτε στη λήψη μέτρων βελτίωσης των εσόδων (λ.χ πρόβλεψη διευκολύνσεων πληρωμής οφειλών των δημοτών), είτε

⁹ ΙΤΑ-ΚΕΔΕ, Μελέτη Τριετής Στρατηγική Μεταρρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση 2016-2018 σελ.105

¹⁰ Ράλλης Γκέκας –Κατερίνα Μήτσου, άρθρο «Η ιδιωτικοποίηση των δημοτικών υπηρεσιών καθαριότητας- Διεθνής εμπειρία και οι επιταγές της τρόικα», www.localit.gr, 10.1.2013

¹¹ ΜΕΛΕΤΗ ΑΔΕΔΥ-Έκδοση του Κοινωνικού Πολύκεντρου, «Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση: Τα οικονομικά της, η εκχώρηση αρμοδιοτήτων της και οι επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και στα Δημόσια αγαθά.» ΜΕΛΕΤΗ – ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ, 2014 σελ. 81.

στον εξορθολογισμό των δαπανών (λ.χ λύση μισθώσεων και μεταφορά των υπηρεσιών των Δήμων σε ιδιότητα ακίνητα) , είτε στην ανάθεση της παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες.

2.2. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΣΕ ΝΕΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ο.Τ.Α- ΝΕΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

2.2.1. Από την μέχρι τώρα εμπειρική πραγματικότητα, έχει καταδειχθεί ότι, η βελτίωση της οικονομικής και της δυναμικής θέσης των Ο.Τ.Α με μόνη την καταφυγή στις προαναφερόμενες πρακτικές, χωρίς ταυτόχρονες ενέργειες αναπλήρωσης των αδυναμιών στην παροχή των υπηρεσιών τους, δεν μπορεί να έχει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Κι αυτό γιατί, καθόσον αφορά την αδυναμία παροχής υπηρεσίας, η συνήθως ακολουθούμενη τακτική της κάλυψης των αδυναμιών των ΟΤΑ στη παροχή μιας υπηρεσίας μέσω των αναθέσεων σε τρίτους/ιδιώτες με την συνακόλουθη απαιτούμενη δαπάνη, ματαιώνει και ανατρέπει τις όποιες προσπάθειες οικονομικής βελτίωσης. Τούτο δε παρατηρείται ακόμη και στις περιπτώσεις επίτευξης συμφέρουσας προσφοράς, δεδομένου ότι, η όποια, ελάχιστη ή μεγαλύτερη, επίτευξη εξοικονόμησης πόρων μέσω της παρεχόμενης έκπτωσης του αναδόχου δεν μπορεί να λογισθεί ως ωφέλεια, όταν αντικειμενικά υπάρχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις εις βάρος της ποιότητας, με αποτέλεσμα οι συγκεκριμένες επιλογές να αποβαίνουν ανεπιτυχείς και επιζημιά των Δήμων.

2.2.2. Η Τ.Α αντιμετωπίζει πλέον μακροπρόθεσμες προκλήσεις που θα διαρκέσουν περισσότερο από την κρίση. Η αυτονομία που προωθήθηκε από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη πρέπει να δίνει την ελευθερία για καινοτόμες δράσεις αντιμετώπισης αυτών των προκλήσεων, καθώς και κάποιο βαθμό ασφάλειας σε ότι αφορά τους πόρους. Αυτά όμως απαιτούν ένα τρόπο και μια μορφή συμπράξεων με άλλους βασικούς παράγοντες, όπως άλλα επίπεδα διοίκησης, ιδιωτικός τομέας, πανεπιστήμια, άλλα μέλη από κοινότητες έρευνας και εκπαίδευσης, κοινωνικές επιχειρήσεις και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις.¹²

¹² Συμβούλιο της Ευρώπης MCL- 17 (2011) 3 *Διάσκεψη των Υπουργών των αρμόδιων για την Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης 17η σύνοδος, Κίεβο, 3-4 Νοεμβρίου 2011 <Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε κρίσιμους καιρούς: πολιτικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της κρίσης, την ανάκαμψη και την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος>*

Σ' αυτό το πεδίο της αδυναμίας των Ο.Τ.Α στην αυτοδύναμη παροχή των υπηρεσιών τους, αλλά και για τη διατήρηση των τοπικών οικονομιών σε καλή κατάσταση, μπορεί να δοθεί αποτελεσματική λύση με την επιλογή, αξιοποίηση και χρήση της εναλλακτικών εργαλείων¹³ παροχής των υπηρεσιών (Ε.Π.Υ) [όπως (ενδυνάμωση άτυπων δικτύων επικοινωνίας μεταξύ αιρετών και στελεχών σε όμορους δήμους, επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω διαδημοτικής συνεργασίας, ανάθεση σε υφιστάμενα όργανα της μελέτης δυνατικών μεθόδων μείωσης δαπανών και διαπραγματεύσεων, ανάθεση υπηρεσιών σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ή ιδιώτες].

Η Ε.Π.Υ, ορίζεται στο πεδίο μεταξύ του αμιγούς χαρακτήρα δημοτικών υπηρεσιών και της πλήρους ιδιωτικοποίησης. Ενδεικτικά, στην μορφή αυτή της Ε.Π.Υ, εντάσσονται η Διαδημοτική συνεργασία, οι Τοπικές συμπράξεις, οι ΣΔΙΤ, οι προγραμματικές συμβάσεις, τα συμβόλαια παροχής ιδιωτών/ΜΚΟ, οι συμβάσεις παραχώρησης, οι Κοινές Υπηρεσίες και η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα¹⁴.

Ετσι, υπό τις προαναφερόμενες περιστάσεις και συνθήκες, η χρήση από κοινού των επαγγελματικών πόρων και του εξοπλισμού που απαιτείται για διοικητικές ενέργειες (όπως λ.χ είσπραξη φόρων, πολεοδομικοί έλεγχοι, διαχείριση μισθοδοσίας, εσωτερικοί οικονομικοί έλεγχοι και τεχνολογία της πληροφορίας), μέσω των εναλλακτικών μοντέλων παροχής υπηρεσιών Ο.Τ.Α, ενισχύει την θέση της Τ.Α και μπορεί να αποτελέσει σοβαρό εργαλείο ανάταξής της.

Η χρήση των συνεργασιών για την επιδίωξη συμμετοχής σε έργα ανάπτυξης είχε διαφανεί ως επιβαλλόμενη εταιρική πολιτική των αναπτυξιακών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) στο πλαίσιο ολοκληρωμένων σχεδίων για την προαγωγή βιώσιμης αστικής ανάπτυξης (πακέτο Γιούνκερ, ΕΣΠΑ, JESSICA). Σ' αυτό εξυπηρετούσε και η αρχική πρόβλεψη των συνεργασιών στον Κώδικα Δήμων

¹³ Carl W. Stenberg, καθ. δημόσιας διοίκησης & διακυβέρνησης του School of Government, University of North Carolina, Η λευκή βίβλος του ICMA Governmental Affairs and Policy Committee, μεταφραση άρθρου «Αντιμετωπίζοντας την κρίση: Πώς η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να επινοήσει εκ νέου τον ρόλο της στην μεγάλη ύφεση?» Μαρία Ψαρρού, 5/1/12, citybranidg.gr

¹⁴ Δρ. Σήφης Πλυμάκης *Παρουσίαση 5^{ης} διάλεξης μαθήματος «Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης»,*

και Κοινοτήτων (Κ.Δ.Κ) , καθώς, ‘έξυπνη’ ανάπτυξη, χωρίς συνεργασίες με συμμετοχή όλων των φορέων (πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ιδιωτικό τομέα, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς φορείς ή ενεργούς πολίτες)¹⁵ , δεν θα είχε περιθώρια επιτυχίας. Γι’ αυτό, λόγω της σημαντικότητας της πρόβλεψης αυτής, επαναλήφθηκε και στις διατάξεις του Καλλικράτη.

Πλέον, ανεξάρτητα από τις αδυναμίες και δυσκολίες εφαρμογής του παρελθόντος, οι συνεργασίες και οι συμπράξεις φαίνεται να αποτελούν βασική πολιτική προτεραιότητα του ΥΠΕΣ ως κατευθυντήριοι προσανατολισμοί στους Ο.Τ.Α για την ενίσχυση και βελτίωση της θέσης τους, ενώ αποτελεί κοινή πια συνείδηση, πως, οι συνεργασίες των Ο.Τ.Α μεταξύ τους και με τον κοινωνικό και τον ιδιωτικό τομέα, αποτελούν αναγκαιότητα και μέσο για την επίτευξη του στόχου της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης¹⁶.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

3.1.. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των αρ. 99-101 του ν. 3852/10, που αποτελούν επανάληψη αυτών του Κ.Δ.Κ (αρ. 222-225 ν. 3463/06), προσαρμοσμένων στο πλαίσιο της ‘νέας οργάνωσης της Τ.Α’ του νέου νόμου, η ανάπτυξη και δημιουργία διαφόρων μορφών συνεργασιών με σύναψη συμβάσεων μεταξύ των Ο.Τ.Α α’ και β’ βαθμού μπορεί να διενεργηθεί είτε με «*συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας*» (μεταξύ Δήμων) , είτε με «*συμβάσεις διαβαθμιδικής συνεργασίας*» (μεταξύ Δήμων & Περιφέρειας), είτε με σύναψη «*προγραμματικών συμβάσεων*» .

Ειδικότερα για τις διαδημοτικές συνεργασίες, αρχικά στο 222 ΚΔΚ (παρ. 1) και μετέπειτα στο αρ. 99 παρ. 1 ν. 3852/10 ορίζεται ότι «*Δήμοι της ίδιας περιφέρειας ή*

¹⁵ Ράλλης Γκέκας, Δρ. Οικονομικών ΟΤΑ, <ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ- ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ- ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ> Άρθρο , Localit.gr, 10.09.2016

¹⁶ Κουγιάμης Γεώργιος, πρώην Αντινομάρχης Θεσσαλονίκης & Δήμαρχος Θέρμης «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ. ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙ-ΚΗΣΗΣ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ» Άρθρο , , Ντονέτσκ, 10 Δεκεμβρίου 2006

όμοροι δήμοι μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας για λογαριασμό τους ή την υποστήριξη της άσκησης της. Στις συμβάσεις αυτές μπορεί να συμμετέχει και νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου του δήμου που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα ή σύνδεσμος στον οποίον μετέχει ο δήμος που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα. Οι συμβάσεις αυτές καλούνται «συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας».

Στις συμβάσεις αυτές ορίζεται, ιδίως, ο τρόπος άσκησης ή υποστήριξης της ανατιθέμενης αρμοδιότητας της άσκησης της. οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών και ειδικότερα ο σκοπός και η διάρκεια της σύμβασης, η διάθεση του προσωπικού των συμβαλλομένων ή η σύσταση θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του φορέα που αναλαμβάνει την άσκηση της αρμοδιότητας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η διάθεση μηχανολογικού εξοπλισμού, οχημάτων και άλλων τεχνικών μέσων ή ακινήτων και εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση του σκοπού της σύμβασης, τα ποσά χρηματοδότησης των επενδυτικών και των λειτουργικών δαπανών για την εφαρμογή της σύμβασης, ο τρόπος προέλευσης των εσόδων και οι πηγές χρηματοδότησης, το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της σύμβαση και το όργανο παρακολούθησής της¹⁷.

Η διαδημοτική συνεργασία εμπλέκει έναν αριθμό τοπικών αρχών που, σε εφαρμογή του αρχαίου ρητού «εν τη ενώσει η ισχύς»¹⁸, ενώνουν τις δυνάμεις τους πραγματοποιώντας κοινές δράσεις, τόσο αναφορικά με την οργάνωση, όσο και τη λειτουργία, με στόχο να αναπτύξουν και να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα τις δημόσιες υπηρεσίες (λ.χ πολεοδομία) και τις υποδομές και να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες των χρηστών, παρέχοντας καλύτερης ποιότητας υπηρεσίες και ενισχύοντας την τοπική ανάπτυξη.

Η ανάπτυξη της διαδημοτικής συνεργασίας, αφορά ειδικότερα στην παροχή κοινών υπηρεσιών σε μια προσπάθεια μείωσης των κόστους των γενικών δαπανών, και

¹⁷ παρ. 3 εδ. α,β,γ,δ,ε & στ αρ. 99 Ν. 3852/10

¹⁸ Σταθόπουλος Θάνος, < Ιδανικό εφελτήριο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση οι διαδημοτικές συνεργασίες >, Άρθρο, , Enyropografa.gr, 1.2.2016

αύξησης των οικονομιών κλίμακας, οδηγώντας σε βελτιωμένη ποιότητα σε σχέση με το προσωπικό και την ποικιλομορφία των υπηρεσιών.

Οι τομείς αρμοδιοτήτων της διαδημοτικής συνεργασίας διευρύνονται ολοένα και περισσότερο. Για το λόγο, αυτό η διαδημοτική συνεργασία μπορεί να έχει περισσότερα του ενός αντικείμενα και αρμοδιότητες, όπως είναι η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης, η παροχή τεχνικών υπηρεσιών (ύδρευση, εγκαταστάσεις υγιεινής, διαχείριση απορριμμάτων) υπηρεσίες εκτάκτων αναγκών, ακόμη και υπηρεσίες που αφορούν την περίθαλψη, διαχείριση υδατικών πόρων, Χωροταξικός σχεδιασμός, περιβαλλοντική προστασία κ.α.

3.2. ΣΤΟΧΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο προσανατολισμός στην επιλογή και εφαρμογή της Διαδημοτικής Συνεργασίας από τους Ο.Τ.Α έχει ως στοχεύσεις¹⁹ :

- Την προώθηση συνεργασίας των **ΟΤΑ α' βαθμού** σε τοπικό επίπεδο
- Την αντιμετώπιση πάσης φύσεως προβλημάτων που εμποδίζουν τους συγκεκριμένους ΟΤΑ να ασκούν τις αρμοδιότητές τους ή δεν τις ασκούν σωστά
- Την αποτελεσματική διαχείριση, ώστε να εξορθολογιστεί η άσκηση αρμοδιοτήτων στο τοπικό επίπεδο και να διασφαλιστεί ότι η ανάθεση των αρμοδιοτήτων αυτών συνδυάζεται με υπεύθυνη και αποτελεσματική διαχείριση.
- Την παροχή καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.
- Την διαχείριση έργων ή η συγκέντρωση πόρων για τη σύσταση ή τη χρήση υποδομών και δικτύων και τη διάχυση γνώσης και πόρων.
- Την επίτευξη οικονομιών κλίμακας με τη μείωση του μέσου κόστους ανά χρήστη και την αξιοποίηση επιχορηγήσεων από το κεντρικό κράτος ή τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς.
- Την συγκέντρωση γνώσης και βελτίωση της διαχείρισης, μέσω της συγκριτικής αξιολόγησης και την ενίσχυση διαδικασιών προγραμματισμού

¹⁹ ΕΕΤΑΑ <Σχεδιάζοντας μια διαδημοτική συνεργασία>

- Την δυνατότητα των δήμων να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση υπηρεσιών ακόμη και ύστερα από πιθανή μείωση των διαθέσιμων πόρων.

3.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Ως Πλεονεκτήματα της Διαδημοτικής συνεργασίας καταγράφονται η επίτευξη στενότερης σχέσης με δήμους, η λιγότερη δαπανηρή και πιο σύντομη η διαδικασία σύστασης και οι μικρότερες δαπάνες λειτουργίας .

Ως Μειονεκτήματα τους αποδίδονται οι μεγάλες δεσμεύσεις από διαδικασίες του Δημοσίου και το μικρό εύρος των δυνατοτήτων καθώς φέρονται κατάλληλες για επιτελικές δράσεις ή μικρής κλίμακας δραστηριότητες ή συντονιστικές ενέργειες, αλλά και οι οφειλόμενες στην έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας υφιστάμενες ακόμη ‘αγκυλώσεις’ σοβινιστικού-τοπικιστικού χαρακτήρα ως ίδιον της Ελληνικής πραγματικότητας .

3.4. Η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ²⁰

Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (Ισπανία, Γαλλία, Ολλανδία) οι τοπικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να συνεργαστούν με γειτονικούς δήμους μέσω σχημάτων διαδημοτικής συνεργασίας. Αυτές οι συνεργασίες ενοποιούν την παροχή τοπικών υπηρεσιών σε ένα σημαντικό αριθμό διαφορετικών δήμων.

Σε κάποιες χώρες προωθήθηκε η διαδημοτική συνεργασία, εθελοντική ή υποχρεωτική, μέσω συνδέσμων Ο.Τ.Α. για να επιτευχθούν οι ίδιοι στόχοι π.χ. Κύπρος, Αυστρία, Ιταλία, Ολλανδία. Ειδικά στην Γαλλία με τον τεράστιο αριθμό πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., ψηφίστηκε νόμος που επιβάλλει από 01/01/2014 σε όμορους Δήμους τη συμμετοχή τους σε δημόσιους οργανισμούς διαδημοτικής συνεργασίας, με αρμοδιότητες επιβολής δημοτικής φορολογίας.

²⁰ Πηγή: Συμβούλιο της Ευρώπης MCL- 17 (2011) 3 *Διάσκεψη των Υπουργών των αρμόδιων για την Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης 17η σύνοδος, Κίεβο, 3-4 Νοεμβρίου 2011 <Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε κρίσιμους καιρούς: πολιτικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της κρίσης, την ανάκαμψη και την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος>*

Έτσι η οικονομική κρίση απετέλεσε κίνητρο για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των Ο.Τ.Α. μέσω οικονομικών κλίμακας, να συγχωνευτούν δημοτικές υπηρεσίες και να μειωθεί το κόστος λειτουργίας. Δεν είναι βέβαιο όμως ότι οι συγχωνεύσεις και οι αναδιοργανώσεις έχουν ληφθεί σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας²¹ (η οποία εκφράζεται από την αποδοχή πως *‘η πλειοψηφία αποφασίζει μόνον για θέματα που την αφορούν’*²²) και της εγγύτητας²³ που κατοχυρώνονται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας²⁴.

Επιτυχημένη μορφή διαδημοτικής συνεργασίας αποτελεί η δημιουργία διαδημοτικών εταιριών για την κατασκευή και λειτουργία περιβαλλοντικών υποδομών, όπως χώροι υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού με σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Στην Ουγγαρία ο αριθμός των δημοτικών χώρων υγειονομικής ταφής περιορίστηκε κατά 90% με τη δημιουργία κοινών επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας που δύνανται να μεγιστοποιούν τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας και των

²¹ Γεράσιμος Γιάννης, , υπ. Διδάκτωρ Συνταγματικού Δικαίου της Νομικής Σχολής Αθηνών, <<Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΩΣ ΡΗΤΡΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ>>, Άρθρο, , curia.gr, 23/7/2017: «*Η αρχή της επικουρικότητας σε επίπεδο φιλοσοφικής πραγμάτευσης ανάγει την προέλευση της στην παπική εγκύκλιο **Quadragesimo anno** του 1931 και την περσοναλιστική φιλοσοφία του Γάλλου υπαρξιστή Emannouel Mounier (Κασσιμάτης Γ., «Περί της αρχής της επικουρικότητας του κράτους», Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 1974), και αναφέρεται στη συνύπαρξη περισσότερων επιπέδων διακυβέρνησης έχοντας ως σκοπό την υπόδειξη του επιπέδου στο οποίο θα πρέπει τελικά να ληφθεί μια απόφαση με κριτήριο συνήθως την εγγύτητα της προς τους πολίτες (ενίσχυση του δημοκρατικού χαρακτήρα της διακυβέρνησης) και την αποτελεσματικότητα εφαρμογής των πολιτικών αποφάσεων....Η αρχή της επικουρικότητας, η οποία θεσμικά κατοχυρώνεται πλέον στο άρθρο 5 παρ. 3 ΣΕΕ και στο πρωτόκολλο υπ’ αριθμόν 2 για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και αναλογικότητας σηματοδοτεί ότι στους τομείς που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητά της, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, μπορούν όμως λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης...»*

²² ΚΡΗΜΝΑΝΙΩΤΗΣ Ν., τ.λεκτορας Παν/μίου Θεσ/νικης ,«η αρχή της επικουρικότητας» άρθρο, www.nikoskrimnianiotis.gr/?p=1229

²³ ο.π. ΚΡΗΜΑΝΙΩΤΗΣ Ν., άρθρο με παραπομπή στην τελική δήλωση της διάσκεψης της Επιτροπής Περιφερειών για την Εγγύτητα (Σαλαμάνκα 21 & 22.6.2001 – (βλ. «τετράδιο Αυτοδιοίκησης»1/2001 σελ. 57), «...*Η Εγγύτητα καθίσταται συνώνυμη με την αναγνώριση εύρυθμης δημοκρατικής λειτουργίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Εγγύτητα διαμορφώνει την πολιτική ελευθερία να λαμβάνονται οι πολιτικές αποφάσεις στο επίπεδο που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες, προκειμένου να τους παρέχονται περισσότερες δυνατότητες για την άσκηση ελέγχου και επιρροής με δημοκρατικές αποφάσεις»*

²⁴ Στην Ελλάδα κυρώθηκε με το Ν. 1850/1989. Οι αρχές αυτές αναφέρονται στον Κ.Δ.Κ. (αρ. 75 Ν. 3463/06).[ΑΔΕΔΥ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ, ΜΕΛΕΤΗ – ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση: τα οικονομικά της, η εκχώρηση αρμοδιοτήτων της και οι επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και στα δημόσια αγαθά ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2014]

διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ. Το ένα πέμπτο των δήμων στην Κροατία έχουν κοινές επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας.

Στην παρούσα οικονομική συγκυρία, η πλέον δημοφιλής μορφή είναι η χρήση από κοινού των επαγγελματικών πόρων και του εξοπλισμού που απαιτείται για διοικητικές ενέργειες όπως είσπραξη φόρων, πολεοδομικοί έλεγχοι, διαχείριση μισθοδοσίας, εσωτερικοί οικονομικοί έλεγχοι και τεχνολογία της πληροφορίας. Οι κοινές πρωτοβουλίες στις δημόσιες δημοπρασίες μπορούν να πετύχουν καλύτερες προσφορές και να μειώσουν το διοικητικό κόστος.

Στη Σλοβακία η δημιουργία κοινών γραφείων επέτρεψε την αποκέντρωση των δημοσίων υπηρεσιών όπως η εκπαίδευση και η κοινωνική πρόνοια στο πλαίσιο ενός εξαιρετικά κατακερματισμένου δημοτικού συστήματος.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο η πόλη του Westminster ενώθηκε με το γειτονικό δήμο, του Kensington και Chelsea με σκοπό την από κοινού παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης.

Οι αρχές της Ιρλανδίας έχουν δημιουργήσει συνασπισμούς για τη διαχείριση των δημοσίων συμβάσεων, την τεχνολογία της πληροφορίας και τους πολεοδομικούς ελέγχους, στο βόρειο αλλά και στο νότιο τμήμα των συνόρων.

3.5. Η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στη χώρα μας υπάρχουν «καλές πρακτικές» εφαρμογής της διαδημοτικής συνεργασίας στην αποκομιδή των σκουπιδιών. Οι δήμοι Καρδίτσας και Πλαστήρα δημιούργησαν ένα πρόγραμμα διαδημοτικής συνεργασίας μέσω του ΘΗΣΕΑ. Με αυτό τον τρόπο εξασφάλισαν την υλικοτεχνική υποδομή, ενώ η κατανομή των λειτουργικών εξόδων γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια, όπως δρομολόγια, αποστάσεις, όγκος κλπ. Οι συμμετέχοντες δήμοι εμφανίζονται ικανοποιημένοι από τη συνεργασία αυτή

Επιτυχημένη μορφή συνδυασμού Διαδημοτικής Συνεργασίας και Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα αποτελεί και η περίπτωση της συστάσεως της

διαδημοτικής εταιρείας Δήμων Δυτικής Μακεδονίας ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ σε συνεργασία με την ΕΠΑΔΥΜ για την υλοποίηση του πρώτου έργου ολοκληρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων στην Ελλάδα με την χρησιμοποίηση ιδιωτικών και κρατικών κεφαλαίων, προϋπολογισμού 48 εκ. ευρώ. Η δυναμικότητα επεξεργασίας απορριμμάτων του εργοστασίου που θα καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της Δυτικής Μακεδονίας ανέρχεται στους 120.000 τόνους ετησίως. Η υπερσύγχρονη μονάδα υποδέχεται τα Αστικά Σύμμεικτα Απορρίματα των Δήμων σε ένα δίκτυο 10 περιφερειακών Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων από όλη την περιφέρεια, όπου γίνεται η επεξεργασία και η διάθεση προϊόντων και υπολειμμάτων, διαθέτει Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, καθώς και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης. Η άδεια κατασκευής και λειτουργίας για 25 έτη εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2015 από το Υπουργείο Οικονομίας, η σχετική σύμβαση υπογράφηκε τον Ιούνιο του 2015 και το έργο ολοκληρώθηκε εντός χρονοδιαγράμματος και σύμφωνα με τον αρχικό προϋπολογισμό²⁵.

Στις επιτυχημένες πρακτικές εναλλακτικής παροχής υπηρεσιών μέσω διαδημοτικής συνεργασίας εντάσσονται και οι περιπτώσεις του Δήμου Συκεών με την ‘Αξιοποίηση των υποδομών του δήμου για την παραγωγή ενέργειας’²⁶, η ‘ολοκληρωμένη συμμετοχική διαχείριση απορριμμάτων στην περιφερειακή ενότητα Λακωνίας’ (ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΑΕ) που αφορά υποστηρικτική συνεργασία των Δήμων της Λακωνίας με επιχειρηματικά σχήματα δημοτών (ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΑΕ, ΚοινΣυνΕπ., ΑσΜηΚερδΕπ., κλπ), με στόχο την πρόληψη παραγωγής απορριμμάτων και μηδενικών αποβλήτων με

²⁵ «Η κατεξοχήν συνεργασία των δήμων αποτέλεσε τη βασική αιτία για την επίτευξη του συγκεκριμένου έργου για το οποίο προχώρησαν με αποφασιστικότητα και ενότητα και πλέον η Δυτική Μακεδονία να είναι η πρώτη Περιφέρεια που διαθέτει Ολοκληρωμένο Σύστημα Επεξεργασίας Απορριμμάτων», ανέφερε χαρακτηριστικά, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στα εγκαίνια της Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γ. Σταθάκης.

²⁶ Ο Δήμος Νεάπολης-Συκεών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου “CITY_SEC” του προγράμματος “Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη” υπέγραψε την 10η Ιουνίου του 2011 το Σύμφωνο των Δημάρχων, που αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αντικείμενο τη μείωση του ποσοστού εκπομπής CO₂ κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020. Με τη δημιουργία ομάδας από στελέχη του Γραφείου Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου και την υποστήριξη της “Αναπτυξιακής Ανώνυμης Εταιρείας Ο.Τ.Α. Ανατολικής Θεσσαλονίκης/Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Κεντρικής Μακεδονίας (ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ Α.Ε/ΠΕΚΚΜ)» προχώρησε στην απογραφή των ενεργειακών δεδομένων του Δήμου και των κύριων πηγών εκπομπών CO₂ (έτος αναφοράς το 2010) και στη συνέχεια συνέταξε το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (Σ.Δ.Α.Ε.). Στο Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας προσδιορίζεται η ενεργειακή πολιτική του Δήμου μέχρι το 2020, μέσα από συγκεκριμένα μέτρα - δράσεις, κοστολογημένα και χρονικά προσδιορισμένα, για την επίτευξη του παραπάνω στόχου.βλ. www.dimosneapolis-sykeon.gr/web/guest/sdae

την διαχείριση και αξιοποίησή τους (όπως παραγωγή βιοαερίου), που πέραν της λύσης στο θέμα της υποδοχής των απορριμμάτων προκαλείται και δημιουργία εισοδήματος στους συμμετέχοντες στο εταιρικό σχήμα δημότες, με συνεπακόλουθο την οικονομική ανάταξη της τοπικής κοινωνίας, η ‘παραγωγή ποσίμου ύδατος από μονάδα αφαλάτωσης’ ως προϊόν συνεργασίας του Δήμου Μήλου και ιδιωτικού φορέα²⁷, κ.α.

Βεβαίως παρατηρείται και η κακή εκδοχή της εναλλακτικής παροχής των υπηρεσιών, όπως πρόκειται με την διαπίστωση της αδιαφανούς λειτουργίας των ΜΚΟ στη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης, αλλά και του ότι πλέον του 50% της συμμετοχής τους στην εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης διενεργείται δίχως την παρουσία στοιχείων λειτουργίας και των αποτελεσμάτων που επήλθαν, της αποκομιδής απορριμμάτων των ΟΤΑ από ιδιώτες σε ποσοστό 35-40% που διενεργείται δίχως την συνολική παρακολούθηση και αξιολόγησή τους με αποτέλεσμα την επι ζημία των Δήμων παροχή της υπηρεσίας κ.α²⁸.

Συμπερασματικά τα μοντέλα διαδημοτικής συνεργασίας αποτελούν παραδείγματα καλών πρακτικών για την τοπική Αυτοδιοίκηση. Η αξιοποίηση αυτών των μοντέλων συνεργασίας αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία σήμερα, καθώς αποτελούν επιτυχή εργαλεία για την ενίσχυση της οικονομικής βιωσιμότητας²⁹, την επίτευξη οικονομιών κλίμακας κατά την υλοποίηση δράσεων και για τη διάχυση καλών πρακτικών και εμπειριών.

²⁷ Ο δήμος Μήλου σε συνεργασία με τον ΟΜΙΛΟ ΙΤΑ δημιούργησε μονάδα αφαλάτωσης που λειτουργεί αντλώντας την ενέργεια που χρειάζεται από αιολική μηχανή συνδεδεμένη με το δίκτυο. Είναι ένα πρωτοποριακό έργο, το πρώτο στην Ελλάδα, το οποίο συμβάλλει όχι μόνο στην αυτονομία του νησιού, αλλά και στην ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του. Το έργο επιτυγχάνει την πλήρη υποκατάσταση του νερού που μέχρι πρότινος προερχόταν από μεταφορά υδροφόρων πλοίων ή από τοπικές γεωτρήσεις με πόσιμο νερό άριστης ποιότητας. Βλ. www.dafni.net.gr/gr/projects/milos-desalination.

²⁸ Δρ. Σήφης Πλυμάκης *Παρουσίαση 5^{ης} διάλεξης μαθήματος «Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης»*, ΔΔΠΜΣ 2017

²⁹ «ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ», www.epdm.gr/Uploads/Files/Dimosiotita/FINAL_REPORT_GR.doc

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΟΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΣΔΙΤ)

4.1. ΕΝΝΟΙΑ ΣΔΙΤ:

Συγκεκριμένος ορισμός των Συμπράξεων Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) δεν υπάρχει. Νομοθετήθηκαν το 2005 με τον ν. 3389/2005 (ΦΕΚ Α/232/22.9.2005), ως ένας νέος τρόπος παραγωγής των δημοσίων έργων και των έργων της Αυτοδιοίκησης, τόσο για την δημιουργία υποδομών, όσο για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών προς τους πολίτες, μέσω συμπράξεων του Δημοσίου με τον Ιδιωτικό τομέα. Με βάση την διεθνή και την Ελληνική εμπειρία που υπήρχε από την εκτέλεση έργων³⁰ με το σύστημα της παραχώρησης της εκμετάλλευσης³¹ (όπως τα έργα της Αττικής Οδού ή της Ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου), εισάγεται για πρώτη φορά ένα σταθερό νομικό πλαίσιο που συμπορεύεται εξ αρχής με τις αρχές και τις υποδείξεις του κοινοτικού δικαίου³² και αποσκοπεί στην άρση των προβλημάτων και αδυναμιών του προηγούμενου καθεστώτος (όπως η ελλιπής προετοιμασία της αναθέτουσας αρχής³³, ανεπαρκής επιχειρηματική αιτιολόγηση, υπεραισιοδοξία εκτίμησης της βιωσιμότητας των έργων³⁴ κ.α) ' και στη δημιουργία εμπιστοσύνης στην αγορά. Με το νόμο αυτό καθορίζονται το περιεχόμενο των ΣΔΙΤ και το πλαίσιο εφαρμογής τους στην Ελλάδα και

³⁰ Αδαμαντίδου Ε. «Οριοθέτηση της έννοιας των ΣΔΙΤ στην Ε.Ε & στην Ελλάδα», παρουσίαση σε ημερίδα με θέμα «ν.3389/05 για τις ΣΔΙΤ», 22/11/2005, Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη

³¹ Δημόγλου Ασκληπιός, “Διαχείριση Έργων με Παραχώρηση της Εκμετάλλευσης” στο Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης Δ.Π.Θ, Τ.Ε.Ε. - Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας, Τ.Ε.Ε. - Τμήμα Θράκης, *Διαχείριση Έργων στην Ελλάδα. Πραγματικότητα και Προκλήσεις*, Ξάνθη, 28-06-2002: “Με αυτές η αναθέτουσα αρχή αναθέτει στον Ανάδοχο-Παραχωρησιούχο την εκτέλεση έργου δημοσίου έργου αναλαμβάνοντας κινδύνους με δαπάνη του και σε αντάλλαγμα ο ανάδοχος αμοιβάται εισπράττοντας τέλη από τους χρήστες του έργου για το διάστημα του χρόνου της παραχώρησης”. από : <http://rpm-meeting2002.duth.gr/>

³² Νικολάου Ε, Σκουρής Π, Τροβά Ε, 2007, «το π.δ. 60/07 προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περι συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», διαθέσιμο στην URL: <http://www.scribd.com/doc/904103>

³³ Γέροντας, Α. , ‘*Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα - κοινοτικά κείμενα*’, Αθήνα, 2006, Εκδόσεις Infocus.

³⁴ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ., «*Οι ελληνικές τράπεζες και η χρηματοδότηση των ΣΔΙΤ*», Ημερίδα ΜΟΠΑΔΙΣ για τις ΣΔΙΤ 25.11.2005

προσδιορίζονται οι διαδικασίες προκειμένου ένα έργο να χαρακτηριστεί επιλέξιμο και να ενταχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Στις διατάξεις του ν. 3389/2005³⁵, ως Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) ορίζεται η σύμβαση συνεργασίας από επαχθή αιτία που συνάπτει «**Δημόσιος Φορέας**» (: το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ κ.ά.) σε τομείς της αρμοδιότητάς του, με «**Ιδιωτικό Φορέα**»³⁶ για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών (άρθρο 1 παρ.1 και 2). Συνεπώς απαιτεί έγγραφη συμφωνία, συνεργασία άρα αποτέλεσμα από πράξεις δύο μερών, επαχθή αιτία, ήτοι αμφοτεροβαρή δικαιοπραξία με παροχή έναντι ανταλλάγματος, η δε δραστηριότητα του του συμβαλλόμενου φορέα οφείλει να αντανακλάται στο αντικείμενο της σύμπραξης³⁷. Από την διατύπωση του άρθρου συνάγεται ότι αντικείμενο των συμβάσεων σύμπραξης δύναται να αποτελέσει είτε η εκτέλεση έργων είτε η εκτέλεση έργων σε συνδυασμό με την παροχή συναφών με το έργο υπηρεσιών. Σύμφωνα δηλαδή με τον παρατιθέμενο στον νόμο ορισμό δεν δύναται να αποτελέσει αντικείμενο της σύμπραξης αποκλειστικώς η παροχή υπηρεσιών³⁸. Με το ανω αντικείμενο των συμβάσεων ΣΔΙΤ και το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης να μην υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (αρ. 2 παρ. 1δ), οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο, και εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών με ίδια κεφάλαια και πόρους (άρ.2 παρ. 1 περ. β' γ').

³⁵ Αρ. 1 Ν. 3389/3005

³⁶ (ΣτΕ 283/2013 «Δεν αποτελούν δημόσιους φορείς κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3389/2005 και, συνεπώς, δεν κωλύεται, κατά τις διατάξεις του ως άνω άρθρου, η συμμετοχή τους ως υποψηφίων στον διαγωνισμό δημόσιες επιχειρήσεις υπό την μορφή ανωνύμων εταιρειών, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο δεν ανήκει στο σύνολό του στο Δημόσιο, όπως η Δ.Ε.Η.»)

³⁷ Βενιέρης Ι., 2007, «ΣΔΙΤ, Σύμπραξεις Δημοσίου & Ιδιωτικού τομέα-Το συμβατικό πλαίσιο, Αθήνα 2007, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη

³⁸ Τσιρώνας Αθ., Η νομική φύση των ΣΔΙΤ. Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου. Τόμος 52, τεύχος 3, 2008 σελ 612

Στις Συμβάσεις Σύμπραξης οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται μέσω Αωνόμων Εταιρειών Ειδικού Σκοπού (ΑΕΕΣ) που συνιστώνται από αυτούς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 1 παρ. 4)³⁹. Οι ΑΕΕΣ, θεωρούνται από πολλούς ως το πιο κατάλληλο όχημα για την πραγματοποίηση μιας ΣΔΙΤ⁴⁰, λόγω της προτίμησής τους από τις τράπεζες καθώς δεν βαρύνονται από άλλες οικονομικές υποχρεώσεις εκτός από αυτές που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμπραξης⁴¹.

Σύμφωνα με την Γενική Γραμματεία ΣΔΙΤ⁴², οι ΣΔΙΤ είναι συμβάσεις – κατά κανόνα μακροχρόνιες -, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ ενός δημόσιου φορέα και ενός ιδιωτικού, με σκοπό την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών. Σε μία ΣΔΙΤ ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει το σύνολο ή μέρος του κόστους υλοποίησης του έργου και ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων⁴³ που σχετίζονται με την κατασκευή και λειτουργία του. Ο δημόσιος τομέας από την πλευρά του επικεντρώνεται στον καθορισμό των σχεδιαστικών, τεχνικών και λειτουργικών απαιτήσεων του έργου και από-πληρώνει τους Ιδιώτες είτε με τμηματικές καταβολές από την πλευρά του Δημοσίου συνδεδεμένες με τη διαθεσιμότητα του έργου και την τήρηση των προδιαγραφών λειτουργίας του, είτε με απευθείας καταβολές από τους τελικούς χρήστες.

³⁹ ΣτΕ 1988/2013

⁴⁰ Παναγόπουλος Σ, 2005 «Το νέο θεσμικό πλαίσιο των ΣΔΙΤ», παρουσίαση σε ημερίδα με θέμα «ν.3389/05 για τις ΣΔΙΤ», 22/11/2005, Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη

⁴¹ Πατρίκιος Γ, «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα-Το προσυμβατικό στάδιο», Αθήνα 2009, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη

⁴² Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα 2006. Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα: Συνοπτικός Οδηγός

⁴³ Σύμφωνα με το «Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ», στο <http://www.sdit.mnec.gr>, κατά την περίοδο κατασκευής, **ο ιδιώτης αναλαμβάνει τους εξής κινδύνους:** το χρονοδιάγραμμα (με κατάλληλες επεκτάσεις για γεγονότα ανωτέρας βίας), την κατάσταση του εδάφους, τις αδειοδοτήσεις, την υπέρβαση εξόδων και την καταλληλότητα της κατασκευής / μελέτης για το προδιαγεγραμμένο αποτέλεσμα, κατά δε την περίοδο λειτουργίας του έργου, ο ιδιώτης αναλαμβάνει τους κινδύνους : της τακτικής και περιοδικής συντήρησης σε όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, το πρόγραμμα αντικατάστασης εξοπλισμού, τα κόστη εργοδοσίας / συνταξιοδότησης, τις αλλαγές στη νομοθεσία για την απασχόληση, υγιεινή, ασφάλεια και άλλους τομείς και την καταληκτική αξία του έργου.

Με τις ΣΔΙΤ επιχειρείται η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση έργων ή στην παροχή υπηρεσιών, με σκοπό όχι μόνο την εξασφάλιση πρόσθετων πόρων, αλλά και την αξιοποίηση προς όφελος των πολιτών, της τεχνογνωσίας και του ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτει, των ικανοτήτων του να καινοτομεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά σύνθετα έργα.

Η επιλογή των ιδιωτών που αναλαμβάνουν ένα έργο ΣΔΙΤ γίνεται μετά από δημόσιο διαγωνισμό. Οι ΣΔΙΤ υλοποιούνται με συμβάσεις, στις οποίες περιγράφονται λεπτομερώς όλες οι παράμετροι του έργου, τόσο κατά την περίοδο κατασκευής όσο και κατά την περίοδο λειτουργίας, καθώς και οι υποχρεώσεις, τόσο του Ιδιωτικού όσο και του Δημόσιου τομέα. Τα έργα που υλοποιούνται με ΣΔΙΤ επιστρέφονται στο Δημόσιο μετά από συγκεκριμένη περίοδο λειτουργίας, όπως αυτή ορίζεται στη σύμβαση.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί, πως, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας «δεν μπορούν να ανατεθούν σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου αρμοδιότητες που είναι αναπόσπαστες από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας, ως έκφραση κυριαρχίας» ή «αρμοδιότητες δια των οποίων το Κράτος πραγματώνει τον σκοπό του»⁴⁴. Ως τέτοιες αρμοδιότητες, θεωρούνται η θέσπιση κανόνων δικαίου (καθώς η άσκηση της νομοθετικής λειτουργίας ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας δεν μπορεί να ασκείται από ιδιώτες-αρ. 26 Σ σε συνδ. με αρ. 43 και 44 παρ.1), η απονομή δικαιοσύνης (αρ. 26παρ. . 3 Σ & 87 παρ. 1), η εθνική άμυνα και ασφάλεια που αποτελεί καθήκον του κράτους (αρ. 4 παρ. 6 και 48 παρ. 1), η διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας⁴⁵ ή ο ποινικός σωφρονισμός, οι δραστηριότητες διοικητικής εποπτείας και ρύθμισης της οικονομικής δραστηριότητας, όπως είναι η έκδοση διοικητικών αδειών, οι δραστηριότητες χάραξης δημόσιων πολιτικών, όπως ο

⁴⁴ ΣτΕ 867/2002, 1512/2002, 2166/2002, ΣτΕ (ΠΕ) 33/1998

⁴⁵ ΣτΕ 3946/2002, Με την μεταγενέστερη νομολογία του το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι «δεν αντίκειται στο Σύνταγμα η ανάθεση σε ιδιωτικές επιχειρήσεις καθηκόντων ελέγχου προσώπων και πραγμάτων στα αεροδρόμια, υπό την προϋπόθεση όμως ότι οι αρμοδιότητες για την τήρηση της τάξης και ασφάλειας διαφυλάσσονται στα κρατικά όργανα». Σύμφωνα με την γνώμη της μειοψηφίας «η παροχή υπηρεσιών ασφαλείας σε αεροδρόμια και η εν γένει προστασία από έκνομες ενέργειες ανάγονται στο σκληρό πυρήνα της κρατικής εξουσίας και, άρα, κατά παράβαση των προαναφερθεισών συνταγματικών διατάξεων ανατίθενται σε ιδιώτες».

χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός⁴⁶, της παροχικής διοίκησης, όπως η υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, η δημόσια εκπαίδευση και οι δημόσιες υπηρεσίες υγείας⁴⁷. Όμως και σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχει συνολικός αποκλεισμός της σύμπραξης με ιδιώτες, αλλά μόνον στα πλαίσια όπου είναι αναγκαία η εφαρμογή του μέσου της δημόσιας εξουσίας, ιδίως με την έννοια της διατύπωσης επιταγών ή απαγορεύσεων, της χορήγησης αδειών ή της επιβολής κυρώσεων⁴⁸.

4.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΕ ΜΙΑ ΣΔΙΤ:

Οι ρόλοι του Δημόσιου και του Ιδιωτικού τομέα είναι σαφώς ορισμένοι⁴⁹:

- Αξιοποιείται η τεχνογνωσία και η αποτελεσματικότητα του ιδιωτικού τομέα ενώ παράλληλα το δημόσιο διατηρεί ισχυρό εποπτικό ρόλο.
- Κατασκευάζονται ποιοτικά έργα και ταυτόχρονα παρέχονται υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πολίτες/ χρήστες των έργων αυτών.

⁴⁶ ΣτΕ 2317/1999, 1227/2000, 3989/2001 **Εξαίρεση** από αυτή τη θέση εισήγαγε η υπ' αριθ. 2589/2014 απόφαση του ΣτΕ με την οποία το Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, την συμβατότητα του άρθρου 4 παρ. 5 του ν. 3555/2007, δυνάμει του οποίου κυρώθηκε η σύμβαση παραχώρησης της κατασκευής και λειτουργίας αυτοκινητοδρόμων με το άρθρο 24 του Συντ. Ειδικότερα η εν λόγω διάταξη του άρθρου 4 παρ. 5 του ν. 3555/2007 ορίζει ότι η έγκριση από ιδιώτη μηχανικό των μελετών και των κτιριακών εγκαταστάσεων που προβλέπονται από την οικεία σύμβαση επέχει θέση οικοδομικής αδείας. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η εν λόγω αρμοδιότητα περί έκδοσης οικοδομικών αδειών, ως συναπτόμενη με τον έλεγχο τήρησης της εν γένει πολεοδομικής νομοθεσίας, δεν είναι δυνατόν να ασκείται υφ' οιονδήποτε νομική μορφή από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή ιδιώτη, αλλά μόνον από το Κράτος. Κατά συνέπεια ο ανεξάρτητος ιδιώτης μηχανικός ασκώντας την ανωτέρω αρμοδιότητα, ασκεί δημόσια εξουσία και ενεργεί ως διοικητικό όργανο. Το ΣτΕ έκρινε ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση περί μεταβίβασης αρμοδιότητας έκδοσης οικοδομικών αδειών δεν αντιβαίνει στην διάταξη του άρθρου 24 παρ. 2 του Συντ., με την εξής επιχειρηματολογία: α) η σχετική αρμοδιότητα παρέχεται προς πρόσωπο, το οποίο, αν και επιλέγεται από τον παραχωρησιούχο, δεν αποτελεί υπάλληλο ή όργανό του, θεωρείται δε κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής διοικητικό όργανο, το οποίο ασκεί δημόσια εξουσία, β) οι διατάξεις της σύμβασης και του Ν. 2300/1995 δεν αποκλείουν τον κατασταλακτικό έλεγχο της γενικώς αρμόδιας πολεοδομικής αρχής, γ) η απόφαση του ανεξάρτητου μηχανικού περί εγκρίσεως της εκάστοτε εκπονούμενης μελέτης δεν είναι δεσμευτική, αλλά παρέχεται στο Δημόσιο η δυνατότητα να διατυπώσει τα σχόλια και τις αντιρρήσεις του δ) οι θιγόμενοι τρίτοι δεν στερούνται αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, δεδομένου ότι τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως, και ε) ότι τα συναφή πιστοποιητικά αφορούν επουσιώδεις μικρές κτιριακές κατασκευές, οι οποίες εντάσσονται στα πλαίσια ευρύτερων χωροθετημένων περιοχών δημοσίων έργων.

⁴⁷ Καδαιτζής Ακρίτας, «Το πεδίο εφαρμογής των Συμπράξεων: Συνταγματική Θεώρηση. Σε ΣΔΙΤ. Ο ν. 3389/2005 για τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου» Εκδ. Αντ. Σάκκουλα 2006, σελ 73 (σε αντιδιαστολή προς την κοινωνική ασφάλιση, την ιδιωτική εκπαίδευση και τις ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας, οι οποίες συνιστούν ενάσκηση ατομικών δικαιωμάτων)

⁴⁸ ο.π Καδαιτζής Ακρίτας, σελ 73

⁴⁹ ΠΗΓΗ: ΕΓΣΔΙΤ

- Σημαντικό εργαλείο τόνωσης της οικονομικής ανάπτυξης μοχλεύοντας ιδιωτικούς πόρους σε αναπτυξιακά έργα με πολλαπλασιαστικό όφελος.
- Ο δημόσιος φορέας διατηρεί την ιδιοκτησία των παγίων και τον ισχυρό ρυθμιστικό και εποπτικό του ρόλο, δίνοντας την ευκαιρία να υλοποιούνται δημόσια έργα ακόμα και σε δυσχερείς οικονομικές συγκυρίες.

Πίνακας 1: Σχηματική απεικόνιση πλαισίου ΣΔΙΤ (Πηγή ΕΓΣΔΙΤ)

Το σκεπτικό εφαρμογής στις ΣΔΙΤ βασίζεται **α) στην δυνατότητα χρηματοδότησης πρόσθετων έργων και υπηρεσιών από ιδιώτες** που λειτουργεί συμπληρωματικά προς το δημόσιο και μπορεί να συμβάλλει στην ταχύτερη υλοποίηση των υποδομών , **β) στην μεταβίβαση των κινδύνων στους ιδιωτικούς φορείς** που δημιουργεί κίνητρα για μεγαλύτερη επιμέλεια του έργου με συνεπακόλουθο την μείωση των υπερβάσεων και του κινδύνου κατασκευής και την έγκαιρη παράδοση , ενώ ταυτόχρονα η ευθύνη συντήρησης από ιδιώτες οδηγεί σε ποιοτικότερες υποδομές και υπηρεσίες και **γ) στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος** καθώς ο μακροχρόνιος χαρακτήρας δημιουργεί προβλέψιμα έσοδα και σταθερότητα αποτελώντας ελκυστικό παράγοντα προσέλκυσης και συμμετοχής επενδυτών σε αναπτυξιακά έργα.

Η κατασκευή των έργων με τη μέθοδο ΣΔΙΤ απελευθερώνει πόρους οι οποίοι μπορούν να διατεθούν σε άλλους τομείς της οικονομίας, που είτε δεν ενδιαφέρουν επενδυτικά τον ιδιωτικό τομέα, είτε δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο από

αυτόν και η λειτουργία των έργων αυτών διευκολύνει την καθημερινή ζωή του πολίτη (λ.χ ο χρόνος μετακίνησης στα οδικά/μεταφορικά έργα)⁵⁰.

Ως βασικές λοιπόν αρχές και ουσιώδη στοιχεία των ΣΔΙΤ αναδεικνύονται, η εξασφάλιση της αποδοτικότητας των οικονομικών πόρων του Δημόσιου Τομέα και η μεταβίβαση των επιχειρηματικών κινδύνων της παρεχόμενης υπηρεσίας από το Δημόσιο στον Ιδιωτικό Τομέα. Εάν δεν μπορούν να επιτευχθούν, τότε θα πρέπει να εφαρμοστούν οι παραδοσιακές μέθοδοι των δημόσιων συμβάσεων⁵¹.

4.3. ΜΟΡΦΕΣ ΣΔΙΤ:

Οι ΣΔΙΤ δεν έχουν ενιαία φόρμα και μορφή. Η επιλογή του είδους της σύμπραξης που θα ακολουθηθεί μπορεί να καλύψει μία μεγάλη ποικιλία νομικών, οικονομικών και λειτουργικών σχέσεων μεταξύ των συμβαλλομένων και εξαρτάται από το αντικείμενο του έργου, τις οικονομικές επιχειρησιακές δυνατότητες αλλά και την σχετική εμπειρία των συμπραττόντων με ΣΔΙΤ.

Στην Ελληνική και στη διεθνή βιβλιογραφία, η συνεργασία είναι γνωστή με διάφορα ονόματα, όπως: μέθοδος συγχρηματοδότησης, συμβάσεις παραχώρησης, συμβάσεις μακροενοικίασης, μέθοδος αυτοχρηματοδότησης, ΣΔΙΤ, συνεταιρισμός κράτους και ιδιωτών, χρηματοδότηση από τρίτους, ιδιωτική χρηματοδότηση δημοσίων έργων, Public Private Partnership (PPP)-δημόσια –ιδιωτική συνεργασία,⁵² Private Financing Initiatives (PFI) ή όπως με δεκάδες άλλες ονομασίες αναφέρεται η χρηματοδότηση των ιδιωτών για έργα και υποδομές κρατικού και κοινοτικού ενδιαφέροντος χωρίς την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Μία μορφή κρατικού δανεισμού εκ πλαγίου και μέσω μιας εταιρίας ειδικού σκοπού που συνιστάται και δανείζεται⁵³.

Από πλευράς τυπολογίας, ανάλογα με το εκάστοτε χρησιμοποιούμενο κριτήριο αναφοράς και ταξινόμησης (π.χ. είδος σύμβασης, φορέας χρηματοδότησης, φορέας

⁵⁰ Βενιέρης, Ι. ‘ Σ.Δ.Ι.Τ. - Το συμβατικό πλαίσιο’, Αθήνα 2007: Νομική Βιβλιοθήκη.

⁵¹ Νικόλα Ιφιγένεια, (δικηγόρος, ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου), «Η Βρετανική εμπειρία των PPP-μορφές σύμπραξης», Άρθρο σε Νομική Εφημερίδα curia.gr 4/11/13

⁵² Πατρίκιος Γ, 2009, «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα-Το προσυμβατικό στάδιο», Αθήνα 2009, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη

⁵³ Τροβά/Κούτρας «ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΔΙΤ» δημοσίευση σε ΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ (διαδικτυακή πύλη ιδεών), 26/9/2016

παραγωγής – λειτουργίας – συντήρησης, φορέας ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου, φορέας κυριότητας του στοιχείου, διάρκεια σύμβασης, κ.λπ.), στα πρότυπα των μοντέρνων σχημάτων του τραπεζικού συστήματος, έχουν αναπτυχθεί πολλές εξειδικευμένες κατηγορίες ΣΔΙΤ, όπως για παράδειγμα: BOT (Build – Operate – Transfer), BOOT (Build – Own-Operate – Transfer), DBFO (Design-Build-Finance-Operate), BTO (Build-Transfer-Operate), BOO (Build-Own-Operate)⁵⁴, , κ.λπ.⁵⁵

Σύμφωνα με τις ισχύουσες Κοινοτικές διατάξεις⁵⁶ οι ΣΔΙΤ διακρίνονται σε συμβατικού ή θεσμοθετημένου τύπου⁵⁷.

Οι συμβατικού τύπου παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων καθώς η σύμπραξη βασίζεται αποκλειστικά σε συμβατικούς δεσμούς και μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των ευρωπαϊκών οδηγιών σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

Οι θεσμοθετημένου τύπου, αποτελούν παγιωμένες μορφές συνεργασίας μεταξύ Ο.Τ.Α. και ιδιωτικών φορέων, που βασίζονται στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός άλλου φορέα (joint ventures), ο οποίος ελέγχεται από κοινού από τον εταίρο του δημόσιου τομέα και από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα ή με την είσοδο του ιδιώτη σε ένα υπάρχοντα φορέα. Οι θεσμοθετημένες ΣΔΙΤ θεωρούνται πιο κατάλληλες για τη διατήρηση του δημόσιου ελέγχου, εξαιτίας της συμμετοχής του δημόσιου φορέα στη διαχείριση και διοίκηση των έργων⁵⁸

⁵⁴ BOT-BOOT (Κατασκευή-Απόκτηση κυριότητας-Λειτουργία-Μεταβίβαση κυριότητας), DBFO (Σχεδιασμός- Κατασκευή-Χρηματοδότηση-Λειτουργία), BTO (κατασκευή-μεταβίβαση χρήσης-λειτουργία), BOO (Κατασκευή-Απόκτηση κυριότητας-Λειτουργία) κ.α

⁵⁵ Γαλιώτος Κων, Πολ.Μηχ. Ε.Μ.Π., Μ.Sc. Περιφερειακή Πολιτική U.K «Οι ΣΔΙΤ ως μηχανισμοί αμοιβαίας ωφέλειας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα», Άρθρο ., arkadiaportalgr 15/4/13

⁵⁶ Πράσινο βιβλίο, έκδοσης 2004 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (COM(2004) 327 τελικό, Βρυξέλλες, 30-04-2004),

⁵⁷ Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών, Σχεδιασμός και Υλοποίηση Έργων Μέσω Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), σελ. 28-34, Αθήνα Μάρτιος 2005.

⁵⁸ http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/businesses/public_procurement/122012_el.htm

Περαιτέρω στα έργα ΣΔΙΤ γίνεται διάκριση σε δυο κατηγορίες (σχήματα). Σε συμπράξεις για έργα ανταποδοτικού χαρακτήρα και σε συμπράξεις για έργα μη ανταποδοτικού χαρακτήρα⁵⁹.

Ανταποδοτικά έργα ή έργα ευρύτερου κοινωνικού χαρακτήρα, είναι εκείνα για τα οποία το Δημόσιο δεν επιβαρύνεται οικονομικά αλλά αντίθετα εισπράττει μίσθωμα από τη σύμπραξη. Πρόκειται για έργα ή προσφερόμενες υπηρεσίες των οποίων το προϊόν μπορεί να τιμολογηθεί και να αποφέρει έσοδα. Ο συμπράττων ιδιώτης αναλαμβάνει με ίδια και δανεικά κεφάλαια την κατασκευή, τη λειτουργική και οικονομική εκμετάλλευση του έργου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και με συγκεκριμένους όρους έτσι, ώστε από τα έσοδα να επιτύχει την απόσβεση και την επιθυμητή απόδοση των κεφαλαίων που επένδυσε στο έργο. Αυτού του τύπου τα έργα αφορούν την εξαρχής κατασκευή, ή την ολοκλήρωση, ή την διαχείριση και εκμετάλλευση βασικών υποδομών (υδρεύσεις, αποχετεύσεις, βιολογικοί καθαρισμοί, ταφή και επεξεργασία απορριμμάτων, αναπλάσεις αστικών συγκροτημάτων-πλατειών-πάρκων, αυτοκινητόδρομοι, αεροδρόμια, λιμάνια, παρκινγκ, εμπορικά, συνεδριακά κέντρα, τουριστικές υποδομές, κέντρα ιαματικού τουρισμού, χιονοδρομικά κέντρα, ενεργειακά έργα (ΑΠΕ, Γεωθερμία), διαχείριση βιομηχανικών, γεωργικών αποβλήτων⁶⁰ κ.λ.π). Η διάρκεια της σύμβασης κυμαίνεται από 25 σε 35 χρόνια ως συνάρτηση της προβλεπόμενης περιόδου επιστροφής των επενδυμένων κεφαλαίων αυξημένων ως προς το ύψος της συμφωνηθείσας απόδοσης των κεφαλαίων του ιδιώτη. Μπορεί να υπάρχει ρήτρα, σε περίπτωση που ο ιδιώτης από τα έσοδα της σύμπραξης αποσβέσει τα κεφάλαια που επένδυσε, η σύμπραξη να ολοκληρώνεται και το έργο να περιέρχεται στο Δημόσιο νωρίτερα. Ο βαθμός συμμετοχής του Δημοσίου στη σύμπραξη συνήθως περιορίζεται στην εκχώρηση της γης και στη διευκόλυνση για την εξασφάλιση των αδειοδοτήσεων του έργου. Τα έργα αυτά παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση άμεσης υλοποίησης, ωστόσο υπάρχει και μια σειρά παραγόντων που λειτουργούν ανασταλτικά σε αυτό, όπως η έλλειψη ώριμων μελετών, διάφορα προβλήματα πολεοδομίας-χωροθετήσεων, η κρίσιμη παράμετρος της κοινωνικής αποδοχής και η πολιτική αβεβαιότητα που έχει να κάνει με το καθεστώς της εκλογής των τοπικών δημάρχων, κ.λ.π

⁵⁹ Μουστάκας, Α. (2008), «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα», Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Βιβλιοθήκη Παντείου

⁶⁰ ΕΓΣΔΙΤ, Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού, «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα», Μάρτιος 2015

Τα «μη ανταποδοτικού χαρακτήρα έργα» ή έργα αναπτυξιακά ή προστιθέμενης αξίας, είναι εκείνα για τα οποία το Δημόσιο καταβάλει πληρωμή στον ιδιώτη και δεν μπορούν να αποφέρουν στον ανάδοχο κανένα έσοδο από την ίδια την χρήση τους με είσπραξη τελών ή άλλης μορφής συνεισφορών από τους χρήστες . Είναι κυρίως έργα δημόσιου χαρακτήρα (λ.χ. Κτίρια στέγασης δημοσίων υπηρεσιών, αστυνομικές διευθύνσεις, πυροσβεστικοί σταθμοί, Κέντρα προστασίας ηλικιωμένων, Νοσοκομεία, Παιδικοί Σταθμοί, Σχολεία, παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και μηχανογράφησης, Πολιτιστικά και Αθλητικά Κέντρα,⁶¹ κ.λπ.) τα οποία αφορούν στην παροχή υπηρεσιών οι οποίες χαρακτηρίζονται ως δημόσιο αγαθό. Ο ιδιώτης αναλαμβάνει με ίδια και δανεικά κεφάλαια την κατασκευή του έργου και στη συνέχεια το Δημόσιο καταβάλει ετήσια πληρωμή που καλύπτει το αρχικό κόστος της επένδυσης, το κόστος συντήρησης του έργου, το κόστος λειτουργίας και το κόστος διαχείρισης (εφόσον συμφωνηθεί ότι αυτά αποτελούν ευθύνη του ιδιώτη). Τα έργα ενδείκνυνται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Δημόσιο επιθυμεί να προβεί σε μείωση των επιβαρύνσεων του προϋπολογισμού στο παρόν και μετάθεση των εκροών στο μέλλον. Με την εξοικονόμηση πόρων το Δημόσιο επιτρέπει να υλοποιηθούν στον παρόντα χρόνο περισσότερα έργα. Η διάρκεια της σύμβασης κυμαίνεται από 25 σε 35 έτη.

Τα έργα αυτά παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές, σε σχέση με τα προαναφερόμενα του ανταποδοτικού χαρακτήρα, ωστόσο και σε αυτήν την περίπτωση υπάρχει μια σειρά παραμέτρων που θα πρέπει να επιλυθούν, όπως ο αρχικός σχεδιασμός και η ωριμότητα υλοποίησης ΣΔΙΤ τέτοιας μορφής, το ιδιοκτησιακό καθεστώς των προς εκμετάλλευση ακινήτων, η κοινωνική αποδοχή έργων ΣΔΙΤ με διάρκεια 25-30 ετών, η συμμετοχή των ΟΤΑ στους νέους Φορείς που θα δημιουργηθούν και αφορά την συμμετοχή του ελληνικού Δημοσίου (καθώς είναι γνωστό το ότι οι δημοτικές και οι διαδημοτικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πολλά και σοβαρά χρηματοδοτικά προβλήματα και η μορφή της δομής και της οργάνωσης τους είναι σε πολλές περιπτώσεις προβληματική).

⁶¹ ό.π ΕΓΣΔΙΤ, Μάρτιος 2015

4.4. ΟΙ ΣΔΙΤ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ:

Στην **Μεγάλη Βρετανία**, πρωτοπόρος στην κατασκευή δημοσίων έργων και παροχή υπηρεσιών με ΣΔΙΤ που εμφανίζονται ως οικονομικό εργαλείο στα χέρια των κυβερνήσεων με τον Αγγλικό όρο « Public-Private Partnerships (PPPs)», έχοντας ξεπεράσει τις αρχικές δυσκολίες (έλλειψη εμπειρίας, υψηλό κόστος συμμετοχής στους διαγωνισμούς, μη σαφής προσδιορισμός των προδιαγραφών των έργων, έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού), εφαρμόζεται το πρόγραμμα Ιδιωτικής Χρηματοοικονομικής Πρωτοβουλίας (Private Finance Initiative- PFI) ⁶². Από το 1992 κατασκευάζονται πάσης φύσεως δημόσια έργα και υπηρεσίες και παρατηρείται έξαρση των συμπράξεων σε εργα υποδομών (όπως σιδηροδρομικά δίκτυα, αυτοκινητοδρόμους, συστήματα επικοινωνίας, κτιριακές εγκαταστάσεις, γέφυρες κ.λ.π) ⁶³, ενώ στις ΣΔΙΤ περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις παραχώρησης (concession agreements) και οι κοινοπραξίες (joint ventures). Επίσης ιδρύεται το Partnership UK ⁶⁴, μία ΣΔΙΤ με συμβουλευτικό ρόλο που σε συνεργασία με το National Audit Office είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και τον έλεγχο των συμβάσεων ⁶⁵.

Παράδειγμα ΣΔΙΤ στα νοσοκομεία: Στη Βρετανία η πλειοψηφία των PFI προγραμμάτων έχουν τη μορφή σχεδιασμού-κατασκευής-χρηματοδότησης-λειτουργίας (design –built–finance–operate). Οι υποστηρικτικές λειτουργίες του νοσοκομείου που αναλαμβάνουν οι ιδιώτες μπορεί να συμπεριλαμβάνουν τη συντήρηση του κτιρίου, των μηχανημάτων, των κήπων, τη λειτουργία των πλυντηρίων και των μαγειρείων, τη διαχείριση των απορριμμάτων, την απολύμανση, την αποστείρωση, την ασφάλεια, τη στάθμευση, τη μεταφορά των ασθενών, τεχνολογικές εφαρμογές, ταχυδρομείο, τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, την υποδοχή ασθενών, καθώς και τη λειτουργία καταστημάτων εντός του νέου νοσοκομείου. Από την άλλη πλευρά το δημόσιο και εν

⁶² Steane, P. και Carroll P. (2000), *Public-Private partnerships, Sectoral Perspectives Public-Private Partnerships. Theory and practice in international perspectives. Advances in Management and Business Studies*, Roudledge

⁶³ Yescombe E.R. (2007), *Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance*, London, Butterworth-Heinemann

⁶⁴ Grahame, A. (2001) “*The Private Finance Initiative (PFI)*», *Research Paper no. 01/117*, London: House of Commons Library, από: <http://www.parliament.uk/documents/commons/lib/research/rp2001/>

⁶⁵ Ο.π. Νικόλα Ιφιγένεια,, (δικηγόρος, ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου), «*Η Βρετανική εμπειρία των PPP-μορφές σύμπραξης*», Άρθρο σε Νομική Εφημερίδα curia.gr 4/11/13

προκειμένω τα αυτοδιοικούμενα νοσοκομεία της Βρετανικής Εθνικής Υπηρεσίας Υγείας, παρέχουν τις κλινικές υπηρεσίες και συμβάλλονται με την κοινοπραξία για 30 και πλέον έτη, καταβάλλοντας ετήσιες πληρωμές στον ιδιώτη. Οι πληρωμές προς την κοινοπραξία περιλαμβάνουν την αμοιβή διαθεσιμότητας και την αμοιβή των υπηρεσιών. Η αμοιβή διαθεσιμότητας καλύπτει το κόστος κατασκευής, τους τόκους και τη συντήρηση του κτιρίου και ουσιαστικά αντιστοιχεί στο ενοίκιο (rental payment), ενώ η αμοιβή των υπηρεσιών καλύπτει τις προσυμφωνημένες υποστηρικτικές υπηρεσίες του νοσοκομείου που παρέχει ο ιδιώτης. Εκτός των ετήσιων πληρωμών, το δημόσιο παραχωρεί οικόπεδα στην κοινοπραξία ή τα πωλεί για την εξασφάλιση πλεονάσματος προκειμένου να ικανοποιηθούν οι οικονομικές απαιτήσεις της κοινοπραξίας.

Εκτός από τη κεντρική κυβέρνηση, μεγάλο μέρος των ΣΔΙΤ πραγματοποιείται μέσω των τοπικών αυτοδιοικήσεων σε τομείς όπως σχολεία, πανεπιστήμια, νοσοκομεία⁶⁶, διαχείριση αποβλήτων⁶⁷, ηλεκτροφωτισμό⁶⁸, γραφεία τοπικών υπηρεσιών, δικαστήρια, εγκαταστάσεις αναψυχής κτλ.

Η **Πορτογαλία** υπήρξε ιδιαίτερα δυναμική έως σήμερα στην προώθηση των ΣΔΙΤ, έχοντας αποκτήσει μεγάλη εμπειρία μέσω των έργων κατασκευής αυτοκινητοδρόμων και νοσοκομείων ενώ πρόκειται να ολοκληρωθούν και να υλοποιηθούν έργα αεροδρομίων, σιδηροδρόμων, υδροδότησης και αξιοποίησης αιολικής ενέργειας. Οι Πορτογάλοι αξιοποιούν την εμπειρία τους και εφαρμόζουν τις διάφορες τεχνικές και σε άλλα έργα ΣΔΙΤ διαθέτοντας ένα καλό και σαφές θεσμικό πλαίσιο.

Στη **Ρωσία** τα έργα ΣΔΙΤ έγιναν ευρέως γνωστά από τα μέσα της δεκαετίας του '90.. Ολοένα και περισσότεροι τομείς υιοθετούν τη μέθοδο ΣΔΙΤ για την υλοποίηση έργων, όπως συστήματα διαχείρισης υγρών αποβλήτων, έργα υδροδότησης, σταθμοί παραγωγής ενέργειας, ενώ δυναμικότερος είναι ο τομέας των μεταφορών που αφορά σε έργα όπως η κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, σηράγγων, γεφυρών, αεροδρομίων

⁶⁶(όπως η ανάπτυξη τριών μονάδων φροντίδας και θεραπείας στο Ealing με παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους τομείς της στέγης, της ιατρικής παρακολούθησης και της ψυχαγωγίας)

⁶⁷ [πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων δήμου Lancashire (μείωση απορριμμάτων, ανακύκλωση, κομποστοποίηση)]

⁶⁸ [όπως η αντικατάσταση και συντήρηση του οδικού φωτισμού με στύλους φιλικούς στο περιβάλλον τελευταίας τεχνολογίας της περιφέρειας του Newcastle που βελτιώνουν σημαντικά την ορατότητα, καθιστώντας τους δρόμους ασφαλέστερους και μειώνοντας την εγκληματικότητα.]

και σιδηροδρόμων ιδιαίτερα για περιοχές που είναι πολύ απομακρυσμένες όπως η Σιβηρία. Η δυναμική ανάπτυξη της νομοθεσίας και η επιτυχημένη υλοποίηση ενός συνεχούς αυξανόμενου αριθμού έργων υποδεικνύει μία έκρηξη των ΣΔΙΤ στη Ρωσία.

Στο **Βέλγιο** έργα που έχουν υλοποιηθεί μέσω ΣΔΓΓ είναι αυτοκινητόδρομοι, σχολικά κτίρια, σιδηροδρομικά έργα, έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων, στέγαση. Υπάρχουν προοπτικές για έργα μεταφοράς, περιβαλλοντικά, κοινωνικής στέγασης και αστικής αναζωογόνησης, που όμως εξαρτώνται από την πολιτική βούληση για την προώθηση και υποστήριξή τους.

Η **Γαλλία** υπήρξε κι αυτή πρωτοπόρος στις συμφωνίες ‘σύμπραξης’ του δημοσίου με ιδιώτες κατά την ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου αλλά και του δικτύου παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, γκαζιού και νερού. Οι ΣΔΙΤ στη Γαλλία αντιμετωπίζονται θετικά υποστηριζόμενες από το θεσμικό πλαίσιο και τις κυβερνήσεις, έχοντας αναπτυχθεί ως οικονομικό κίνητρο. Τα περισσότερα από τα έργα που έχουν υλοποιηθεί, αφορούν κατά βάση σε κατασκευή αυτοκινητοδρόμων και σιδηροδρόμων. Τομείς δεκτικοί υλοποίησης τέτοιων έργων είναι η υγεία, η κατασκευή σχολικών μονάδων, η κατασκευή καταστημάτων κράτησης, η διαχείριση απορριμμάτων.

Στην **Γερμανία** οι ΣΔΙΤ αποτελούν ένα αναγνωρισμένο μέσο χρηματοδότησης και υλοποίησης έργων για το κράτος και τους Δήμους, κυρίως στον τομέα της κατασκευής και διαχείρισης υποδομών. Έργα τα οποία έχουν γίνει με ΣΔΙΤ αφορούν σε κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, σηράγγων, σχολείων, νοσοκομείων, δικαστηρίων, δημαρχείων, καταστημάτων κράτησης.

4.5. ΟΙ ΣΔΙΤ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Όπως στις Ευρωπαϊκές χώρες, έτσι και στην Ελλάδα υπάρχουν από τις προηγούμενες δεκαετίες μορφές συνεργασιών Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, όπως η περίπτωση της SIEMENS για την αστική τηλεφωνία αλλά και οι συμβάσεις του ΕΟΤ με ιδιώτες με την ανέγερση ξενοδοχείων σε ακίνητα του Δημοσίου. Περαιτέρω ως ενσωμάτωση της ξένης εμπειρίας⁶⁹ έχουμε τις μορφές των συμβάσεων παραχώρησης των αυτοχρηματοδοτούμενων και συγχρηματοδοτούμενων έργων (όπως τα έργα της Αττικής Οδού⁷⁰, της Ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου⁷¹, το Μετρό της Αθήνας, ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών⁷², η Εγνατία Οδός και το Μετρό Θεσσαλονίκης).

Με βάση την υπάρχουσα διεθνή και Ελληνική εμπειρία, προέκυψε ο ν. 3389/2005 (ΦΕΚ Α/232/22.9.2005) για τις ΣΔΙΤ ως ένας νέος τρόπος παραγωγής των δημοσίων έργων και των έργων της Αυτοδιοίκησης, τόσο για την δημιουργία υποδομών, όσο για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες, μέσω συμπράξεων του Δημοσίου με τον Ιδιωτικό τομέα,. Έτσι, εισάγεται για πρώτη φορά ένα σταθερό νομικό πλαίσιο και αποσκοπεί στην άρση των προβλημάτων και αδυναμιών⁷³ του προηγούμενου καθεστώτος και στη δημιουργία εμπιστοσύνης στην αγορά. Με το νόμο αυτό καθορίζονται το περιεχόμενο των ΣΔΙΤ και το πλαίσιο εφαρμογής τους στην Ελλάδα και προσδιορίζονται οι διαδικασίες προκειμένου ένα έργο να χαρακτηριστεί επιλέξιμο και να ενταχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Σε εφαρμογή του νόμου αυτού εντάσσονται σημαντικά έργα υποδομών στους τομείς της παιδείας, του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της στέγασης δημοσίων υπηρεσιών κ.α (ΣΔΙΤ σχολικών κτιρίων, διαχείρισης απορριμμάτων, κατασκευής πυροσβεστικών

⁶⁹ ο.π Τροβά/Κούτρας «ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΔΙΤ», δημοσίευση σε ΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ (διαδικτυακή πύλη ιδεών), 26/9/2016

⁷⁰ Ν. 2445/96 (Σύμβαση Αττικής Οδού)

⁷¹ Ν. 2395/96 (Κύρωση σύμβασης Γέφυρας Ρίου –Αντιρρίου)

⁷² Ν. 2338/95 (Σύμβαση Σπάτων ,Δ.Α.Α)

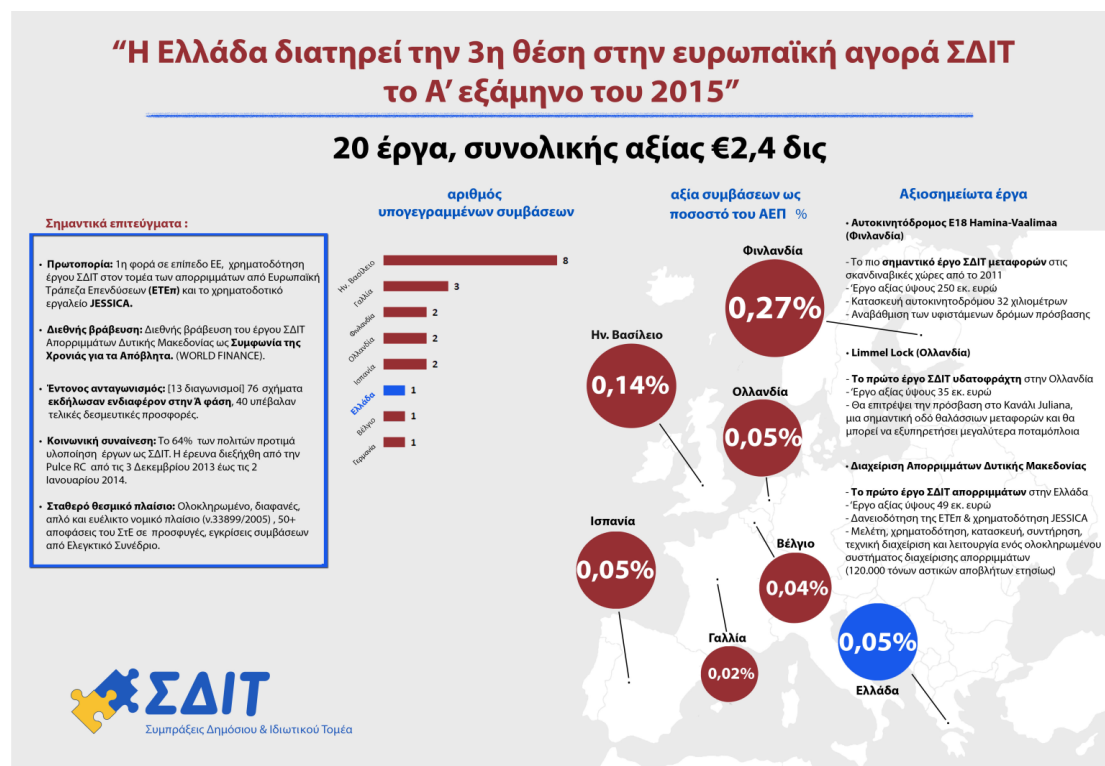
⁷³ ό.π ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ., «Οι ελληνικές τράπεζες και η χρηματοδότηση των ΣΔΙΤ», Ως αδυναμίες αναφέρει: 'έλλιπής προετοιμασία της αναθέτουσας αρχής, ανεπαρκής επιχειρηματική αιτιολόγηση, υπερασιοδοξία εκτίμησης της βιωσιμότητας των έργων', Ημερίδα ΜΟΠΑΔΙΣ για τις ΣΔΙΤ 25.11.2005]

σταθμών, κατασκευής κολυμβητηρίων και γυμναστηρίων, ανάπτυξης ευρυζωνικών υποδομών, ψηφιοποίησης πρακτικών δικαστηρίων, ηλεκτρονικό εισητήριο κ.α)⁷⁴

Υστερα από μια περίοδο αδρανείας συνεπεία της οικονομικής κρίσης αναπτύσσεται μια νέα ευοίωνη δυναμική στην αγορά των ΣΔΙΤ με θετικές προοπτικές επενδύσεων σε κρίσιμους τομείς, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας και εν γένει φυσικών πόρων (οδοφωτισμός, έξυπνα κτίρια/εγκαταστάσεις/νοσοκομεία), νέες εγκαταστάσεις (logistic centers, μουσεία, τουρισμός, ψηφιακές υποδομές/ υπηρεσίες), αμέσου ενδιαφέροντος για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και όχι μόνον⁷⁵.

Πίνακας 3: Αποτύπωση θέσης Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή αγορά ΣΔΙΤ-Α' εξάμ.2015

[Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ]

⁷⁴ Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ

⁷⁵ Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα «INVEST EU: ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ», Αθήνα, (ξενοδοχείο Divani Caravel) ,31.5.17

4.6. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ Σ.Δ.Ι.Τ

Οι ΣΔΙΤ αποτελούν συμβάσεις προσαρμοσμένες στο σύγχρονο, οικονομικό, κοινωνικό, θεσμικό κ.λπ. περιβάλλον, που προέκυψαν ως αποτέλεσμα της αναζήτησης από τις κυβερνήσεις εναλλακτικών μεθόδων πρόσθετης χρηματοδότησης των αναγκαίων προς υλοποίηση έργων υποδομής και επενδυτικών σχεδίων, καθώς οι σχετικές ανάγκες τους αυξάνονταν, ενώ ταυτόχρονα τα διαθέσιμα κεφάλαια από τον κρατικό προϋπολογισμό ή τον προϋπολογισμό δημοσίων οργανισμών ήταν αρκετά περιορισμένα⁷⁶. Η έλλειψη των αναγκαίων κεφαλαίων για την επένδυση από το Δημόσιο, η περιορισμένη δανειοληπτική ικανότητα και η επιθυμία αποφυγής δανεισμού αλλά και το χαμηλό τεχνολογικό επίπεδο, αποτελούν τους συνήθεις λόγους που καθιστούν χρήσιμη την επιλογή των συμβάσεων αυτών μολονότι χαρακτηρίζονται από το σύνθετο και την πολυπλοκότητα του περιεχομένου τους.

Η, εν αντιθέσει με την συνήθως χρονοβόρα διαδικασία των συμβατικών αναθέσεων, επιτάχυνση των διαδικασιών που υποστηρίζει το αρ. 29 του νόμου⁷⁷, η απεξάρτηση από την νομοθεσία των δημοσίων έργων με την πρόβλεψη στο αρ. 17 εφαρμογής των διατάξεων της σύμβασης και με συμπληρωματική ισχύ αυτών του Α.Κ, η απεμπλοκή από δικαστικές διαδικασίες που εισάγει το αρ. 31 με την επίλυση των διαφορών από διαιτησία, αποτελεί ελκυστικό πλαίσιο για τους επενδυτές., προκάλεσαν όμως αρνητικές εκτιμήσεις περι αντινομιών και αντισυνταγματικότητας λόγω του αποκλεισμού των κρατικών δικαστηρίων αφού διαφορές κατ' εξοχήν κρατικής αρμοδιότητας υπάγονται στην κρίση ιδιωτών⁷⁸ (διαιτησίες).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται κωδικοποιημένα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία⁷⁹:

⁷⁶ ο.π Τροβά/Κούτρας «ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΔΙΤ» δημοσίευση σε ΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ (διαδικτυακή πύλη ιδεών), 26/9/2016

⁷⁷ Λαμπαδάριος Κ., 2005, «Ο νέος νόμος 3389/05 για τις ΣΔΙΤ», ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ 51, σελ.15

⁷⁸ Τάχος Ι.Αναστάσιος, Καθ. ΑΠΘ, «Παρατηρήσεις επι του νέου νόμου 3389/05 'ΣΔΙΤ'», «Β' Γνωμοδοτήσεις-Μελέτες», ΔΕΕ 12/2005 Έτος 11^ο, 1245

⁷⁹ Γιαννακοπούλου Μάρθα, «ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΔΙΤ», Άρθρο, ανάρτηση/δημοσίευση σε www.kedke.gr/uploads/haris_eta115/s60-64, 16/4/2007 & «Ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση ιδιωτικού κέρδους?», ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ 60, σελ.60-63

Πίνακας 2: Παράσταση πλεονεκτημάτων-μειονεκτημάτων ΣΔΙΤ

Πλεονεκτήματα των συμπράξεων	Μειονεκτήματα στην εφαρμογή των ΣΔΙΤ
Δημοσιονομικό	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ελάφρυνση δημόσιων οικονομικών ❖ μη επιβάρυνση του δημόσιου προϋπολογισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μειωμένος έλεγχος του δημοσίου ✓ Διάχυση της ευθύνης, δυνατότητα υπεκφυγής από δημοκρατικό έλεγχο
Πολιτικό	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πολιτικό ρίσκο ✓ Επιλεκτική μεταχείριση στη διαδικασία επιλογής
Οικονομικό	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ οικονομικότερα ❖ αποτελεσματικότερα έργα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αδυναμία αξιοποίησης ανταγωνισμού ✓ Αυξημένο κόστος
Τεχνικό-Τεχνολογικό	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Αξιοποίηση τεχνογνωσίας ιδιωτικού τομέα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μειωμένη αποτελεσματικότητα και ποιότητα στην παροχή υπηρεσιών
Νομικό	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ευελιξία ❖ μεταφορά ρίσκου στον ιδιώτη 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αδυναμία υλοποίησης, διακοπή λειτουργίας του έργου

Από την εμπειρία που έχει ήδη αποκτηθεί στην Αγγλία, το Υπουργείο Οικονομικών καταλήγει στα συμπεράσματα ότι τα έργα που πραγματοποιήθηκαν με το ΡΦΙ είχαν μικρότερες καθυστερήσεις από τα παραδοσιακά δημόσια έργα, γιατί η γρήγορη ολοκλήρωσή τους αποτελεί συμφέρον του ιδιώτη, εφόσον τότε ξεκινάει η εκμετάλλευση του έργου ή η καταβολή των ανταλλαγμάτων και επίσης είναι καλύτερα ποιοτικά διότι για τις οποιεσδήποτε ελλείψεις ο ιδιώτης αντιμετωπίζει ποινές που είναι καταγεγραμμένες στη σύμβαση, ενώ τα περισσότερα έργα δεν παρουσιάζουν υπέρβαση κόστους γιατί ο ιδιωτικός φορέας πληρώνεται μόνο σύμφωνα με τη σύμβαση που έχει υπογράψει.

Το σύστημα των ΣΔΙΤ δίνει κίνητρα στους ιδιώτες να σχεδιάζουν εξ' αρχής το έργο ώστε στο μέλλον να μπορούν να το συντηρήσουν αποδοτικότερα και οικονομικότερα καθώς και να το παραδίνουν νωρίτερα για χρήση. Η κύρια ωφέλεια βάσει της οποίας εκτιμάται η προσφορά των ΣΔΙΤ είναι η καλύτερη οικονομική αποδοτικότητα του έργου σε όλη τη διάρκεια της ζωής του⁸⁰.

⁸⁰ Ψαρούτης, Χ. 'Μεταφορές: Αρτηρίες ζωής για τα νησιά', Αθήνα, 2007, Εκδόσεις Παπαζήση

Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με αναφορές του National Audit Office, στην πράξη έχουν παρατηρηθεί πολλά προβλήματα στην εφαρμογή του θεσμού των συμπράξεων όπως η χρονοβόρα διαδικασία επιλογής αναδόχου με αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους των έργων και την επιβάρυνση του δημοσίου ή των τελικών χρηστών αλλά και η έλλειψη ανταγωνισμού καθώς λίγες εταιρίες καλύπτουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής αναδόχου ενώ επιπλέον αμφισβητείται και η οικονομική αποτελεσματικότητα των έργων με τη μέθοδο σύμπραξης (valueformoney), διότι είναι δύσκολη η εκτίμηση μεταφοράς ρίσκου στον ιδιώτη.

Η Ελλάδα, ύστερα από την ψήφιση του σχετικού νόμου αποτέλεσε μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές έργων ΣΔΙΤ φθάνοντας να κατέχει την 3η θέση σε ευρωπαϊκό επίπεδο με βάση την αξία συμβάσεων σε σχέση με το ΑΕΠ σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα (αρ.3). Οι επικριτές του θεσμού εστίαζαν τα επιχειρήματά τους στο (υποκρυπτόμενο) μεγάλο κόστος των έργων⁸¹, στον μεγάλο χρόνο της διαδικασίας την απώλεια ελέγχου του δημοσίου επι των κατασκευαστών και στην απώλεια ευελιξίας του δημόσιου τομέα λόγω της μακροχρόνιας δέσμευσής του.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση, αρχικά, συνέκλινε και η μελέτη του ΤΕΕ⁸² (τμήμα κεντρικής Μακεδονίας) εκτιμώντας ως επωφελέστερη την εκτέλεση των έργων με τις παραδοσιακές μορφές συμβάσεων. Στο πρόσφατο συνέδριο με θέμα «INVEST EU: ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ», υπήρξε εμφανής αλλαγή οπτικής, με την αναφορά του προέδρου του ΤΕΕ, στην αναγκαιότητα των συμπράξεων στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας, σημειώνοντας όμως την αναγκαιότητα αλλαγής του θεσμικού πλαισίου των ΣΔΙΤ με έμφαση στην ευελιξία της διαδικασίας και κυρίως στην ταχύτητα, στηλιτεύοντας τον απαιτούμενο μακρύ χρόνο ωρίμανσης μιας ΣΔΙΤ ως ανασταλτικό παράγοντα εύρεσης κατάλληλων κεφαλαίων⁸³.

⁸¹ Βλ. 65ο Τακτικό συνέδριο της Πανελληνίας Ένωσης Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΣΕΔΕ), «Εξελίξεις στον κλάδο ΣΔΙΤ», τοποθέτηση προέδρου ΠΕΣΕΔΕ, ως εισηγητού στην ομιλία του www.congresspesede.gr/docs2/sdit.doc

⁸² Πόρισμα Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, «Συμπράξεις Δημόσιου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)», όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. απόφαση Α295/Σ21/25.08.09 της Διοικούσας Επιτροπής, Σεπτέμβριος 2009.

⁸³ Βλ. ομιλία προέδρου ΤΕΕ στο Συνέδριο με θέμα «INVEST EU: ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ», Αθήνα, (ξενοδοχείο Divani Caravel), 31.5.17, Δελτίο τύπου ΤΕΕ 1/6/17

Πράγματι από τα μέχρι τώρα αποτελέσματα και παρά την υψηλή κατάταξη της Ελλάδας, **ο χρόνος** (λ.χ οι 7 πυροσβεστικοί σταθμοί ανακοινώθηκαν το 2006 και ολοκληρώθηκαν το 2015, από τα 9 έργα διαχείρισης απορριμμάτων που ανακοινώθηκαν το 2007 μόνο ένα, της Δυτικής Μακεδονίας, ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2017, από τα 24 σχολικά κτίρια της Αττικής που ανακοινώθηκαν το 2006 μόνο 4 παραδόθηκαν μέχρι σήμερα κ.ο.κ⁸⁴) , **η πολυπλοκότητα των διαδικασιών** (λ.χ η απένταξη από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2007-2013 του σχεδίου της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων με ΣΔΙΤ που ανακοινώθηκε το 2008 και ένταξη στην περίοδο 2014-2020⁸⁵) σε συνδυασμό με το **νομοθετικό πλαίσιο**^{86 87}, το πλήθος των **δικαστικών προσφυγών** μεταξύ των ενδιαφερομένων κατά την διαγωνιστική διαδικασία και **οι δικαστικές καθυστερήσεις** και σε σημαντικό βαθμό η **οικονομική κρίση** με τις δημοσιονομικές συνέπειες και τα προβλήματα που επέφερε στην ροή των χρηματοδοτήσεων, , αποτελούν προβληματικό παράγοντα στην πορεία των έργων.

Ωστόσο, είναι γεγονός πως οι παραδοσιακές πηγές χρηματοδότησης, όπως το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τα δάνεια, καθίστανται όλο και περισσότερο περιορισμένες, μετατοπίζοντας το επίκεντρο της χρηματοδότησης στον ιδιωτικό τομέα.

Στην Ελλάδα η αγορά των ΣΔΙΤ παρουσιάζει θετικές προοπτικές, δεδομένου ότι και μπορούν να συμβάλλουν στην μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση των έργων υποδομών, εμπλουτίζοντας τα χαρτοφυλάκια των θεσμικών επενδυτών με χαμηλού κινδύνου προϊόντα αλλά προϋπόθεση αποτελεί η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και η μείωση της πολιτικής αβεβαιότητας. Οι ΣΔΙΤ αξιοποιούμενες σωστά μπορούν να δώσουν απτά αποτελέσματα για την ελληνική οικονομία και την κοινωνία, διασφαλίζοντας την έγκαιρη και ποιοτική

⁸⁴ ΠΗΓΗ: ΕΓΣΔΙΤ

⁸⁵ ΠΗΓΗ: www.pnagr.6-3-2017

⁸⁶ Τζάννε Μαριάννα , Άρθρο, «Στον αέρα» ξανά η ΣΔΙΤ απορριμμάτων της Πελοποννήσου» , 10/3/2017 [Euro2 day.gr](http://Euro2.day.gr)

⁸⁷ “Σίριαλ χωρίς τέλος για τα απορρίμματα Πελοποννήσου.” [Euro2 day.gr](http://Euro2.day.gr).11-1-2017

ολοκλήρωση πολλών αναγκαίων υποδομών, απελευθερώνοντας πόρους για περισσότερες επενδύσεις, αλλά και διευκολύνοντας την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. «Είναι αναγκαία η επιτάχυνση του προγραμματισμού και η εκτέλεση των έργων υποδομής που πρέπει να γίνουν ‘φιλικότερα’ προς τους επενδυτές. Τα έργα υποδομών είναι πολύ σημαντικά για το μέλλον και την ανάπτυξη της χώρας και χρειάζονται ενίσχυση και στήριξη από τον κρατικό μηχανισμό⁸⁸.» Σημαντικό πάντως ρόλο στην επιτυχία της σύμπραξης διαδραματίζουν η επιλογή του σωστού έργου⁸⁹, η ελκυστικότητα του έργου⁹⁰, η ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας⁹¹ και αμοιβαίας εμπιστοσύνης που οδηγεί σε αύξηση της αποτελεσματικότητας, καθώς προάγει τις απαραίτητες ενέργειες για τη μείωση του κόστους⁹² και η βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας.

⁸⁸ PwC Ελλάδας, Δελτίο τύπου της σχετικά με μελέτη «Υποδομές – Χρηματοδοτώντας το Μέλλον», 30.3.17, infrastructure-in-greece-2016-pr PWC

⁸⁹ Σαραντάκη, Α., ‘ Η Ευρωπαϊκή και Ελληνική Εμπειρία από τις ΣΔΙΤ : Η περίπτωση της Ζεύξης Ρίου – Αντιρρίου’, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, 2007, Βιβλιοθήκη Παντείου

⁹⁰ Κατράς, Ν., ‘ Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα και η συμβολή τους στην εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών από τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ. Η περίπτωση του Φαληρικού Δέλτα’, Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Βιβλιοθήκη Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης 2007

⁹¹ Καλογήρου Ι., 2007, *Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, ΕΜΠ, Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της ΚτΠ*

⁹² Χειμωνίτη – Τερροβίτη, Στ. *Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, εκθέσεις 40, Συμμετοχή ιδιωτών στα έργα υποδομής και αυτοχρηματοδότηση, Αθήνα, 2003*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

5.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ: Η παρούσα μελέτη αφορά στην εξέταση της Υπηρεσίας Δόμησης (Υ.ΔΟΜ) του Δήμου Διονύσου Αττικής, η οποία, ως νέα υπηρεσία ενός νευραλγικού τομέα, αντιμετωπίζει εγγενή προβλήματα λειτουργίας στην εκτέλεση του έργου της (καθυστερήσεις, προβλήματα εσωτερικού συντονισμού και επικοινωνίας, χαμηλής ποιότητας και βαθμού ικανοποίησης παρεχόμενες υπηρεσίες, αλλά και παντελή έλλειψη παροχής υπηρεσίας στον τομέα του ελέγχου κατασκευών όπως θα εκτεθεί κατωτέρω) που επηρεάζει αρνητικά την παροχή των υπηρεσιών της με δυσμενή αντίκτυπο στο δημοτικό έργο και θα επιχειρηθεί η πρόταση ενεργειών-λύσεων για την βελτίωση της λειτουργίας της.

Η επιλογή του θέματος οφείλεται στον άμεσο συγχρωτισμό του γράφοντος με τον Δήμο Διονύσου στον οποίο υπηρετώ ως νομικός σύμβουλος, γεγονός που επιτρέπει και διευκολύνει την άμεση πρόσβαση στα στοιχεία του πρωτογενούς υλικού και στους ερωτώμενους.

Η ανάπτυξη της μελέτης προβαίνει βαθμιδωτά περιλαμβάνοντας τα ακόλουθα στάδια:

- α) παράθεση των περιγραφικών στοιχείων του Δήμου, β) συνοπτική αναφορά της οργανωτικής δομής του Δήμου, γ) παράθεση πολεοδομικού καθεστώτος των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου, δ) περιγραφή/αποτύπωση της υφιστάμενης λειτουργίας της υπηρεσίας δόμησης μέσω επιτόπιας έρευνας και συλλογής στοιχείων και κατόπιν συναντήσεων με το σύνολο του προσωπικού της εξεταζόμενης υπηρεσίας δόμησης, με διευθυντικά στελέχη των υπηρεσιών του Δήμου, με αιρετούς αλλά και με τρίτους ιδιώτες μηχανικούς που δραστηριοποιούνται στη περιοχή του Δήμου και εξ αυτού του λόγου συγχρωτίζονται άμεσα με την εξεταζόμενη υπηρεσία δόμησης, οι οποίοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε μια σειρά ερωτήσεων σχετικών με το ζήτημα της οργάνωσης και λειτουργίας της συγκεκριμένης υπηρεσίας, ε) επεξεργασία διαπιστώσεων, στ) αξιολόγηση της οργάνωσης της υπηρεσίας δόμησης (SWOT ανάλυση), ζ) συμπεράσματα – προτάσεις.

5.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ⁹³:

Ο ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ συστήθηκε με την διάταξη 5.3.Α.4 του αρ. 1 του Ν 3852/10 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) με έδρα τον Άγιο Στέφανο και προέκυψε από την συνένωση τεσσάρων (4) δήμων και τριών (3) κοινοτήτων, εφεξής δημοτικές ενότητες (Δ.Ε) και ειδικότερα τους Δήμους Αγίου Στεφάνου, Ανοιξέως, Δροσιάς και Διονύσου και τις Κοινότητες Κρουνερίου, Σταμάτας και Ροδοπόλεως.

Ο Δήμος Διονύσου έχει έκταση περίπου 68 τ. χλμ., είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος δήμος σε πληθυσμό της Ανατολικής Αττικής με 40.170 κατοίκους⁹⁴, από άποψη διοικητικής οργάνωσης εντάσσεται στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής, ενώ σε ότι αφορά το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό ανήκει στην εποπτεία του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α).

Στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της περιοχής συγκαταλέγεται η υψηλών προδιαγραφών αρχιτεκτονική, ο χαμηλός συντελεστής δόμησης και το μεγάλο ποσοστό ιδιωτικού αλλά και δημοτικού πρασίνου. Η γειτνίαση του Δήμου με την περιαστική ζώνη καθώς και η άμεση πρόσβαση στα βόρεια και δυτικά προάστια είναι σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν τις προοπτικές ανάπτυξης του Δήμου. Το φυσικό περιβάλλον του αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για τους κατοίκους του καθώς τους προσφέρει αρκετά υψηλό επίπεδο ζωής. Οι περισσότερες περιοχές του Δήμου χαρακτηρίζονται ως περιοχές αμιγούς κατοικίας και απαγορεύεται οποιαδήποτε εμπορική δραστηριότητα εντός του οικιστικού ιστού. Διαθέτει όμως βιομηχανική και εμπορική ζώνη που εκτείνεται κυρίως κατά μήκος της Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας (Βιομηχανικές Ζώνες Κρουνερίου- Αγ. Στεφάνου και Άνοιξης) ενώ παράλληλα τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε ένα υπερτοπικό κέντρο πάνω στον οδικό άξονα της Λεωφ. Μαραθώνος, Χελμού, Λεωφ. Κρουνερίου, Κοιμήσεως Θεοτόκου και Τραπεζούντος, κυρίως με υπερτοπικό εμπόριο και άλλες υπηρεσίες ιδιωτικού (π.χ. τράπεζες) και δημόσιου τομέα (Δασονομείο Αγίου Στεφάνου, Ι.Κ.Α. κ.λ.π.), από το οποίο εξυπηρετείται τόσο ο ίδιος ο Δήμος όσο και οι κάτοικοι των όμορων Δήμων όπως του Μαραθώνα και του Ωρωπού. Οι επιχειρηματικές/ επαγγελματικές δραστη-

⁹³ ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Διονύσου (2012-2014)

⁹⁴ Προσωρινά αποτελέσματα απογραφής 2011 της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας

ριοποιήσεις στις Δημοτικές Ενότητες (εξαιρουμένων αυτών της αμιγούς κατοικίας) επικεντρώνονται ιδιαίτερα σε τομείς ένδυσης, εστίασης, αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής, διασκέδασης, εκπαίδευσης, πώλησης αυτοκινήτων κ.α

Ο Δήμος Διονύσου αντιμετωπίζει αρκετές προκλήσεις και ιδιαίτερα στο φυσικό-ανθρωπογενές περιβάλλον και στις υποδομές όπου απαιτείται η ολοκλήρωση των εντάξεων στο σχέδιο πόλης, η οριοθέτηση των ρεμάτων, η προστασία του δασικού πλούτου, η προστασία των θεσμοθετημένων οικισμών προ του 1923, η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης και όμβριων υδάτων, η ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων, κ.λ.π.

5.3. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ:

5.3.1. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ:

α. Δ.Ε ΑΓ.ΣΤΕΦΑΝΟΥ: αποτελεί αναγνωρισθέντα ως **προϋφιστάμενο του 1923 οικισμό**⁹⁵. Διαθέτει **Γ.Π.Σ**⁹⁶ που εγκρίθηκε με την ΥΑ 71164/4551/95⁹⁷, με προβλεπόμενες, σύμφωνα με αυτό χρήσεις γής γενικής και αμιγούς κατοικίας, αλλά και λειτουργία βιομηχανικής-εμπορικής ζώνης⁹⁸ (ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ Αγ.Στεφάνου). Με την υπ' αρ. 26587/1.8.2003 ΥΑ, εγκρίθηκε η Π.Μ ένταξης του προϋφισταμένου του έτους 1923 οικισμού Αγίου Στεφάνου του Δήμου Αγίου Στεφάνου (πολεοδομική ενότητα 1) και τροποποιήθηκε το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του ίδιου Δήμου επί βασικού οδικού δικτύου. Τρία χρόνια αργότερα, η απόφαση αυτή ακυρώθηκε από το

⁹⁵ ΦΕΚ Δ 311/7-10-1976 «περί καθορισμού ορίων οικισμού Αγίου Στεφάνου νομίμως προϋφισταμένου του 1923».

⁹⁶ Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ), η Πολεοδομική Μελέτη (ΠΜ) και η Πράξη Εφαρμογής (ΠΕ) αποτελούν τα βασικά επίπεδα και εργαλεία του πολεοδομικού σχεδιασμού και προβλέφθηκαν στον 'οικιστικό νόμο' Ν. 1337/83 (Νόμος Τρίτση που τροποποίησε τον ν. 947/79). Το ΓΠΣ αποτελεί τη γενική πρόταση της πολεοδομικής οργάνωσης της προς ένταξη σε σχέδιο πόλης περιοχής, έπειτα από εκτίμηση των οικιστικών αναγκών και των επιπτώσεων της πολεοδομικής ρύθμισης στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον (Περιλάμβανε μεταξύ άλλων τους απαραίτητους χάρτες, τα σχέδια, τα κείμενα, τα όρια της πολεοδομικής ενότητας, την περιοχή επέκτασης, το κύριο δίκτυο κυκλοφορίας, το μέσο σ.δ. κ.ά., αρ. 4 Ν. 1337/83)

⁹⁷ ΦΕΚ 561/Δ/26.07.1995 «έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Αγίου Στεφάνου»

⁹⁸ σε συνδ.Αρ. 5 π.δ ΦΕΚ 166/Δ/23.2.87

ΣτΕ⁹⁹ και μέχρι σήμερα δεν έχει εγκριθεί καμία ΠΜ για καμία από τις 4 ΠΕ που καθορίζονταν στο ΓΠΣ του 1995.

Σειρά εκδοθέντων αποφάσεων του ΣτΕ¹⁰⁰ που έκριναν το ανίσχυρο της ν.α περι καθορισμού των ορίων του οικισμού του Αγ.Στεφάνου, είχαν ως συνέπεια των πολεοδομικό κλυδωνισμό της περιοχής καθώς το Πολεοδομικό Γραφείο Καπανδριτίου αποφάσισε την αναστολή της έκδοσης οικοδομικών αδειών. Το ήδη ομιχλώδες πολεοδομικό καθεστώς από την αμφισβήτηση των ορίων του οικισμού, επιτάθηκε με τις εκδοθείσες πράξεις αναδάσωσης λόγω των πυρκαγιών (1982¹⁰¹, 2009¹⁰²) καθώς συμπεριλάμβαναν, ως αναδασωτέα, τμήματα εντός των ορίων οικισμών του Αγίου Στεφάνου και της Ανοιξέως, φθάνοντας (η τελευταία) να περιλαμβάνει τμήματα εντός του αμιγούς πολεοδομικού κέντρου των Δ.Ε Αγίου Στεφάνου, Σταμάτας, Ροδόπολης και Δροσιάς.

β. Δ.Ε ΑΝΟΙΞΗΣ: αποτελεί αναγνωρισθέντα ως **προϋφιστάμενο του 1923 οικισμό¹⁰³**. Διαθέτει Γ.Π.Σ που εγκρίθηκε με την ΥΑ 24984/5761/ 13.10.99¹⁰⁴, με προβλεπόμενες, σύμφωνα με αυτό χρήσεις γής γενικής και αμιγούς κατοικίας, αλλά και λειτουργία μικρής βιομηχανικής-εμπορικής ζώνης.

γ. Δ.Ε ΔΡΟΣΙΑΣ: Έχει **εγκεκριμένο¹⁰⁵ ρ.σ¹⁰⁶**. **Οι χρήσεις γής είναι αμιγούς κατοικίας¹⁰⁷** πλην μικρού τμήματος/ αυστηρά καθορισμένου για εμπορικό κέντρο και τις προσδιορισμένες χρήσεις σε συγκεκριμένα Ο.Τ.

⁹⁹ Απόφαση ΣτΕ 3431/2006: Η ακύρωση εχώρησε με την σκέψη ότι ο πολεοδομικός σχεδιασμός έπρεπε να διενεργηθεί εναιαίος και όχι αποσπασματικά σε ενότητες. Παράλληλα, η απόφαση ανέφερε ότι η εκδοθείσα, αντί π.δ/τος, ν.α του 1976 περί καθορισμού των ορίων του οικισμού ήταν ανίσχυρη, ως στερούμενη εξουσιοδοτικού ερείσματος.

¹⁰⁰ ΣτΕ 3411/75, 2260/02, 264/05, 3431/06, 4446/10

¹⁰¹ ΦΕΚ 357/Δ/22.7.1982

¹⁰² ΦΕΚ 35/Δ/3.2.2010

¹⁰³ ΦΕΚ 370/Δ/1976 1976 «περί καθορισμού ορίων οικισμού Παλαιού Μπογιατίου της κοινότητας Ανοιξέως Αττικής νομίμως προϋφισταμένου του 1923».

¹⁰⁴ ΦΕΚ 797/Δ/1999 «έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου της Κοινότητας Ανοιξής (Ν.Αττικής)»

¹⁰⁵ .ΦΕΚ 91/Α/52, 46/Α/55, 72/Δ/60 & 91/Δ/62

¹⁰⁶ Άρθρο 2παρ. 20 ν. 4067/12 (ΝΟΚ: Νέος Οικοδ/κός Κανονισμός) : “ Εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο οικισμού ή σχέδιο πόλης ή πολεοδομικό σχέδιο ή εγκεκριμένη πολεοδομική μελέτη είναι το διάγραμμα με τον τυχόν ειδικό πολεοδομικό κανονισμό που έχει εγκριθεί σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και καθορίζει τους ειδικούς όρους δόμησης, τους κοινόχρηστους, κοινωφελείς και δομή- σιμους χώρους και τις επιτρεπόμενες χρήσεις σε κάθε τμήμα ή ζώνη τους”

¹⁰⁷ ΦΕΚ 1391/Δ/92

Στην Δ.Ε Δροσιάς υπάγεται και η περιοχή <ΡΕΑ> η οποία διαθέτει εγκεκριμένο ρ.σ¹⁰⁸, με χρήσεις γης αμιγούς κατοικίας καθοριζόμενες στο ίδιο ΦΕΚ ..

δ. Δ.Ε ΔΙΟΝΥΣΟΥ: Έχει εγκεκριμένο ρ.σ¹⁰⁹ Οι χρήσεις γής είναι αποκλειστικά αμιγούς κατοικίας¹¹⁰ .

ε. Δ.Ε ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ: Έχει εγκεκριμένο ρ.σ¹¹¹ . Διαθέτει Γ.Π.Σ¹¹² , με προβλεπόμενες, σύμφωνα με αυτό χρήσεις γής γενικής και αμιγούς κατοικίας , αλλά και λειτουργία βιομηχανικής-εμπορικής ζώνης (ΒΙΠΑ Κρυονερίου).

στ. Δ.Ε ΣΤΑΜΑΤΑΣ: Περιλαμβάνει **i)** το χωριό της Σταμάτας που διαθέτει ΓΠΣ¹¹³ με χρήσεις γης αμιγούς κατοικίας και πολεοδομικού κέντρου, τμήμα του διαθέτει εγκεκριμένο ρ.σ¹¹⁴ και το υπόλοιπο φέρει τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού του ως οικισμού προϋφιστάμενου του 1923¹¹⁵ και **ii)** τις περιοχές των Οικοδομικών Συνεταιρισμών <Ο ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ> και <Η ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΟΣ> που διαθέτουν εγκεκριμένο ρ.σ¹¹⁶ με χρήσεις γής αμιγούς κατοικίας.

ζ. Δ.Ε ΡΟΔΟΠΟΛΗΣ: Διαθέτει ΓΠΣ¹¹⁷ το οποίο ακυρώθηκε με απόφαση του ΣτΕ μόνο ως προς την γενική κατοικία και εφαρμόζονται οι εκτός σχεδίου όροι δόμησης¹¹⁸ σε όλο το ΓΠΣ. Τμήμα της Ροδοπόλεως εντάσσεται εντός του εγκεκριμένου ρ.σ του Οικοδομικού Συνεταιρισμού ‘Νέα Αιολίς’ που υπάγεται στην Δ.Ε Διονύσου.

¹⁰⁸ ΦΕΚ 435/Α/29

¹⁰⁹ π.δ της 30-10/4.11.28 «περι σχεδίου Διονύσου» ΦΕΚ Α/232/4.11.28, επέκταση με το από 23.5.1962 β.δ ΦΕΚ 70/Δ'/62, τροπ/ση & επέκταση με ΦΕΚ 37/Δ/68 & νέα τροπ/ση με 278515/20.10.1979 απόφαση Ν.Α.Α ΦΕΚ/630/Δ/79.

¹¹⁰ Αρ.3 π.δ 710/79

¹¹¹ ΦΕΚ 446/Δ/89 & 578/Δ/91

¹¹² ΦΕΚ 275/ΑΑΠ/08

¹¹³ ΦΕΚ 1167/Δ/94

¹¹⁴ ΦΕΚ 188/Α/35

¹¹⁵ Υπ'αρ.16545/24.11.97 διαπιστωτική απόφαση/πράξη Ν.Α.Α (ΦΕΚ 1109/Δ/97)

¹¹⁶ ΦΕΚ 316/Α/55

¹¹⁷ ΦΕΚ 262/Δ/2000

¹¹⁸ (όροι δόμησης : συντελεστής δόμησης) Άρθρο 2 παρ. 82 ΝΟΚ : “ Συντελεστής δόμησης (σ.δ.) είναι ο αριθμός, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με την επιφάνεια του οικοπέδου ή γηπέδου, δίνει τη συνολική επιτρεπόμενη επιφάνεια δόμησης”. Σημειωτέον πως άλλοι όροι δόμησης ισχύουν για τα ακίνητα εντός ΓΠΣ, ή για τα εντός ορίων οικισμών και εντός ΓΠΣ, άλλοι για τα εκτός ΓΠΣ αλλά εντός ορίων οικισμού, άλλοι για τα εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού ..

5.3.2. ΖΩΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ:

Στην **Ζώνη Προστασίας Πεντελικού Ορους**¹¹⁹ εμπίπτουν τμήματα των Δ.Ε Διονύσου, Σταμάτας και Αγίου Στεφάνου, με συνέπεια να υπόκεινται στους περιορισμούς της κάλυψης και στα χαμηλότερα ύψη που θέτει για τα εντός εγκεκριμένου σχεδίου και τους εξειδικευμένους όρους για τα εκτός.

5.3.3. ΔΑΣΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Το 2010 ψηφίζεται ο ν. 3889 (νόμος Μπυρμπίλη) που αφορούσε (μεταξύ άλλων) στην διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών¹²⁰, ο οποίος στις υπο διερεύνηση δασικές περιοχές, περιλάμβανε και τους χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση οριοθετημένους οικισμούς (αρ. 23)¹²¹, με αποτέλεσμα να υπόκεινται στην προβλεπόμενη από την διάταξη του αρ. 24 ειδική, επίπονη, πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία

¹¹⁹ ΦΕΚ 755/Δ/88

¹²⁰ Δασικό χάρτη αποτελεί η αποτύπωση των δασικών περιοχών που προβλέπονται στο άρθρο 3 του ν. 998/1979 σε αεροφωτογραφικό ή χαρτογραφικό υλικό, κατάλληλης κλίμακας, το οποίο συμπληρώνεται με τα φωτοερμηνευτικά στοιχεία των αεροφωτογραφιών και τα διαθέσιμα στοιχεία της δασικής υπηρεσίας

¹²¹ Στη διάταξη του αρ. 23 ν. 3889/10 ορίζεται ότι «Κατά την κατάρτιση των δασικών χαρτών, η εταιρεία «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.», όπως αυτή μετονομάζεται, αποστέλλει αίτημα, συνοδευόμενο με την παροχή υπηρεσίας πρόσβασης στα ενιαία χαρτογραφικά της υπόβαθρα που χρησιμοποιούνται στην κατάρτιση δασικών χαρτών, στις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες των οικείων δήμων και στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την εφαρμογή επί των ανωτέρω υποβάθρων και τη χορήγηση από αυτές σε ψηφιακή διανυσματική μορφή και στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87 τα κάτωθι: α) με πορτοκαλί χρώμα το περίγραμμα των ορίων των οικισμών, όπως τα όρια αυτά έχουν εγκριθεί με πράξεις της Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων της 21.11-1.12.1979 (Δ' 693), της 2.3-13.3.1981 (Δ' 138) ή της 24.4-3.5.1985 (Δ' 181) καθώς και τα όρια των εγκεκριμένων πολεοδομικών μελετών ή ρυμοτομικών σχεδίων και όπως τα όρια αυτά έχουν εφαρμοσθεί στο έδαφος, β) με κίτρινο χρώμα το περίγραμμα των ορίων των οικισμών που έχουν οριοθετηθεί με άλλες διατάξεις ή που έχουν ορίσει μόνο ακτίνα όπως εφαρμόζονται, καθώς και τα όρια των σχεδίων πολεοδομικών μελετών και σχεδίων πόλεως που έχουν εκπονηθεί για τις περιοχές της αρμοδιότητάς τους και δεν έχουν εγκριθεί για οποιονδήποτε λόγο και γ) με πράσινο χρώμα και διακεκομμένη γραμμή το περίγραμμα των ορίων των εκτάσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως άλση ή πάρκα και κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου εντός των ανωτέρω ορίων.

Οι ως άνω υπηρεσίες υποχρεούνται να χορηγήσουν τα ανωτέρω στην εταιρεία «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», όπως αυτή μετονομάζεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών. Σε περίπτωση παρέλευσης άκαρπης της ανωτέρω προθεσμίας, τα ανωτέρω όρια αποτυπώνονται στον υπό κατάρτιση δασικό χάρτη από την εταιρεία «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», όπως αυτή μετονομάζεται, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει η ίδια συλλέξει.» [Το άρθρο 23, όπως τροποποιήθηκε από την παρ.9 του άρθρου 55 του Ν.4030/2011 (ΦΕΚ 249/25.11.2011 τεύχος Α'), αντικαταστάθηκε από την παρ. 10 του άρθρου 7 του Ν. 4164/13 (ΦΕΚ 156/09.07.2013 τεύχος Α').

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 4164/13 (ΦΕΚ 156/09.07.2013 τεύχος Α'): «3.Οι διατάξεις του ν. 3889/2010, όπως τροποποιούνται και συμπληρώνονται με το άρθρο 7 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται τόσο στις μελέτες κατάρτισης δασικών χαρτών που έχουν προκηρυχθεί πριν από τη θέση του νόμου αυτού σε ισχύ όσο και στις μελλοντικές. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του ν. 3889/2010 που εισάγονται με το άρθρο 7 του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στις περιοχές για τις οποίες ο δασικός χάρτης έχει ήδη αναρτηθεί.»

διαπίστωσης του δασικού ή μη χαρακτήρα. Στις περιοχές αυτές αναστελλόταν η έκδοση και η αναθεώρηση οικοδομικών αδειών και η διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων, ενώ μέχρι την ανάρτηση του αντίστοιχου δασικού χάρτη, για την έκδοση νέων οικοδομικών αδειών ήταν υποχρεωτική η βεβαίωση από το αντίστοιχο Δασαρχείο ότι ο χαρακτήρας του οικοπέδου δεν είναι δασικός.

Ο ν. 3889/2010 θεωρήθηκε από την τοπική κοινωνία η «ταφόπλακα» του Αγίου Στεφάνου, αφού καθιστούσε τα όρια του οικισμού ανίσχυρα, με άμεσο αποτέλεσμα να παύσει κάθε πολεοδομική δραστηριότητα λόγω της μη έκδοσης οικοδομικών αδειών, να είναι αδύνατη η ολοκλήρωση ένταξης στο σχέδιο πόλης, η προστασία του δασικού πλούτου, η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης και ομβρίων και άλλων βασικών έργων υποδομής. Για οποιαδήποτε ενέργεια ήταν απαραίτητη η βεβαίωση του Δασαρχείου Πεντέλης για τον μη δασικό χαρακτήρα της περιοχής, την χορήγηση της οποίας απέφευγε (όπως όλα τα Δασαρχεία) με την αιτιολογία της προηγούμενης απαίτησης της ολοκλήρωσης των δασικών χαρτών που βεβαίως απαιτεί απροσδιόριστο χρόνο, .

Υστερα από έντονες πιέσεις πολλών Δήμων που αντιμετώπιζαν την ίδια κατάσταση προς το ΥΠΕΚΑ για τη λύση του προβλήματος, ψηφίστηκε ο ν. 4280/2014 που με την διάταξη της παρ. 3 του αρ. 31¹²² εξαιρούνταν πλέον από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και οι οικισμοί των οποίων τα όρια είχαν καθορισθεί με απλές πράξεις της διοίκησης και είχαν καθορισθεί με κανονιστική πράξη Νομάρχη και για οποιοδήποτε λόγο δεν είχαν δημοσιευτεί σε ΦΕΚ. Με τον τρόπο αυτό, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, επιλύεται το μέγιστο θέμα σύγκρουσης της δασικής και

¹²² παρ. 3 του αρ. 31 Ν. 4280/14 : «3. Στην περίπτωση ορίων οικισμών της περίπτωσης α' του άρθρου 23 του ν. 3889/2010, ως ισχύει, εντάσσονται και τα περιγράμματα οικισμών, όπως τα όριά τους περιγράφονται στις πράξεις της Διοίκησης «περί καθορισμού ορίων οικισμών νομίμως υφισταμένων του έτους 1923» δυνάμει του ν.δ. 532/1970 (Α' 103) ή δυνάμει των κανονιστικών αποφάσεων αυτού που εκδόθηκαν έως τη δημοσίευση του ν. 998/1979. Τα όρια αποτυπώνονται ως εμφανίζονται στα σχετικά συνημμένα διαγράμματα, που είναι δημοσιευμένα σε Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και όπως έχουν εφαρμοστεί στο έδαφος. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας για την προστασία των εκτάσεων εντός των ως άνω ορίων ανακαλούνται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση του παρόντος. Επί των εκτάσεων εντός των ως άνω ορίων δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας πλην των περιπτώσεων κοινοχρήστων χώρων πρασίνου, πάρκων και αλσών. Κατά τη διαδικασία έγκρισης πολεοδομικής μελέτης, τοπικού χωρικού σχεδίου ή και ρυμοτομικού σχεδίου απαιτείται η σύνταξη και έγκριση προηγούμενης μελέτης περιβαλλοντικού ισοζυγίου, σύμφωνα με προδιαγραφές που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

πολεοδομικής νομοθεσίας σε οικισμούς που οριοθετήθηκαν μετά το Σύνταγμα του 1975 και πριν την εφαρμογή του ν. 998/1979 (όπως ο οικισμός του Αγίου Στεφάνου). Δυστυχώς, ούτε και η άνω ρύθμιση επέφερε την πολυπόθητη απεμπλοκή των υπηρεσιών πολεοδομίας, καθώς η ενδιάθετη υπαλληλική φοβία, με την αιτίαση της ασάφειας των διατάξεων, απαιτούσε την προσαγωγή βεβαίωσης του δασαρχείου σε όλες τις περιπτώσεις, το Δασαρχείο με την σειρά του (για την χορήγηση βεβαίωσης του μη δασικού χαρακτήρα) δήλωνε αναρμόδιο παραπέμποντας στην πολεοδομία, με συνέπεια την δημιουργία ενός φαύλου κύκλου και την εν τέλει πλήρη αδράνεια και νέκρωση της πολεοδομικής διεργασίας, γεγονός που προκάλεσε τεράστιες εντάσεις στην περιοχή και τις αντιδράσεις όλων των δημοτικών φορέων προς την κεντρική διοίκηση.

Στον πρόσφατο ν. 4389/16¹²³ «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»¹²⁴, επέρχεται στην ουσία μερική επαναφορά στο καθεστώς του ν. 3889/10 αφού με την παρ. 10 του αρ. 154¹²⁵, σε τροποποίηση της παρ. 3 του αρ. 31 του ν. 4280/14, αν και αναγνωρίζονται μεν τα όρια των οικισμών που οριοθετήθηκαν με απλές πράξεις της διοίκησης, τίθενται όμως υπο τη διερεύνηση της ύπαρξης δασικών εκτάσεων. Πρακτικά αυτό σημαίνει, από απόψεως πολεοδομικής λειτουργίας, την απαίτηση, για την έκδοση μιας άδειας, προσαγωγής βεβαίωσης από το Δασαρχείο για τον μη δασικό χαρακτήρα του ακινήτου, της οποίας όμως η χορήγηση αποφεύγεται ενόψει της εκκρεμούς κύρωσης των δασικών χαρτών¹²⁶.

¹²³ (πολύ)νομοσχέδιο ν. 4389/16 (ΦΕΚ 94 Α/27-05-2016) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις»

¹²⁴ σ.σ.παρά τις αντίθετες προτάσεις-εισηγήσεις, κατά την διαβούλευση, πολλών φορέων & δήμων μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Διονύσου βλ. σχόλιο –πρόταση Δήμου Διονύσου στον διαδικτυακό τόπο διαβουλεύσεων <http://www.opengov.gr/minenv/?c=20115>

¹²⁵ παρ.10 αρ. 154 ν. 4389/16: Η παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4280/2014 (Α'159) αντικαθίσταται ως ακολούθως: «3. α) Στην περίπτωση ορίων οικισμών της περίπτωσης β' της παρ. 2 του αρ. 23 του ν. 3889/2010, ως ισχύει, εντάσσονται και τα περιγράμματα οικισμών, όπως τα όρια τους περιγράφονται στις πράξεις της Διοίκησης «περί καθορισμού ορίων οικισμών νομίμως υφισταμένων του έτους 1923» δυνάμει του ν.δ. 532/1970 (Α'103) ή δυνάμει των κανονιστικών αποφάσεων αυτού που εκδόθηκαν έως τη δημοσίευση του ν. 998/1979. Τα ως άνω όρια αποτυπώνονται ως εμφανίζονται στα σχετικά συνημμένα διαγράμματα, που είναι δημοσιευμένα σε Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και όπως έχουν εφαρμοστεί στο έδαφος.

¹²⁶ Βλ.συνέντευξη Δημάρχου Δήμου Διονύσου στο edionysos.gr, 16/9/16

5.3.4. ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ: Η διαδικασία Κτηματογράφησης, εκτός από την Δ.Ε Κρυονερίου, έχει περαιωθεί πρόσφατα για τις υπόλοιπες έξι Δ.Ε. Η ανάδειξη όμως αρκετών προβλημάτων, όπως το πλήθος των εσφαλμένων καταγραφών των ιδιοκτησιών στο ηλεκτρονικό σύστημα, σε συνδυασμό με την απουσία ολοκλήρωσης και κύρωσης μέχρι σήμερα των δασικών χαρτών, είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή της προγραμματισμένης για την 9.8.17 έναρξης της λειτουργίας Κτηματολογίου που επιτεύχθηκε μέσω της δικαστικής οδού με έκδοση απόφασης του ΣτΕ ύστερα από αίτηση του Δήμου¹²⁷.

5.4. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ: Στον υφιστάμενο Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών (Ο.Ε.Υ) του Δήμου Διονύσου (Φ.Ε.Κ. τ. Β. 1546/27.06.2011)¹²⁸ προβλέπεται η λειτουργία δέκα (10) Διευθύνσεων και συγκεκριμένα:

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
2. Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας
3. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
4. Διεύθυνση Εσόδων και Περιουσίας
5. Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης,
6. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών,
7. Διεύθυνση Πολεοδομίας,
8. Διεύθυνση Περιβάλλοντος, καθαριότητας και Πρασίνου,
9. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας και
10. Διεύθυνση ΚΕΠ

Από τις ανω υπηρεσίες, οι τέσσερις Διευθύνσεις, Διοικητικών Υπηρεσιών, Ανθρώπινου Δυναμικού, Οικονομικών υπηρεσιών και Εσόδων (που δεν διαθέτει Διευθυντή), στεγάζονται στο κεντρικό κτίριο του Δημαρχείου που βρίσκεται στον Άγιο Στέφανο (Λεωφ. Μαραθώνος 29), η Διεύθυνση Τοπικής ανάπτυξης (που δεν έχει Διευθυντή) αρχικά στο κτίριο του πρώην Δημαρχείου της Ανοιξης και τώρα στο κτίριο της πρώην Κοινότητας Κρυονερίου, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος στο κτίριο του πρώην δημαρχείου Αγ. Στεφάνου (Πεντζερίδου 3) όπως και η Διεύθυνση

¹²⁷ 'ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ', εφημερίδα, δημοσίευμα «Φρένο στη λειτουργία Κτηματολογίου από το ΣτΕ», 23.8.17

¹²⁸ ΟΕΥ Δήμου Διονύσου –ΦΕΚ Β/1546/2011

Δημοτικής αστυνομίας (και αυτή δεν έχει Διευθυντή, ενώ αντιμετώπισε και το πρόβλημα της κατάργησης και της επαναλειτουργίας), η Διεύθυνση Τεχνικών υπηρεσιών στο κτίριο του πρώην Δημαρχείου Δροσιάς και η Διεύθυνση ΚΕΠ σε ξεχωριστό κτίριο στον Άγιο Στέφανο με λειτουργία δύο τμημάτων , ένα στον Άγιο Στέφανο και ένα στην Δροσιά (ΚΕΠ Αγίου Στεφάνου και ΚΕΠ Δροσιάς).

Η υποστήριξη επί των πολεοδομικών θεμάτων (έκδοση οικοδομικών αδειών, πολεοδομικών εφαρμογών, ελέγχου κατασκευών) για όλες τις επιμέρους δημοτικές ενότητες του Δήμου Διονύσου, προ της συνένωσης, γίνονταν από την Πολεοδομία πρώην Καπανδριτίου και ήδη Δήμου Ωρωπού. Στον συνταχθέντα Καλλικρατικό Ο.Ε.Υ του Δήμου , σε εφαρμογή του αρ. 94 του Καλλικράτη με το οποίο (μεταξύ πολλών άλλων) μεταφέρθηκαν και πρόσθετες αρμοδιότητες Πολεοδομίας, προβλέφθηκε η λειτουργία Διεύθυνσης Πολεοδομίας, που όμως δεν λειτούργησε λόγω αδυναμιών συγκρότησης.

Ετσι η εξυπηρέτηση του Δήμου σε πολεοδομικές υπηρεσίες, συνέχισε να διενεργείται από την Πολεοδομία Δήμου Ωρωπού, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 2 του αρ. 95 ν. 3852/10 που προέβλεπε δυνατότητα διοικητικής υποστήριξης από τις υπηρεσίες εγγύτερων δήμων για τους δήμους που δεν διαθέτουν υπηρεσίες με επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού, έχοντας όμως υποχρέωση οργάνωσης και θέσης σε λειτουργία της αντίστοιχης υπηρεσιακής μονάδας από 1.1.2016¹²⁹ .

Πρέπει να σημειωθεί πως ο Δήμος Διονύσου δεν έχει προβεί σε κατάρτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος μετά το 2014, ενώ και από το <Τμήμα Προγραμματισμού-Οργάνωσης-Πληροφορικής και Διαφάνειας> , ο τομέας 'Προγραμματισμού και Οργάνωσης' τελεί σε αδράνεια έχοντας εν τοις πράγμασι καταργηθεί με την αποστελέχωση και τον αποδεκατισμό του υποστηρικτικού προσωπικού δια της μεταφοράς του σε άλλες υπηρεσίες.

¹²⁹ όπως αντικ. με το αρ. 31 παρ. 2 του Ν.4257/14 παρ. 2 του αρ. 1 της απο 31.12.12 πράξης νομοθετικού περιεχομένου όπως κυρώθηκε με το αρ. 1 του ν. 4147/13 η αρχική πρόβλεψη για 31.12.2012 της παρ. 4 αρ. 95 ν. 3852/10

5.5.1. ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ:

Η προαναφερόμενη κατάσταση στο πολεοδομικό περιβάλλον σε συνδυασμό με την ανωτέρω νομοθετική προθεσμία της έναρξης άσκησης των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών δόμησης από τους Δήμους που υποστηρίζονταν από άλλες πολεοδομίες, οδήγησαν την Διοίκηση του Δήμου Διονύσου (με την ελπίδα της εξομάλυνσης της πορείας των πολεοδομικών υποθέσεων στην περιοχή) στην λήψη απόφασης λειτουργίας δικής του πολεοδομίας.

Ετσι, με την υπ'αρ. 54/7.4.15¹³⁰ απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (εφεξής ΑΔΣ) όπως τροποποιήθηκε με την 101/19.5.15¹³¹ ΑΔΣ εγκρίθηκε «η ίδρυση και λειτουργία αυτοτελούς τμήματος πολεοδομίας στον Δήμο Διονύσου με λιγότερα των 3 γραφείων και τουλάχιστον 6 άτομα (4 μηχανικοί, 2 διοικητικοί) με έναρξη λειτουργίας την 1.6.2015» ενώ στον υφιστάμενο και εγκεκριμένο ΟΕΥ (ΦΕΚ 1546/Β/2011 αρ.1) υπήρχε πρόβλεψη λειτουργίας Διεύθυνσης Πολεοδομίας .

Η επιλογή αυτή, της λειτουργίας αυτοτελούς τμήματος (με εν μέρει μεταβίβαση αρμοδιοτήτων), υπαγορεύθηκε αφενός από το ότι απαιτούσε στελέχωση 6 ατόμων αντι του απαιτούμενου τουλάχιστον 13 ατόμων σε επίπεδο Διεύθυνσης σύμφωνα με τον ΟΕΥ και αφετέρου γιατί στο μέγεθος αυτό δεν θα προκαλείτο σοβαρή απομείωση του επιστημονικού δυναμικού της Τεχνικής Υπηρεσίας καθώς οι μηχανικοί θα προέρχονταν από αυτήν.

Λόγω της μη κανονικότητας της παραπάνω απόφασης καθώς συνιστούσε πλημμελή τροποποίηση του υφιστάμενης στον ΟΕΥ πρόβλεψης λειτουργίας Διεύθυνσης , κατά σύσταση της ελέγχουσας αρχής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την υπ'αρ. 151/21.7.2015¹³² (νέα) απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου **τέθηκε σε λειτουργία** Διεύθυνση Πολεοδομίας, σύμφωνα με την σχετική πρόβλεψη του ΟΕΥ (ΦΕΚ 1546/Β/2011 αρ.1) έχοντας τρία Τμήματα (Εκδοσης Οικοδομικών Αδειών, Πολεοδομικών Εφαρμογών και Ελέγχου Κατασκευών) με την περιγραφόμενη στη παρ.

¹³⁰ Βλ. 54/7.4.15 ΑΔΣ Δήμου Διονύσου (ΑΔΑ:ΩΝΤ2Ω93-3ΤΜ)

¹³¹ Βλ. 101/19.5.15 ΑΔΣ Δήμου Διονύσου (ΑΔΑ:7ΖΜΔΩ93-7Λ9)

¹³² Βλ. 151/21.7.15 ΑΔΣ Δήμου Διονύσου (ΑΔΑ:7ΜΗΣΩ93-9ΔΟ)

14 του αρ. 6 αυτού διάρθρωση και καθορισμένες αρμοδιότητες (βλ. παράρτημα αναλυτικά οι αρμοδιότητες).

Χώρος λειτουργίας της Υπηρεσίας Δόμησης Διονύσου (ΥΔΟΜ Διονύσου) ορίστηκε το κτίριο του πρώην Δημαρχείου Δροσιάς (όπου στεγάζονται οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου , η διοίκηση της Δ.Κ Δροσιάς και πλέον και το ΚΕΠ Δροσιάς) ενώ για την εγκατάσταση του αρχείου της και του μεταφερθέντος αρχείου των τοπικών υποθέσεων από το γραφείο πολεοδομίας Καπανδριτίου μισθώθηκε χώρος σε (άλλο) κτίριο της την Δ.Ε Αγίου Στεφάνου.

Το προσωπικό της, με την έναρξη της λειτουργίας της, στελεχώθηκε με τρεις μηχανικούς που μεταφέρθηκαν από την Τεχνική Υπηρεσία (με παράλληλα καθήκοντα αρχικά) και έναν διοικητικό υπάλληλο για την γραμματειακή υποστήριξη.

Από την αρχή, η απόφαση της λειτουργίας υπηρεσίας δόμησης στον Δήμο, λόγω του θεωρηθέντος αιφνίδιου χαρακτήρα της, προκάλεσε τις αντιδράσεις με άσκηση προσφυγών στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση¹³³, τόσο στελεχών της αντιπολίτευσης¹³⁴, αλλά και των υπαλλήλων της τεχνικής υπηρεσίας, τόσο αυτών που κλήθηκαν να την στελεχώσουν¹³⁵ αλλά και των διαμαρτυρομένων στην επιλογή τοποθέτησης Διευθυντή¹³⁶, προκαλώντας δυσάρεστο κλίμα αλλά και καθυστερήσεις που εν τέλει ξεπεράστηκαν.

Ακολούθως, , η έλλειψη κάθε εξοικείωσης των στελεχών και εμπειρίας στο νέο, πλήρως άγνωστο, αντικείμενο και πεδίο των πολεοδομικών υπηρεσιακών διαδικασιών, το πολυσύνθετο και η πολυπλοκότητα του νομοθετικού πλαισίου του πολεοδομικού καθεστώτος, σε συνδυασμό με τις ασκούμενες πρωτεύοντα ρόλο υπαλληλικές επιφυλάξεις και φοβίες, είχαν ως αποτέλεσμα, σε διάψευση κάθε ευοίωνης και

¹³³ Προσφυγή αρ. 227 ν. 3852/10 ενώπιον του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΓΓΑΔΑ-Ελεγκτής Νομιμότητας)

¹³⁴ Βλ.απο 5.8.15 προσφυγή αιρετών

¹³⁵ Βλ. από 3.6.15 , 12.6.15 & 13.11.15 προσφυγές υπαλλήλων με τις αντίστοιχες επ'αυτών 54268/29977/3.8.15 & 61262/33915/12.8.15 αποφάσεις ΓΓΑΔΑ

¹³⁶ Βλ. από 19.11.15 προσφυγή

αισιόδοξης πρόβλεψης, την αδυναμία παροχής της πολεοδομικής υπηρεσίας (πλημμελής ανταπόκριση στις αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εσφαλμένες εκτιμήσεις, καθυστερήσεις κ.α) , γεγονός που προκάλεσε εντάσεις στο συναλλακτικό με την υπηρεσία κοινό, οι οποίες μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό διοικητικό περιβάλλον¹³⁷.

Η εν συνεχεία προσπάθεια ανασύνταξης της υπηρεσίας δόμησης (νέα διεύθυνση, σχετική ενίσχυση σε προσωπικό), ως περιορισμένης κλίμακας παρέμβαση μπορεί να λείανε μερικώς τα προβλήματα της οργανωτικής δομής, δεν προσέδωσε όμως τα αναμενόμενα στο πλαίσιο της αποκατάστασης του ευρύθμου της εσωτερικής συνεργασίας και στην παροχή της υπηρεσίας. Τα παράπονα για ελλιπή στελέχωση συνεχίζουν¹³⁸, η έλλειψη εξοικείωσης στο πλαίσιο του πολεοδομικού αντικείμενου παραμένει στα ίδια επίπεδα, με αποτέλεσμα την δημιουργία ενδιάθετων υπαλληλικών επιφυλάξεων κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων στην εκτέλεση του πολεοδομικού έργου, ενώ η νέα , κατά τα προναφερόμενα, νομοθετική ρύθμιση για τους δασικούς χάρτες (αρ. 153 ν. 4389/16), προκαλεί επίταση της απορρυθμιστικής κατάστασης, επαναφέροντάς την στο ίδιο προ της ισχύος του αρ. 31 ν. 4257/14 επίπεδο σύγκρισης με το να αντιμετωπίζονται υπο τις προϋποθέσεις της δασικής διερεύνησης οι οικισμοί του Δήμου.

5.5.2. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Υ.ΔΟΜ ΔΙΟΝΥΣΟΥ:

5.5.2.1. ΣΤΕΓΑΣΗ: Η Υ.ΔΟΜ στεγάζεται στον πρώτο υπερ το ισόγειο όροφο σε διακριτό κτίριο του πρώην Δημαρχείου Δροσιάς. Οι χώροι ανταποκρίνονται στα πλαίσια του ανεκτού, καθώς είναι σχετικά περιορισμένοι. Αυτό επηρεάζει την λειτουργικότητα της υπηρεσίας αναφορικά με την καθεαυτή εργασιακή άνεση του προσωπικού, ενώ καθίστανται δυσχερείς οι συνθήκες στην εξ αντικείμενου αναγκαία συνεργασία με το κοινό. Παρουσιάζει μικρό χωροταξικό πρόβλημα αφού το αρχείο της στεγάζεται σε άλλο εντελώς χώρο σε κτίριο της Δ.Ε Αγ.Στεφάνου και χωρίς να διαθέτει υπάλληλο επι μονίμου βάσεως. Η εξυπηρέτηση από αυτό στην αναζήτηση εγγράφων και φακέλων διενεργείται από υπάλληλο της γραμματειακής υποστήριξης της ΥΔΟΜ με συχνές μεταβάσεις.

¹³⁷ Δημιουργία πολωτικού κλίματος υπηρεσίας και Διοίκησης, παραιτήσεις προσωπικού ΥΔΟΜ κ.α βλ.ο.π συνέντευξη Δημάρχου Δήμου Διονύσου στο edionysos.gr, 16/9/16

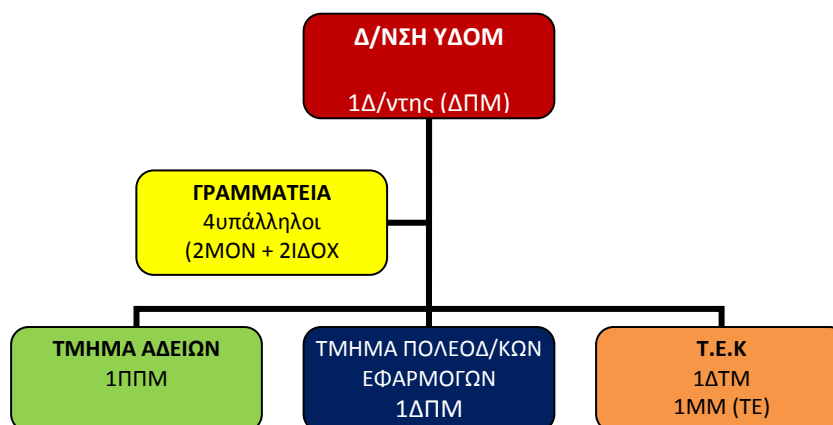
¹³⁸ βλ. επιστολές διαμαρτυρίας μηχανικού τμήματος ελέγχου κατασκευών

5.5.2.2. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ: Η τωρινή¹³⁹ υποστήριξη της ΥΔΟΜ, διενεργείται πλέον από εννέα (9) υπαλλήλους, πέντε (5) μονίμους μηχανικούς και τέσσερις (4) διοικητικούς από τους οποίους οι δύο αποτελούν μόνιμο προσωπικό και οι άλλοι δύο οκτάμηνης σύμβασης (ΙΔΟΧ) . Ειδικότερα:

- **Δ/ση** : Διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός (ΔΠΜ) ΠΕ με 18 ετη υπηρεσίας στην Τεχνική Υπηρεσία
- **Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών (Τ.Π.Ε)** : Ενας (1) ΔΠΜ ΠΕ με 12 ετη υπηρεσίας στην Τεχνική Υπηρεσία.
- **Τμήμα Εκδοσης Αδειών (Τ.Ε.Α):** Ενας (1) Π.Π.Μ (ΤΕ) με 26 έτη υπηρεσίας στην Τεχνική Υπηρεσία
- **Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών (Τ.Ε.Κ)** : Δύο υπάλληλοι εκ των οποίων ένας (1) Δ.Τ.Μ (Διπλωματούχος Τοπογράφος Μηχανικός) με 8 έτη υπηρεσίας σε Τεχνική Υπηρεσία (άλλου) Δήμου (μεταταχθείς τον 4^ο/2017 στην ΥΔΟΜ) και ένας (1) Μηχανολόγος Μηχανικός (ΤΕ) (πρωτο)διορισθείς τον Ιούνιο του 2017.
- **Διοικητική υποστήριξη (Δ.Υ)** : Τέσσερις υπάλληλοι (2 μόνιμοι Δ.Ε & 2 ΙΔΟΧ)

Πίνακας 1: Αποτύπωση προσωπικού ΥΔΟΜ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Υ.ΔΟΜ ΔΙΟΝΥΣΟΥ								
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΙΔΑΧ	ΙΔΟΧ	Δ/ΝΣΗ	Τ.Π.Ε	Τ.Ε.Α	ΤΕΚ	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	5			1	1	1	2	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	2		2					4

Διάγραμμα 1: Αποτύπωση οργάνωσης ΥΔΟΜ

¹³⁹ Αύγουστος 2017

5.5.2.3. **ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ** (Εξοπλισμός πληροφορικής και μηχανολογικός) : Υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας των πολιτών με την ΥΔΟΜ μέσω τηλεφωνικού κέντρου καθώς και δυνατότητα αποστολής αιτημάτων μέσω fax ή email. Ολοι οι υπάλληλοι διαθέτουν Η/Υ. Υφίσταται διασύνδεση με το κεντρικό πρωτόκολλο του Δήμου. Στην διάθεση της υπηρεσίας υπάρχει φωτοτυπικό μηχάνημα για έκδοση αντιγράφων εγγράφων, όχι όμως και φωτοτυπικό σχεδίων η έλλειψη του οποίου δημιουργεί αρκετά προσκόμματα στη συγκρότηση των επιμέρους φακέλων. Σε γενικές γραμμές τα πληροφοριακά συστήματα υποστήριξης και η τεχνολογική υποδομή χαρακτηρίζονται «μερικώς επαρκή» καθώς οι Η/Υ των μηχανικών δεν διαθέτουν όλες τις απαραίτητες για το αντικείμενό τους εφαρμογές και παράλληλα απουσιάζει η δυνατότητα της διαλειτουργικής τους διασύνδεσης . Τούτο προκαλεί προβλήματα δυσλειτουργίας στο διοικητικής φύσεως έργο και στις ανάγκες της διαδοχικής επεξεργασίας του θέματος από τα επι μέρους τμήματα στο πλαίσιο του αντικειμένου τους.

5.5.2.4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΥΔΟΜ

Ο κύκλος εργασιών της ΥΔΟΜ στα δύο χρόνια λειτουργίας της αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 2: Αποτύπωση εργασιων ΥΔΟΜ

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ Υ.ΔΟΜ 2016-2017			
ΕΤΗ		2016	2017
ΑΔΕΙΕΣ	ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ	58	28
	48ΩΡΕΣ:(απλη ενημερωση προ 48ωρων-απλες επισκευες αρ.4 παρ.3 ν. 4067/12	69	46
	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ	18	8
	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΟΜΗΣΗΣ	24	10
Τ.Ε.Κ	ΕΛΕΓΧΟΙ	1*	1**
	ΠΡΟΣΤΙΜΑ	0	1***

* αφορά περίπτωση μερικής ανάκλησης άδειας περιφραξής με οκτάμηνη καθυστέρηση¹⁴⁰
 ** αφορά την πρώτη διακοπή εκτέλεσης αυθαίρετων εργασιών η οποία προσεβλήθει με αίτηση ακυρώσεως¹⁴¹
 *** πρόκειται για την επι της ανω περίπτωσης συνταχθείσα, την 1.9.17, έκθεση αυτοψίας¹⁴²

¹⁴⁰ Βλ. υπ' αρ. 36021/27.12.16 αποφαση μερικής ανάκλησης αδειας

¹⁴¹ Βλ. 15015/22.5.17 απόφαση διακοπής εργασιών & ΑΚ1326/19.7.17 αίτηση ακυρώσεως στο ΔΕφΑθ

¹⁴² Βλ. 26194/1.9.17 έκθεση αυτοψίας

5.6. ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ:

5.6.1 Μεθοδολογία της έρευνας

Προκειμένου να αξιολογηθεί η υπηρεσία δόμησης στα στάδια του καθορισμού του προβλήματος και των αιτιών του, της ταξινόμησης των γεγονότων, της παρουσίασης εναλλακτικών λύσεων και της επιλογής της καλύτερης (Παναγυράκης, Σιώμοκος, 2005, Ξουρής, 1993) κρίθηκε αναγκαία η διεξαγωγή ποιοτικής έρευνας και η περαιτέρω επεξεργασία των στοιχείων .

Επιδιώχθηκε να διερευνηθεί ο εντοπισμός και η κατανόηση¹⁴³ του προβλήματος και η ανάδειξη των μέσων και των παρεμβάσεων για την βελτίωση της λειτουργίας της, ώστε να γίνει συσχέτιση με τις εναλλακτικές μορφές παροχής υπηρεσίας που περιγράφηκαν στο πρώτο μέρος . Για να καταστεί δυνατή η διερεύνηση των πτυχών του θέματος, επιλέχθηκε το μοντέλο των ερωτήσεων¹⁴⁴ , με εργαλείο ερωτηματολόγιο¹⁴⁵ αποτελούμενο από έξι ερωτήσεις , κοινές για όλους τους ερωτώμενους, οι οποίες σχετίζονται με τις κύριες επιδιώξεις της έρευνας . Η ποιοτική προσέγγιση του ζητήματος αναδεικνύεται από την περιγραφή των περιοχών του ερωτηματολογίου και του δείγματος των ερωτηθέντων. Η επιλογή αυτή κρίθηκε πιο πρόσφορη στη δεδομένη χρονική στιγμή λόγω του μικρού χρόνου λειτουργίας της ερευνώμενης υπηρεσίας. Θα ήταν επομένως αδόκιμο να ερωτηθούν οι πολίτες ή το σύνολο των εργαζομένων του δήμου για τα αναμενόμενα αποτελέσματα , αφού στην πλειοψηφία τους δεν έχουν σαφή εικόνα της λειτουργίας της προκείμενης υπηρεσίας.

Από τις ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν, οι τέσσερις είναι κλειστού τύπου κλίμακας-πολλαπλής επιλογής, μία ανοικτού τύπου, όπου ο ερωτώμενος μπορεί να

¹⁴³ Μαγγόπουλος, Γιώργος, Δ/ρας Παν/μιου Κρήτης, *‘Η μελέτη περίπτωσης ως ερευνητική στρατηγική στην αξιολόγηση προγραμμάτων: θεωρητικοί προβληματισμοί’*, ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Τόμος ΙΣΤ, τεύχος 64 Χειμώνας 2014

¹⁴⁴ Μπρίνια Βασιλική Δρ, *«ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ»*, Μάρτιος 2014, ΕΚΠΑ

¹⁴⁵ Βλ.παράρτημα <ερωτηματολόγιο>

εκφράσει τη γνώμη του σε περιθώριο τριών γραμμών και μία μικτή όπου ζητείται από τα άτομα να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

Η χορήγηση των ερωτηματολογίων στα υποκείμενα, έγινε μέσω της άμεσης προσωπικής επαφής. Πριν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, όλοι οι ερωτώμενοι ενημερώθηκαν για την έρευνα, πως γίνεται στα πλαίσια εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας του γράφοντος, καθώς και για το σκοπό της, ενώ αναφέρθηκε πως το ερωτηματολόγιο είναι επώνυμο και θα χρησιμοποιηθεί καθαρά για ερευνητικούς λόγους με τήρηση απόλυτης εχεμύθειας στην επεξεργασία του, ώστε να απαντηθούν οι ερωτήσεις με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ειλικρίνεια.

5.6.2. Άτομα στα οποία απευθύνθηκε το ερωτηματολόγιο και λόγοι επιλογής τους.

5.6.2.1. Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από **τρεις ομάδες** ερωτώμενων. Πρέπει να αναφερθεί ότι τα 21 συνολικά άτομα στα οποία προτάθηκε η συμμετοχή στη διεξαγωγή της έρευνας αντιμετώπισαν όλα θετικά και πρόθυμα την πρόταση, προς τιμή δε όλων, δηλώθηκε ότι οι απαντήσεις τους διατυπώνονται ευθαρσώς χωρίς να έχουν αντίρρηση στη δημοσιοποίηση των στοιχείων τους.

- **Η πρώτη ομάδα** (9 τον αριθμό) αποτελείται από **υπαλλήλους** του Δήμου. Εξ αυτών οι τέσσερις (4) είναι υπηρεσιακά στελέχη που κατέχουν θέσεις ευθύνης στις διευθύνσεις του Δήμου με πολυετή εμπειρία και οι πέντε (5) είναι μόνιμοι υπάλληλοι (συμπεριλαμβανομένης της Διεύθυνσης) της ερευνώμενης υπηρεσίας ενώ δεν έγινε απεύθυνση στους υπολοίπους λόγω της πρόσφατης ένταξής τους σ' αυτήν .
- **Η δεύτερη ομάδα** (7 τον αριθμό) από **αιρετά στελέχη** της διοίκησης του Δήμου και των παρατάξεων της μειοψηφίας και
- **Η τρίτη ομάδα** (5 τον αριθμό) από τρίτους ιδιώτες μηχανικούς που δραστηριοποιούνται στη περιοχή του Δήμου και συγχρωτίζονται άμεσα με την εξεταζόμενη υπηρεσία, έχοντας η γνώμη τους ιδιαίτερη βαρύτητα ως αποδέκτες των υπηρεσιών της ΥΔΟΜ .

5.6.2.2. Οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Της σημαντικότητας της λειτουργίας της ΥΔΟΜ
2. Της ορθής λειτουργίας της ΥΔΟΜ
3. Του προσδιορισμού των σημαντικότερων προβλημάτων της ΥΔΟΜ
4. Της διατύπωσης γνώμης για την καταλληλότητα εφαρμογής τους στην ΥΔΟΜ των διαδημοτικών συνεργασιών (αρ. 222 επ. ν. 3463/06 & αρ. 99 επ. ν. 3852/10) και των συμπράξεων του ν. 3389/05 .
5. Υπόδειξης/Επιλογής προτεινόμενων παρεμβάσεων για την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών της ΥΔΟΜ και
6. Εκφραση γνώμης ή παρατήρησης σχετικής με το θέμα

5.6.3. Επεξεργασία αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου.

Μετά το στάδιο της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, ακολούθησε ο συστηματικός έλεγχος και η κωδικοποίηση των απαντήσεων ώστε να καταστεί δυνατή η επεξεργασία των δεδομένων. Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της τοποθέτησης της κάθε ομάδας επι των επιμέρους θεμάτων του ερωτηματολογίου, με την ίδια σειρά που ακολουθείται στο πρωτότυπο, για δε το 2^ο α, 3^ο, 4^ο και 5^ο ερώτημα, λόγω της κρισιμότητάς τους αποτυπώνεται και η τοποθέτηση σε σχέση με το σύνολο των ερωτώμενων.

1] Στην 1^η ερώτηση που αφορά στην σημαντικότητα της λειτουργίας από τον Δήμο δικής του Πολεοδομίας , από την πρώτη ομάδα (υπηρεσιακά στελέχη) το 44,4% την θεωρεί πάρα πολύ σημαντική, το 33,3% πολύ σημαντική, ενώ καθόλου και απόλυτα σημαντική θεωρήθηκε από το 11,1% αντίστοιχα. Από την δεύτερη ομάδα (αιρετοί) το 71,4% την εκτιμά ως απόλυτα σημαντική και πολύ σημαντική το 28,5%, ενώ από την τρίτη ομάδα (μηχανικοί) το 50% την εκτιμά ως πάρα πολύ σημαντική και το 25% αντίστοιχα ως πολύ και απόλυτα σημαντική.

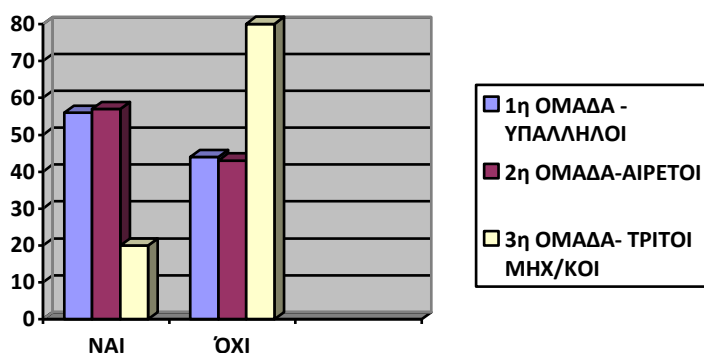
2] Στην 2^η κρίσιμη ερώτηση «πιστεύετε ότι η ΥΔΟΜ Δήμου Διονύσου λειτουργεί σωστά;», από την πρώτη ομάδα το 56% απάντησε θετικά (ΝΑΙ) και αρνητικά (ΟΧΙ) το 44%, από την δεύτερη ομάδα θετικά το 57% και αρνητικά το 43% και από την τρίτη ομάδα θετικά το 20% και αρνητικά το 80% .

Στο σύνολο των ερωτώμενων, υπερέχει η αρνητική θέση (ΟΧΙ) με ποσοστό 57% έναντι της θετικής (ΝΑΙ) που διαμορφώνεται στο ποσοστό του 43%.

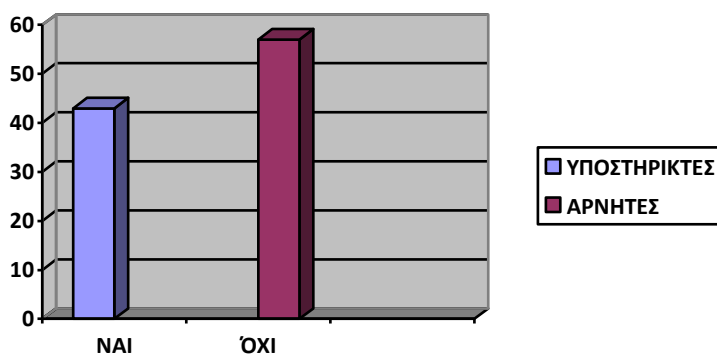
Πίνακας 3: Αποτύπωση προτίμησης ομάδων σε ερ. 2α.

ΟΜΑΔΕΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
1 ^η (υπηρεσιακοί)	56%	44%
2 ^η (αιρετοί)	57%	43%
3 ^η (ιδιωτες μηχ/κοί)	20%	80%

Διάγραμμα 1: Αποτύπωση ποσοστιαίας αναλογίας προτίμησης ομάδων σε ερ. 2α.

Διάγραμμα 2: Αποτύπωση ποσοστιαίας προτίμησης στο σύνολο των ερωτώμενων σε ερ. 2α.

Στο υποερώτημα σε «ποιο βαθμό;» οι ομάδες απάντησαν ως εξής:

Πίνακας 4: Αποτύπωση προτίμησης ομάδων σε ερ. 2β.

ΟΜΑΔΕΣ	(1)ΚΑΘΟΛΟΥ	(2)ΛΙΓΟ	(3)ΠΟΛΥ	(4)ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	5)ΑΠΟΛΥΤΑ
1 ^η (υπηρεσιακοί)		22%	67%		11%
2 ^η (αιρετοί)		14%	43%	43%	
3 ^η (ιδιωτες μηχ/κοί)		60%	40%		

3] Στο 3^ο σημαντικό ερώτημα «ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της λειτουργίας της ΥΔΟΜ κατά σειρά σπουδαιότητας», **η 1^η ομάδα**, όπως φαίνεται από τον ακόλουθο πίνακα που περιλαμβάνει τις απαντήσεις των συμμετεχόντων φαίνεται να συγκλίνει στη σειρά (1) υποστελέχωση, (2) έλλειψη εμπειρίας, (3) πληθος υποθέσεων, (4) το πολεοδομικό καθεστώς .

Πίνακας 5: Αποτύπωση προτίμησης 1^{ης} ομάδας σε ερ.3.

☐ Υποστελέχωση	1	1	1	1	3	3	1	1	1
☐ έλλειψη εμπειρίας	2	6	2	2	1	2	3	2	2
☐ πλήθος υποθέσεων	4	5	4	3	2	4	4	3	3
☐ Πολεοδομικό καθεστώς	3	4	3	4	4	1	2	4	4
☐ μηχανοργάνωση/ εξοπλισμός	5	2	5	5	5	5	5	5	5
☐ Άλλο (να προσδιορισθεί)		3	-	-	-	-	6	-	-

Η **2^η ομάδα** (αιρετοί) ως 1ο σε βαθμό σπουδαιότητας πρόβλημα της ΥΔΟΜ θεωρεί την υποστελέχωση, ως 2^ο την έλλειψη εμπειρίας και 3^ο το πολεοδομικό καθεστώς.

Πίνακας 6: Αποτύπωση προτίμησης 2^{ης} ομάδας σε ερ.3.

☐ Υποστελέχωση	3	1	1	-	2	1	2
☐ έλλειψη εμπειρίας	2	-	2	1	-	3	3
☐ πλήθος υποθέσεων	4	-	-	2	-	5	-
☐ Πολεοδομικό καθεστώς	1	-	3	3	-	2	1
☐ μηχανοργάνωση/ εξοπλισμός	5	-	-	-	1	4	-
☐ Άλλο (να προσδιορισθεί)	-	-	-	-	-	-	-

Η **3^η ομάδα** (ιδιώτες μηχανικοί), σύμφωνα με το πλήθος των επιλογών, σημείωσαν ως σημαντικότερα σε σειρά την έλλειψη εμπειρίας, την υποστελέχωση και το πολεοδομικό καθεστώς.

Με βάση τα παραπάνω αποτελέσματα το σύνολο των ερωτώμενων φαίνεται σαν συγκλίνει στην άποψη ότι τα σπουδαιότερα προβλήματα στην λειτουργία της ΥΔΟΜ αποτελούν η υποστελέχωση, η έλλειψη εμπειρίας και το πολεοδομικό καθεστώς.

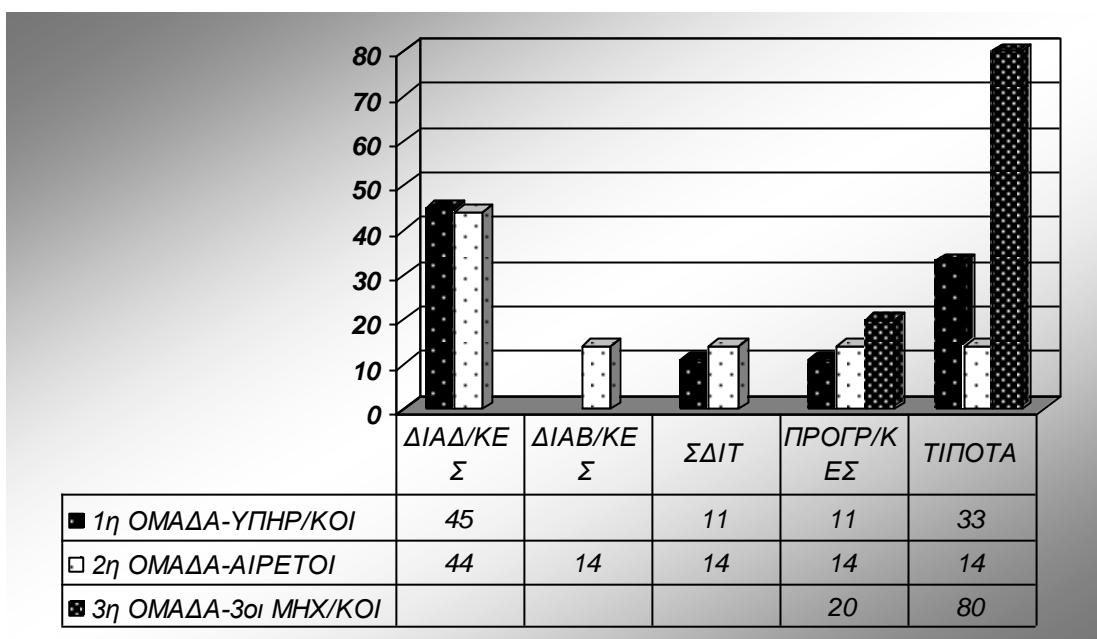
4 | Στο 4^ο ερώτημα για το εάν θεωρούν τις συνεργασίες ή τις συμπράξεις κατάλληλα εργαλεία για να συμβάλλουν στην λειτουργία της ΥΔΟΜ, υπήρξαν οι ακόλουθες τοποθετήσεις:

Στην **1^η ομάδα** το 45% εκφράζει θετική γνώμη για τη συμβολή των διαδημοτικών συνεργασιών, το 11% έχει θετική γνώμη για τις ΣΔΙΤ, το 11% για τις προγραμματικές συμβάσεις, ενώ το 33% έχει αρνητική γνώμη σε όλα.

Στην **2^η ομάδα** το 44% έχει θετική άποψη για τις διαδημοτικές συνεργασίες, ενώ ποσοστό 14% συγκέντρωσαν αντίστοιχα η διαβαθμιδική συνεργασία, οι προγραμματικές συμβάσεις, οι ΣΔΙΤ και η άρνηση σε όλα.

Από την **3^η ομάδα** το 20% ήταν θετικό στις προγραμματικές συμβάσεις και το 80% αρνητικό σε όλα.

Διάγραμμα 3: Αποτύπωση ποσοστιαίας αναλογίας προτίμησης ομάδων σε ερ. 4

Στο σύνολο των ερωτώμενων φαίνεται να υπάρχει θετική άποψη στην χρήση των διαδημοτικών συνεργασιών ως εργαλείου συμβολής στην λειτουργία της ΥΔΟΜ, αλλά και για τις προγραμματικές συμβάσεις εκδηλώθηκε σχετική προτίμηση, ενώ για τις συμπράξεις φαίνεται πως αποτελούν άγνωστες αντιλήψεις αντιμετωπιζόμενες φοβικά.

5] Στο 5^ο ερώτημα ποιά από τις προτεινόμενες παρεμβάσεις θεωρούν πιο σημαντική για την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών της ΥΔΟΜ, η 1^η ομάδα θεωρεί ως πιο σημαντική την διενέργεια σεμιναρίων και ακολουθούν στην ίδια σειρά η συνεργασία με άλλη πολεοδομία και άλλον φορέα, η δε 2^η και 3^η ομάδα περιορίζονται σε δύο επιλογές με την διενέργεια σεμιναρίων ως πρώτη και τη συνεργασία με άλλη πολεοδομία ως δεύτερη.

Στον ίδιο προσανατολισμό προσεγγίζει το σύνολο των ερωτώμενων θεωρώντας ως σημαντικές παρεμβάσεις την διενέργεια σεμιναρίων και την συνεργασία με άλλη πολεοδομία και άλλον φορέα.

6] Τέλος στο 6^ο ερώτημα ελεύθερης απάντησης για τυχόν παρατήρηση επι του θέματος, από την 1^η ομάδα υπήρξαν μόνο δυο τοποθετήσεις, από τις οποίες η μία αφορούσε στην εκτίμηση υποβάθμισης της ΥΔΟΜ από αιρετούς και συναδέλφους με

μετέωρο ερώτημα περι «ωφελών» και η άλλη στην ανάγκη αριθμητικής κάλυψης της ΥΔΟΜ με εξειδικευμένο προσωπικό χωρίς αποδυνάμωση άλλης υπηρεσίας.

Από την 2^η ομάδα (αιρετοί), οι έξι από τους επτά εξέφρασαν τις ακόλουθες παρατηρήσεις και συγκεκριμένα:

- Της επιβεβλημένης συνεχούς ενημέρωσης των στελεχών της υπηρεσίας στο νομοθετικό πλαίσιο του αντικειμένου τους για την εξασφάλιση γνώσης προς αποφυγή αυθαίρετων ερμηνειών
- Της ανάγκης στέγασης σε ενοποιημένο χώρο της υπηρεσίας και του αρχείου της
- Του ενδεδειγμένου της λειτουργίας ηλεκτρονικής πολεοδομίας
- Διαπίστωση έλλειψης οράματος, στόχων και αυτοπεποίθησης. Επιβεβλημένο της παύσης των 'εξωθεσμικών παρεμβάσεων', της άρσης της πολυνομίας, της αντιφατικότητας και ασάφεια των διατάξεων.
- Επικρότηση της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων πολεοδομίας στους Δήμους που σηματοδοτούν προοπτικές ανάπτυξης
- Λειτουργία της πολεοδομίας μόνον από κρατικό φορέα

5.7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Υ.ΔΟΜ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

5.7.1. Σε συνέχεια της καταγραφής των δεδομένων και των αποτελεσμάτων της έρευνας, για την άντληση περισσότερων πληροφοριών για τους λόγους πρόκλησης της προβληματικής κατάστασης προκειμένου να αξιολογηθεί η λειτουργική δυνατότητα της ερευνώμενης υπηρεσίας, επιχειρήθηκε η ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος με την χρήση της μεθόδου SWOT ANALYSIS η οποία εστιάζεται σε βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν την επιχείρηση –υπηρεσία εν προκειμένω και βοηθούν στη λήψη αποφάσεων και μέτρων για την επίτευξη της παροχής υπηρεσιών ποιότητας που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του συναλλακτικού κοινού. Η μέθοδος SWOT βοηθάει στην ανάλυση καταστάσεων, εξετάζοντας τέσσερα σημεία, τα οποία είναι: τα δυνατά, τα αδύνατα σημεία μιας επιχείρησης - υπηρεσίας, οι ευκαιρίες, απειλές που παρουσιάζονται, βοηθώντας έτσι στην λήψη κατάλληλων αποφάσεων (Strength: Δυνατά σημεία, Weakness: Αδύνατα σημεία Opportunities: Ευκαιρίες, Threats: Απειλές). Ο εντοπισμός των δυνατών και αδύνατων σημείων είναι εξαιρετικής σημασίας, δεδομένου ότι ο οργανωσιακός σχεδιασμός θα πρέπει να

αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις αδυναμίες αξιοποιώντας τις δυνάμεις της υπηρεσίας. Τα δυνατά σημεία είναι συνήθως εύκολο να εντοπιστούν μέσα από διάλογο με τους πελάτες - πολίτες. Η άμεση επαφή των πολιτών με τούς υπαλλήλους του δήμου συμβάλλει σημαντικά στον εντοπισμό των προβλημάτων , με στόχο την βελτίωση παροχής των υπηρεσιών. Η εφαρμογή μεθόδων μάρκετινγκ μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών και τούτο τις κάνει πιο δυνατές και ικανές να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των πολιτών. Επιπλέον , οι ικανότητες των στελεχών της διοίκησης και του προσωπικού μπορεί να αποτελούν ισχυρές βάσεις για καλύτερη οργάνωση και κατ επέκταση για καλύτερη εξυπηρέτηση. Τέλος , οι κατάλληλοι χώροι , τα κατάλληλα εργαλεία και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών αποτελούν βασική προϋπόθεση για καλύτερη εξυπηρέτηση. Τα αδύνατα σημεία συχνά είναι γνωστά , αλλά αγνοούνται για ποικίλους λόγους. Συνήθως , η ανορθολογική κατανομή του φόρτου εργασίας, η συνθετότητα των διαδικασιών, η πολλαπλότητα των ρόλων, η χωροταξική διασπορά, οι αδυναμίες των στελεχών διοίκησης , αλλά και το μη εξειδικευμένο και έμπειρο στελεχιακό δυναμικό και προσωπικό , αποτελούν βασικούς λόγους λόγο για την μη σωστή και αποτελεσμα-τική λειτουργία των υπηρεσιών. Επιπλέον , οι μη ιδανικοί μέθοδοι ανάπτυξης και προσφοράς των υπηρεσιών , καθώς επίσης και η μη χρησιμοποίηση σύγχρονου εξοπλισμού δημιουργούν προβλήματα στην εκροή της παροχής και τη συνακόλουθη δυσαρέσκεια στους λήπτες. Ευκαιρία για την υπηρεσιακή λειτουργική συγκρότηση μπορεί να θεωρηθεί η πρόσληψη όλο και πιο εξειδικευμένου προσωπικού που θα βελτίωνε την παροχή της υπηρεσίας αλλά και θα πρότεινε νέες λύσεις και μεθόδους για την καλύτερη λειτουργία της. Επιπλέον , η υποχρεωτική παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης και κατάρτισης δρα βελτιωτικά στην παροχή της υπηρεσίας. Απειλή για την/τις υπηρεσίες και κατ' επέκταση για τους λήπτες/πολίτες , θα μπορούσε να θεωρηθεί η κακή οργάνωση των υπηρεσιών που είναι αποτέλεσμα του μη εξειδικευμένου και έμπειρου προσωπικού.

5.7.2. SWOT ανάλυση υπηρεσίας δόμησης:

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (ή ΘΕΤΙΚΑ ή ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ)

- i. Η επιστημονική επάρκεια του στελεχιακού δυναμικού
- ii. Η απουσία επικαλύψεων
- iii. Ικανοποιητικός μηχανολογικός εξοπλισμός
- iv. Ανεκτός εξοπλισμός σε σχέση με τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας

- v. Η πρόβλεψη τροποποίησης του ΟΕΥ αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα καθώς παρέχει τη δυνατότητα της επαναξιολόγησης της δομής της υπηρεσίας και ταυτόχρονα της δρομολόγησης αλλαγών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της υπηρεσιακής οργάνωσης

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (ή ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ)

- i. Εμφανής υποστελέχωση των τμημάτων λειτουργίας της διεύθυνσης πολεοδομίας τόσο σε επιστημονικό προσωπικό όσο και σε υποστηρικτικό διοικητικό προσωπικό, γεγονός που προκαλεί διαρθρωτικά προβλήματα στο εύρυθμο της υπηρεσιακής λειτουργίας
- ii. Σημαντικό μειονέκτημα που το ανέδειξε ως κυρίαρχο η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αποτελεί η πλήρης έλλειψη εξειδίκευσης, κατάρτισης και εμπειρίας στο καθ' ύλην γνωστικό πολεοδομικό αντικείμενο.
- iii. Έλλειψη επιμόρφωσης και κατάρτισης στο πλαίσιο του για πρώτη φορά λειτουργούντος νέου υπηρεσιακού αντικειμένου
- iv. Απουσία υιοθέτησης νέων τεχνολογιών
- v. Η απομακρυσμένη χωροθετικά στέγαση του αρχείου εμποδίζει την αμεσότητα πρόσβασης προκαλώντας καθυστερήσεις δυσχεραίνοντας την ομαλή υπηρεσιακή ροή
- vi. Στοιχεία παρεμβατικής τακτικής, χειραγώγησης και εμπλοκής της Διοίκησης στην εκτέλεση του αμιγούς υπηρεσιακού πολεοδομικού αντικειμένου
- vii. Αδυναμία προσλήψεων μονίμου προσωπικού λόγω του υφιστάμενου απαγορευτικού νομοθετικού πλαισίου
- viii. Η απουσία σύγχρονου management και εκπαίδευσης για την άσκηση του από τα στελέχη που κατέχουν θέσεις ευθύνης
- ix. Ως μειονέκτημα επίσης μπορεί να χαρακτηριστεί και η υπάρχουσα στον ΟΕΥ συνολική παράθεση των ειδικοτήτων των υπαλλήλων του Δήμου χωρίς τη συγκεκριμενοποίηση των αναγκών ανα επιμέρους οργανική μονάδα. Τούτο προκαλεί προβλήματα υπερσυγκέντρωσης εργαζομένων σε συγκεκριμένες διευθύνσεις, υποστελέχωση κάποιων άλλων και αυθαίρετες κατανομές προσωπικού , γεγονός που αποτυπώθηκε στην ελεγχόμενη υπηρεσία .

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- i. Η ενδυνάμωση της διείσδυσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας δημιουργεί νέες προοπτικές για την λειτουργία ποιοτικότερης και αποδοτικότερης υπηρεσίας προσαρμοσμένης στις σύγχρονες ανάγκες
- ii. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που δίνουν οι διατάξεις του ΚΔΚ και του Καλλικράτη για την ανάπτυξη συνεργασιών και συμπράξεων
- iii. Οι προβλέψεις δυνατότητας οργάνωσης και παρακολούθησης επικεντρωμένων στο πολεοδομικό αντικείμενο προγραμμάτων-σεμιναρίων επιμόρφωσης, κατάρτισης και εξειδίκευσης
- iv. Αξιοποίηση καλών πρακτικών και εφαρμογή επιτυχημένων προτύπων διαχείρισης και λειτουργίας πολεοδομικού αντικειμένου

ΑΠΕΙΛΕΣ (ΚΙΝΔΥΝΟΙ)

- i. Η ευκαιριακή αν όχι εν πλήρη απουσία, αντιμετώπιση θεμάτων συνεχούς εκπαίδευσης και τεχνικής ενημέρωσης, με αποτέλεσμα την υπηρεσιακή αδυναμία παρακολούθησης των εξελίξεων
- ii. Η ελλιπής στελέχωση που προκαλεί καταστάσεις άρνησης εκτέλεσης του υπηρεσιακού έργου
- iii. Ο κίνδυνος της εσωτερικής υπηρεσιακής αντίδρασης συνεπεία του πιεστικού κλίματος δεδομένης της απουσίας υποστήριξης στην επίλυση των ζητημάτων
- iv. Η μη ενσωμάτωση χρήσης τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στην λειτουργικότητα της υπηρεσίας αποτελεί εν δυνάμει κίνδυνο δυσμενών επιπτώσεων στην αποτελεσματικότητα και ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών
- v. Το πασιδίηλο γεγονός της πολυνομίας¹⁴⁶ και των αντινομιών, το ασαφές και ασταθές νομοθετικό πολεοδομικό πλαίσιο, οι εξαρτήσεις του πολεοδομικού αντικειμένου σε πολιτειακό επίπεδο από πολλούς εμπλεκόμενους φορείς (δασαρχείο, ΥΠΕΚΑ κ.α)
- vi. Η ευρισκόμενη σε εξέλιξη διαδικασία κύρωσης των δασικών χαρτών προοιωνίζει καταστάσεις σύγχισης, εμπλοκής και αύξησης του βαθμού δυσκολίας του πολεοδομικού αντικειμένου, με τον διαφαινόμενο επηρεασμό τμημάτων μέχρι τώρα οικιστικών περιοχών

¹⁴⁶ Δ.Σωτηρόπουλος & Λ.Χριστόπουλος, πρόσφατη έρευνα «Πολυνομία, Κακονομία και Γραφειοκρατία στην Ελλάδα», ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ (Οργανισμός έρευνας & ανάλυσης, Αθήνα, Ιούλιος 2016

- vii. Η πρόβλεψη στο σχέδιο της επικείμενης νέας νομοθετικής ρύθμισης «περι αυθαιρέτων και δόμησης» για επαναφορά των αρμοδιοτήτων πολεοδομίας σε ανώτερο επίπεδο «Στις περιπτώσεις που οι δήμοι δεν έχουν συστήσει, ή αδυνατούν να συστήσουν υπηρεσία δόμησης, ή διαθέτουν υπηρεσία δόμησης που δεν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία της...»¹⁴⁷, συνιστά επαπειλούμενο κίνδυνο απώλειας αυτής της δημοτικής υπηρεσιακής αρμοδιότητας και των θετικών αναπτυξιακών προοπτικών της.

5.8. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΕ ΠΡΟΤΥΠΟ ΥΠΕΣ

5.8.1. Οι Οργανισμοί των Δήμων καθορίζονται από τους ίδιους και με αυτούς μπορούν να διαρθρώσουν τις εσωτερικές δομές που επιθυμούν να έχουν, προσαρμόζοντάς τες στις ειδικές ανάγκες τους για να επιτυγχάνουν αποτελεσματική διαχείριση. Στις διατάξεις του ν. 3852/10 (αρ. 97, 280) σε συνδ. με τη διάταξη του αρ. 10 ν. 3584/07¹⁴⁸, προβλέπεται η υποχρέωση των Δήμων στην κατάρτιση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ), με τον οποίο καθορίζεται «η εσωτερική διάρθρωση των υπηρεσιών σε Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, Τμήματα, «Αυτοτελή Τμήματα» και Αυτοτελή Γραφεία, οι αρμοδιότητες τους και οι θέσεις κατά κατηγορίες και κλάδους προσωπικού. Επίσης, ορίζονται οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων».

5.8.2. Στην παρούσα ενότητα γίνεται σύγκριση μεταξύ των απαιτήσεων των προτύπων υπηρεσιών που δημιούργησε το Υπουργείο¹⁴⁹ σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ¹⁵⁰ και των εφαρμοστέων με τον ΟΕΥ (ΦΕΚ 1546/Β/2011) του Δήμου Διονύσου αναφορικά

¹⁴⁷ Λιάλιος Γ., «Οι νομαρχιακές πολεοδομίες ιδρύονται ξανά», Άρθρο, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 10.6.2017

¹⁴⁸ Αρ.10 ν. 3584/07 (ΦΕΚ 143/Α/07) «Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών & Κοινοτικών Υπαλλήλων»

¹⁴⁹ www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/oey_dimon.do

¹⁵⁰ https://www.eetaa.gr/kallikratis/oey/odhgos_prosarmoghs_oey.pdf

με την οργάνωση της ελεγχόμενης υπηρεσίας. Η σύγκριση ήταν δυνατή, δεδομένου ότι οι προβλέψεις του προτύπου αφορούν σε συγκρότηση υπηρεσιών δήμων αντιστοίχου μεγέθους με τον Δήμο Διονύσου¹⁵¹. Από την διερεύνηση του βαθμού εφαρμογής του προτύπου σε σχέση με τον ισχύοντα στον Δήμο και την σύγκριση, διαπιστώθηκαν διαφορές, αποκλίσεις και ομοιότητες που οδήγησαν σε χρήσιμα συμπεράσματα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον πρότυπο οργανισμό, η στελέχωση σε επίπεδο Διεύθυνσης απαιτεί δεκατρείς και άνω υπαλλήλους και για τα Τμήματα τέσσερις και άνω, προβλέποντας επίσης και την περιγραφή/αναφορά των αρμοδιοτήτων της κάθε υπηρεσίας.

Από τα δεδομένα που προαναφέρθηκαν και την ανάλυση της ελεγχόμενης υπηρεσίας, διαπιστώνεται σημαντική απόκλιση στον βαθμό στελέχωσης της ως Διεύθυνσης (επτά μόνιμοι υπάλληλοι έναντι των δεκατριών και άνω απαιτούμενων), γεγονός που δεν επιτρέπει την κατ' ελάχιστον προβλεπόμενη, από τέσσερις υπαλλήλους και άνω, υποστήριξη του κάθε τμήματος εκ των τριών που την αποτελούν. Συνέπεια τούτου, είναι η επιβάρυνση του υπαλληλικού προσωπικού με παράλληλα καθήκοντα υποβοήθησης και εξυπηρέτησης όλων των τμημάτων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανταπόκριση του κάθε τμήματος (Τ.Ε.Α, Τ.Π.Ε, Τ.Ε.Κ) στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του. Επάλληλες και αλυσιδωτές συνέπειες αυτής της κατάστασης, είναι η ελλιπής, αν όχι πρόχειρη, ενασχόληση με το κάθε αντικείμενο, με αποτέλεσμα την αδυναμία εμπέδωσης και ουσιαστικής γνώσης της κάθε εκτελούμενης αρμοδιότητας με εντεύθεν αρνητική επίπτωση στην ποιοτική υπηρεσιακή παροχή.

Με την επισκόπηση του Οργανισμού του Δήμου εντοπίζεται σύγκλιση και ομοιότητα με τις υποδείξεις του προτύπου, αναφορικά με την υιοθέτηση της περιγραφής των αρμοδιοτήτων των διαρθρωτικών υπηρεσιακών δομών (Διευθύνσεις, Τμήματα, Αυτοτελή γραφεία κλπ) και της πρόβλεψης του ελάχιστου αριθμού στελέχωσης της κάθε υπηρεσίας, όπως και της ελεγχόμενης

¹⁵¹ 'Μεσαίοι προς μεγάλοι ηπειρωτικοί Δήμοι με πληθυσμό από 20000-60000' βλ. ανωτέρω παραπομπές προτύπων

Ανταπόκριση επίσης στις απαιτήσεις του προτύπου διαπιστώνεται στην πρόβλεψη του υφιστάμενου ΟΕΥ στο σύνολο των οργανικών θέσεων (Π.Ε ή Τ.Ε) ειδικοτήτων (πολιτικών μηχανικών, τοπογράφων, Αρχιτεκτόνων, Μηχανολόγων, Πολεοδόμων κλπ) που συνάδουν στο αντικείμενο της ελεγχόμενης υπηρεσίας, ανερχόμενες συνολικά σε 36. Παρά την πρόβλεψη, μόνον 15 από τις θέσεις των άνω ειδικοτήτων έχουν καλυφθεί όντας διαμοιρασμένες, στην ελεγχόμενη υπηρεσία και στην Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας. Με δεδομένο την ελάχιστη απαιτούμενη στελέχωση κάθε Διεύθυνσης με προσωπικό άνω των 13 υπαλλήλων, είναι εμφανής η υστέρηση σε προσωπικό ειδικοτήτων του αντικειμένου σε αμφοτέρες τις υπηρεσίες, που έχει ως συνέπεια την αντικειμενικά ανακύπτουσα ένδεια στην υποστήριξη του καθύλην αντικειμένου της ελεγχόμενης υπηρεσίας. .

Συναφώς με τα ανωτέρω, παρά την σύγκλιση του Οργανισμού του Δήμου με αυτήν του προτύπου αναφορικά με την πρόβλεψη της κατ' ελάχιστον απαιτούμενης στελέχωσης της κάθε υπηρεσιακής δομής, διαπιστώνεται απουσία σχετικής πρόβλεψης, τουλάχιστον για τις υπηρεσίες ειδικού αντικειμένου ως η ελεγχόμενη, της ελάχιστης απαιτούμενης κάλυψης/ επάνδρωσης με τις απαιτούμενες ειδικότητες κατά κλάδους και για την αναλογία με υποστηρικτικό διοικητικό προσωπικό, με συνέπεια την αδυναμία τοποθέτησης περι επαρκούς και ορθής στελέχωσης σύμφωνα με τις ειδικότητες.

5.9. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Υ.ΔΟΜ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Στο τμήμα αυτό καταγράφονται τα συμπεράσματα της έρευνας σε αξιολόγηση της λειτουργίας και της παροχής υπηρεσιών της ελεγχόμενης υπηρεσίας. Με βάση το σύνολο των δεδομένων στοιχείων και αυτών που αναδείχθηκαν από τις επαφές με την ελεγχόμενη υπηρεσία και τους συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο και λαμβάνοντας υπόψη το περίγραμμα των γενικών κατευθύνσεων και οδηγιών του Κ.Π.Α¹⁵² σύμφωνα με το οποίο τα άριστα αποτελέσματα ως προς την οργανωτική απόδοση, τους

¹⁵² ΚΠΑ, Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, 'Το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (ΚΠΑ), το οποίο αποτελεί το ευρωπαϊκό εργαλείο διαχείρισης ποιότητας που αναπτύχθηκε από το έτος 2000 ειδικά για τη δημόσια διοίκηση, αποτελεί ένα απλό, οικονομικό και εύχρηστο εργαλείο που παρέχει τη δυνατότητα στις Δημόσιες Οργανώσεις να χρησιμοποιήσουν τεχνικές Διοίκησης Ολικής Ποιότητας, (ΔΟΠ) ώστε να βελτιώσουν την διοικητική τους ικανότητα και τις παρεχόμενες προς πολίτες και επιχειρήσεις υπηρεσίες.' www.minadmin.gov.gr/, 8.4.16 '

πελάτες/πολίτες και την κοινωνία εξαρτώνται από την ηγεσία, τη στρατηγική και τον προγραμματισμό, το ανθρώπινο δυναμικό, τις συνεργασίες και τους πόρους και τις διοικητικές διαδικασίες, οι αξιολογικές παρατηρήσεις επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

5.9.1. Στρατηγικός σχεδιασμός και συστήματα προσωπικού

- Διαπιστώνεται πως το αιφνίδιο, σχεδόν παρορμητικός και χωρίς καμία προετοιμασία, της απόφασης λειτουργίας της υπηρεσίας δόμησης αποτέλεσε και την αιτία της προβληματικής λειτουργίας της. Η έλλειψη επιχειρησιακού προγράμματος και των συνοδευτικών σε υλοποίησή του ετήσιων προγραμμάτων δράσης, κατάδεικνυει την έλλειψη συνειδητοποίησης από την διοικητική ηγεσία της στρατηγικής σημασίας και αξίας της οργανωσιακής αποστολής και του οράματος για την διαμόρφωση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του οργανισμού (Δήμου). Ανεξαρτήτως της εκ του αποτελέσματος διαπίστωσης ότι το καταρτισθέν Ε.Π της περιόδου 2011-2014 αποτελούσε τυπική ανταπόκριση σε μια θεσμική υποχρέωση και όχι ουσιαστική προσαρμογή στις επιταγές και απαιτήσεις για δημιουργικό τρόπο υλοποίησης νέων διοικητικών πλαισίων και εργαλείων προγραμματισμού, ελέγχου και εφαρμογής της διοικητικής δράσης, η πλήρης πια απουσία του Ε.Π που αποτελεί βασικό εργαλείο δράσεων για την άσκηση του αναπτυξιακού ρόλου των ΟΤΑ, σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα κατάργηση του τομέα 'οργάνωσης και προγραμματισμού, δείχνει ότι η στρατηγική είναι μια διαδικασία άγνωστη, ανύπαρκτη και ξένη στη διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό.

Η απουσία διατύπωσης των στόχων της διοίκησης και ενημέρωσης του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και της τοπικής κοινωνίας (ως λήπτες των υπηρεσιών) γι' αυτούς, η έλλειψη οργάνωσης, σχεδιασμού, κατάρτισης υπηρεσιακού σχεδίου δράσης, αναδεικνύει την ένδεια υποστήριξης και της συμβολής της ηγεσίας στις απαραίτητες οργανωσιακές αλλαγές για την ικανοποιητική άσκηση της λειτουργίας του προγραμματισμού, παρακολούθησης και ελέγχου του νέου πολεοδομικού αντικειμένου.

Είναι εμφανές πως η διοίκηση δεν λειτούργησε στρατηγικά κι αυτό αποτυπώθηκε στον τρόπο έναρξης της λειτουργίας της ερευνώμενης υπηρεσίας, προκαλώντας τις αναφερθείσες αντιδράσεις που σηματοδότησαν την παθογενή και ελλειμματική εξελικτική της πορεία, σε επιβεβαίωση των λόγων του Μακιαβέλι ότι «...δεν υπάρχει

πιο επικίνδυνο πράγμα να επιχειρήσει κανείς, από το να προσπαθεί να εισάγει νέους θεσμούς (αλλαγές). Γιατί, εισάγοντάς τους, έχει εχθρούς όλους εκείνους που ευεργετούνταν από τους παλιούς θεσμούς και έχει χλιαρούς υποστηρικτές όλους εκείνους που θα ευεργετηθούν από τους νέους θεσμούς.....».

- Το **στελεχικό δυναμικό** (προσωπικό-ανθρώπινοι πόροι) της ελεγχόμενης υπηρεσίας, κλήθηκε απροετοίμαστο να την επανδρώσει και να την λειτουργήσει σε ένα νέο και άγνωστο γι' αυτό αντικείμενο. Οι ανθρώπινοι πόροι είναι εκείνοι που βοηθούν τους υπόλοιπους διαθέσιμους πόρους να λειτουργήσουν και η διατήρηση άριστων σχέσεων είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία αξίας και τη μείωση του κόστους. Η αποτελεσματική διαχείριση και η διοίκηση των ανθρώπινων πόρων επιτρέπουν στον οργανισμό να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους και να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα των υπαλλήλων του και την ικανότητά τους να συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων¹⁵³ και να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του αντικειμένου και την βελτιωμένη ποιότητα των παραγόμενων υπηρεσιών¹⁵⁴.

Επίσης, η **έλλειψη επιδίωξης και η απουσία σχετικής δραστηριοποίησης στο πεδίο των εξωτερικών συνεργασιών** για την υποβοήθηση της νέας υπηρεσιακής δράσης στην λειτουργία υπηρεσίας πολεοδομίας, επέτεινε το απροετοίμαστο και αβοήθητο του ανθρώπινου δυναμικού, στερώνοντας το από πολύτιμη υποστηρικτική δυνατότητα και και ευχέρεια υπηρεσιακής ανταπόκρισης.

Η παράβλεψη ή αδυναμία αντίληψης, της κρίσιμης σημασίας του καθοριστικού ρόλου του υπαλληλικού παράγοντα για την επίτευξη στόχων και αποτελεσμάτων στην υλοποίηση του οράματος και της στρατηγικής ενός οργανισμού και η απουσία ουσιαστικής υποστήριξης του προσωπικού της υπηρεσίας δόμησης με τα εντεύθεν συνακόλουθα αποτελέσματά της **αντικατροπτίζεται στις ακόλουθες διαπιστώσεις:**

- Το στελεχικό επιστημονικό δυναμικό της υπηρεσίας, αν και υψηλού επιπέδου κατάρτισης σε επίπεδο επιστημονικής ειδικότητας, στερείται κάθε γνώσης, εμπειρίας και εξειδίκευσης στο ιδιαίτερο, ειδικό και πολυσύνθετο καθ' ύλην υπηρεσιακό αντικείμενο και συνακόλουθα υπολείπεται στο επίπεδο δεξιοτήτων και διαδικαστικών διεργασιών στην εφαρμογή και υλοποίησή του.

¹⁵³ ΚΠΑ, ΥΠΕΣΔΑ

¹⁵⁴ Γεωργόπουλος Ν, « Στρατηγικό Μαντζμεντ», Γ' εκδ.-εκδόσεις Μπενος, σελ. 192 & 202, Αθήνα 2013

- Η έλλειψη εμπειρίας, δεδομένων των πολλαπλών και σύνθετων εργασιών που απαιτούνται στο πεδίο του καθενός εκ των τριών τμημάτων της ελεγχόμενης υπηρεσίας (βλ. παράρτημα 3) και της συνδυαστικής εφαρμογής ποικίλων διατάξεων, προκαλεί εκ των πραγμάτων καθυστερήσεις και σφάλματα στην εκτέλεση της διαδικασίας της υπηρεσιακής παροχής και συντείνει στην δυσκολία χειρισμού και αντιμετώπισης των περιπτώσεων, καταλήγοντας σε προβληματική εκροή¹⁵⁵.
- Η διαπιστούμενη υστέρηση σε εξειδίκευση και δεξιότητες, ή διαφορετικά, η κακή χρήση/αξιοποίηση του ανθρώπινου παράγοντα στην προκείμενη υπηρεσία, έχει ως συνεπακόλουθο τις καθυστερήσεις στην επεξεργασία των ζητούμενων παροχών , τις ελλειμματικές ποιοτικά και ποσοτικά παρεχόμενες υπηρεσίες και την μειωμένη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα (κόστος/μονάδα υπηρεσίας) , γεγονός που αναδεικνύεται από την τοποθέτηση των ληπτών της παροχής στις ερωτήσεις της έρευνας.
- Η υποστελέχωση της υπηρεσίας, παρά τις τελευταίες παρεμβάσεις στελεχιακής υποβοήθησης, αναδείχθηκε ως διατηρούμενο ζήτημα της επαρκούς συγκρότησής της , που συντείνει στην αδυναμία εξυπηρέτησης του υπηρεσιακού αντικειμένου¹⁵⁶ και ταυτόχρονα περιορίζει τις δυνατότητες ανάδειξης υπαλληλικής συμπεριφοράς τέτοιας που θα δίνει σημασία στους στόχους και τα προσδοκώμενα από τους πολίτες αποτελέσματα. Ως εκ τούτου προκύπτει ανάγκη ενίσχυσης με προσλήψεις τόσο επιστημονικού δυναμικού των ειδικοτήτων του αντικειμένου όσο και σε προσωπικό διοικητικής υποστήριξης αυξημένων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων και γνώσεων στο ιδιαίτερου χαρακτήρα διοικητικό αντικείμενο της εργασίας.

Χαρακτηριστικό δείγμα των συνδυαστικά δυσμενών αποτελεσμάτων της απουσίας εμπειρίας και της υποστελέχωσης αποτελεί, η αναφερθείσα παραπάνω, ανυπαρξία εκροής υπηρεσιακής παροχής του Τ.Ε.Κ και το απαιτηθέν τρίμηνο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση της μόνης διοικητικής ενεργείας (διακοπή εργασιών-σύνταξη

¹⁵⁵ Για παράδειγμα η εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων οδηγεί σε εσφαλμένη εφαρμογή τους, με συνέπεια την μη ορθή αντιμετώπιση της κάθε περίπτωσης (αρνητικά ή θετικά), σε απαιτήσεις μη προβλεπόμενες κ.α με αποτέλεσμα τις καθυστερήσεις, την πρόκληση δυσαρέσκειας στους συναλλασσόμενους, στην αποδοκιμασία της υπηρεσιακής παροχής και γενικά στην κακή υπηρεσιακή παροχή .

¹⁵⁶ Βλ. ανωτέρω παρ. 5.5.1 και υπο στοιχ. 133,134,137&138 υποσέλιδου (προσφυγές προσωπικού-δημιουργία πολωτικού κλίματος-παραιτήσεις)

έκθεσης αυτοψίας με επιβολή προστίμου), ακριβώς λόγω της έλλειψης γνώσης και εξοικείωσης στις απαιτήσεις υλοποίησης της συγκεκριμένης διοικητικής ενεργείας. Υπ' αυτές τις περιστάσεις, η διαμορφούμενη πραγματική κατάσταση αδυναμίας εκτέλεσης του υπηρεσιακού έργου της προκείμενης υπηρεσίας έχει ως συνέπεια την επέκταση των παραβατικών φαινομένων μέσω της ατιμωρησίας αλλά και την σοβαρή μείωση των εσόδων του κρατικού και δημοτικού προϋπολογισμού από την μη τήρηση της διαδικασίας αυθαιρέτων και την συνεπαγόμενη μη επιβολή των αναλογούντων προστίμων, επιβεβαιώνοντας κατ' απόλυτο τρόπο τις συναφείς επισημάνσεις που έχουν διατυπωθεί σε έγγραφο του ΣτΠ¹⁵⁷.

➤ Η προκαλούμενη παθογένεια ενισχύεται περισσότερο από το καθεστώς της πολυνομίας και προεχόντως από το πολυσύνθετο και την πολυπλοκότητα του νομοθετικού πλαισίου κατά την εφαρμογή του συνδυαστικά με τα ιδιαίτερα πολεοδομικά χαρακτηριστικά της κάθε δημοτικής ενότητας αλλά και τις συναρτήσεις του με άλλες διατάξεις (δασική νομοθεσία, περιβαλλοντικές κ.α), που έχουν ως αποτέλεσμα την ενδοιαστική και επιφυλακτική αντιμετώπιση του αντικειμένου.

➤ Απουσία πολιτικής υποστήριξης των οργανωτικών αλλαγών μέσω στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης, επιμόρφωσης και εκπαίδευσης για την παρακολούθηση, οργάνωση, εκτέλεση του υπηρεσιακού πολεοδομικού αντικειμένου προς την κατεύθυνση της οργανωτικής αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας .

➤ Αν και στην ελεγχόμενη υπηρεσία δεν υφίσταται θέμα διασποράς των επιμέρους τμημάτων, πλην της απομακρυσμένης θέσης του χώρου φιλοξενίας του αρχείου, παρ'όλα αυτά, δεδομένου ότι λόγω αντικειμένου συνεργάζεται και αλληλεπιδρά με ένα σύνολο εξωτερικών φορέων (ενδιαφερόμενους/λήπτες υπηρεσιακής παροχής, ΥΠΕΚΑ, Δασαρχείο, Υπηρεσίες Περιβάλλοντος Περιφέρειας κ.α) η διασπορά των φορέων αυτών και άρα των σχετικών πληροφοριών σε συνδυασμό με την ελλιπή υποστήριξη από συστήματα πληροφορικής έχει επιπτώσεις στην οργανωτική αποτελεσματικότητα.

¹⁵⁷ Βλ. με αρ.πρωτ. Φ.1300.2/8234/22.2.17 έγγραφο του προς ΥΠΕΣΔΑ

➤ Ανεξαρτήτως του μονοθεματικού αντικειμένου της προκείμενης υπηρεσίας που αφορά σε παροχή υπηρεσιών πολεοδομίας, το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών-«προϊόντων» (άδειες, αναθεωρήσεις, νομιμοποιήσεις, αυθαίρετα, πολεοδομικές εφαρμογές κλπ) και των αντίστοιχων αποδεκτών-«πελατών» της προκείμενης υπηρεσίας είναι σημαντικό, το θεσμικό πλαίσιο δε που διέπει την οργάνωση της Διεύθυνσης είναι αντιπροσωπευτικό των κύριων αρμοδιοτήτων της. Πέραν όμως, των γενικών κατευθύνσεων που παρέχονται από τη νομοθεσία και του αποτυπωμένου στον ΟΕΥ περιγράμματος των ενεργειών κάθε τμήματος της υπηρεσίας, δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας. Πρόσθετα προκύπτει ένα σύνολο εκτελουμένων διοικητικών εργασιών (λ.χ ενημερώσεις πληροφοριακού χαρακτήρα, αναζητήσεις στοιχείων κλπ) που δεν αποτυπώνονται στην περιγραφή του αντικειμένου της παρότι οι εργασίες αυτές απορροφούν σημαντικό παραγωγικό χρόνο.

➤ Στο πλαίσιο του εργασιακού κλίματος παρατηρείται σημαντική αποφόρτιση της αρχικής, με την έναρξη της λειτουργίας της υπηρεσίας, προκληθείσας έντασης στις σχέσεις υπηρεσίας-διοίκησης που βαίνει σε κατάσταση πλήρους εξομάλυνσης και συνδυαστικά με τις ενισχυτικές παρεμβάσεις υποβοήθησης δημιουργεί προοπτική λειτουργικής ανάταξης.

- Η απουσία ποσοτικών στοιχείων απόδοσης της υπηρεσίας δόμησης (που χαρακτηρίζει όλες τις διευθύνσεις) λειτουργεί ανασχετικά στην αξιόπιστη αξιολόγηση της επαρκούς υπηρεσιακής απόδοσης παρότι εκφράσθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της δύναμης με άτομα εξειδικευμένα λόγω των απαιτήσεων του υπηρεσιακού αντικειμένου. Η μη εφαρμογή μεθόδων μέτρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης, αποτελεί δηλωτικό γεγονός της απουσίας στρατηγικού σχεδιασμού και επιχειρησιακού προγραμματισμού της στοχοθεσίας και της συνακόλουθης αδυναμίας αξιολόγησης των αποτελεσμάτων. Ομοίως, η απουσία οδηγιών με σαφείς πληροφορίες για τις επιμέρους προβλέψεις των εμπλεκόμενων ανα ενέργεια δυσχεραίνει την διαδικασία εντοπισμού οργανωτικών προβλημάτων και την συνακόλουθη διαδικασία διαχείρισής τους με προτάσεις οργανωτικού ανασχεδιασμού.

5.9.2. Κρίσιμα ζητήματα –σημαντικότερα προβλήματα ελεγχόμενης υπηρεσίας

Η υποστελέχωση, η έλλειψη εμπειρίας και το πολεοδομικό πλαίσιο λόγω της πολυπλοκότητάς του, αναδεικνύονται σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας ως κρίσιμα ζητήματα που επηρεάζουν καθοριστικά και καθιστούν προβληματική την λειτουργία και την υπηρεσιακή παροχή της ελεγχόμενης υπηρεσίας . Πρόσθετα , ο τρόπος της αναπτυχθείσας διαδικασίας για την λειτουργία της υπηρεσίας καθιστούν προφανή την έλλειψη αναπτυξιακού προγραμματισμού, καταγραφής των αναγκών και παρακολούθησης των δράσεων

Η απρογραμμάτιστη λειτουργία της υπηρεσίας δόμησης, ως σχεδιασμός, αλλαγής, χωρίς ενσωμάτωση των εμπλεκομένων (απόψεις όλων των δυνάμεων του Δ.Σ, κοινωνικό σύνολο κλπ) και χωρίς την προετοιμασία των υπαλλήλων που θα στελεχώσουν την υπηρεσία, καθώς είναι αυτοί που θα υλοποιήσουν το σχέδιο δράσης, προοιωνίζε την εκ των προτέρων φαταλιστική δυσμενή λειτουργική εξέλιξη της υπηρεσίας. Η προσέγγιση και ενσωμάτωση του ανθρώπινου δυναμικού στα σχέδια της διοίκησης, αποτελεί μείζονος σημασίας παράγοντα της αποτελεσματικής αλλαγής, δεδομένου ότι δημιουργεί ένα «άλμα εμπιστοσύνης» μεταξύ της διοίκησης και των στελεχιακού δυναμικού, πείθοντας για την αναγκαιότητα, τον βελτιωτικό και ωφελιμιστικό χαρακτήρα του προτεινόμενου σχεδίου δράσης στην ανάπτυξη του Δήμου και εν προκειμένω της νέας υπηρεσιακής λειτουργίας. Έτσι, η απουσία συμμετοχής του ανθρώπινου παράγοντα, σε συνδυασμό με την καθολική έλλειψη κουλτούρας αλλαγής που επέδρασε σε επίταση του φόβου και της ανασφάλειας που διακρίνει το προσωπικό της δημόσιας διοίκησης, ήταν καθοριστική για την ανεπιτυχή λειτουργία της αλλαγής- δράσης της νέας υπηρεσίας ως εξαρτώμενης και προσδιοριζόμενης από τον βαθμό εμπιστοσύνης και συμμετοχής¹⁵⁸, πράγμα που κατέδειξαν οι προαναφερθείσες εξαρχής με την έναρξη της λειτουργίας της ελεγχόμενης υπηρεσίας αντιδράσεις.

¹⁵⁸ Δρ Σήφης Πλυμάκης, Παρουσίαση 4^{ης} διάλεξης μαθήματος «Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης», ΔΔΠΜΣ 'Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση', Αθήνα , Μάιος 2017

Η έλλειψη στρατηγικής ή η υποβάθμιση της σημασίας της, η απουσία στόχευσης και προγραμματισμού και η αδυναμία άσκησης αποτελεσματικής οργάνωσης και διοίκησης (ή μάνατζμεντ) αποτέλεσαν το καίριο αρνητικό σημείο των επιλογών της διοίκησης στην επιδιωκόμενη αλλαγή. Τούτο διεφάνει και με την θέση σε αδράνεια του τμήματος Προγραμματισμού και Διαφάνειας το οποίο θα συνεισέφερε στον εντοπισμό/διάγνωση των προβλημάτων, στην κατάρτιση σχεδίων δράσης και στον συντονισμό των υπηρεσιών. Η υπ' αυτό το πλαίσιο επιδίωξη της λειτουργίας υπηρεσίας δόμησης, ερήμην του ανθρώπινου δυναμικού, με υποτίμηση της πολυπλοκότητας των διαδικασιών και παράβλεψη του φυσικού περιβάλλοντος¹⁵⁹, είχε καταλυτική επίδραση στην πρόκληση της προβληματικής κατάστασης της λειτουργίας μιας νευραλγικής υπηρεσίας όπως πρόκειται για την ελεγχόμενη της υπηρεσίας δόμησης, της οποίας οι υπηρεσίες/τα αποτελέσματα/ εκροές και οι ελλείψεις είναι άμεσα εισπραττόμενες από τους Δημότες.

Η συναφώς στο ίδιο πλαίσιο απουσία στόχων στη λειτουργία της υπηρεσίας δόμησης, καθιστά μη ικανοποιητική την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών της ως συναρτώμενη με την επίτευξη των στόχων παροχής .

Υπο τις παραπάνω περιστάσεις και υστερήσεις, οι επιχειρούμενες από τα στελέχη της υπηρεσίας άτυπες διεργασίες συνεννόησης, αλληλεγγύης, συνεργασίας και φιλότιμες προσπάθειες συμβουλευτικής αρωγής από συγγενείς/ομοειδείς υπηρεσίες, δεν είναι αρκετές για την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων στο υπηρεσιακό τους αντικείμενο και να καλύψουν την υπηρεσιακή ένδεια στην δυνατότητα της υπηρεσιακής παροχής.

¹⁵⁹ Καθ. Γεωργακέλλος Δ, , Σημειώσεις διάλεξης στα πλαίσια του μαθήματος «Ανάπτυξη & παρακολούθηση Ε.Π», ΔΔΠΜΣ 'Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση', Αθήνα , Μάιος 2017 «Διευρυμένο σχέδιο μάρκετινγκ για υπηρεσίες/ Μίγμα μάρκετινγκ : Το σύνολο των εργαλείων που η επιχείρηση/οργανισμός χρησιμοποιεί για να πετύχει τους στρατηγικούς της στόχους. Τα εργαλεία (τακτική) ταξινομούνται σε 4 βασικές κατηγορίες γνωστές ως τα 4P (Product/προϊόν, Price/τιμή, Place/προώθηση, Promotion/διανομή). **Στις υπηρεσίες** το μίγμα μάρκετινγκ περιλαμβάνει τρία επιπρόσθετα στοιχεία (+3Ps) που αποτελούν σημαντικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα οποία είναι οι **άνθρωποι** (people):εκπαίδευση, προγράμματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, κίνητρα, κουλτούρα, **οι διαδικασίες** (process): η φύση των διαφόρων διαδικασιών, ο βαθμός πολυπλοκότητας, ο απαιτούμενος χρόνος σχετίζονται με την ποιότητα εξυπηρέτησης του πελάτη, και το **περιβάλλον** της επιχείρησης (physical evidence): υποδομές, δράσεις του οργανισμού ”,

Συμπερασματικά, όπως και η έρευνα κατέδειξε, λόγω των παραπάνω κρίσιμων ζητημάτων-προβλημάτων, αναδεικνύονται

- Προβλήματα στη παροχή της υπηρεσίας (στη διεργασία και στην εκροή)
- Πλημμελής εφαρμογή και εν προκειμένω απουσία προγραμματισμού (αφού χωρίς αυτή οι υπηρεσίες στερούνται προστιθέμενης αξίας)
- Ελλειψη ελέγχου/αξιολόγησης (στην επιχειρησιακή λειτουργία του φορέα και στις ανάγκες των ωφελουμένων) και ανατροφοδότησης

με αποτέλεσμα την αυτόθροη κατάληξη της σημαντικής υστέρησης της ελεγχόμενης υπηρεσίας, τόσο σε ποσότητα παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και στην ποιότητά τους (βαθμός ικανοποίησης ωφελουμένων)

5.10. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ :

Στις επιδιώξεις του Καλλικράτη αναφορικά με τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού, είναι η ανάπτυξη ενός ισχυρού διοικητικού συστήματος με σταθερές οργανωτικές-οργανωσιακές δομές, το οποίο θα τους επιτρέψει στη συνέχεια να αναδειχθούν σε ισχυρές μονάδες τοπικής ανάπτυξης για αποτελεσματική¹⁶⁰, αποδοτική¹⁶¹ και **ποιοτική παροχή υπηρεσιών**, με αποτέλεσμα την βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής των πολιτών¹⁶².

Για την επίτευξη αυτών των επιδιώξεων από έναν οργανισμό ή μια υπηρεσία απαιτείται καλή διοίκηση (management) που ως τέτοια ορίζεται μια σειρά από ενέργειες ή λειτουργίες οι οποίες γίνονται από τους διοικούντες για να επιτύχουν συγκεκριμένους στόχους¹⁶³. Λόγω της καθοριστικής επίδρασης του ανθρώπινου

¹⁶⁰ **Αποτελεσματικότητα** νοείται η ικανότητα ενός οργανισμού να επιτυγχάνει προκαθορισμένους στόχους, να 'κάνει τη σωστή δουλειά' (Sherman and Zhu, 2006, Pollitt and Bouckaert, 2004, Poister, 2003). Η αποτελεσματικότητα αποτελεί, κατά κύριο λόγο, μέτρο αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης αποτελεσμάτων (outcomes).

¹⁶¹ Η **Αποδοτικότητα** αναφέρεται στη διαδικασία μετασηματισμού των απασχολούμενων παραγωγικών συντελεστών (εισροών) σε προϊόντα/υπηρεσίες (εκροές). Η μέτρηση της αποδοτικότητας βοηθά στην αξιολόγηση της παραγωγικής διαδικασίας που εφαρμόζει μία επιχείρηση ή οργανισμός και στον προσδιορισμό των βέλτιστων πρακτικών παραγωγής

¹⁶² Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων του Σχεδίου Νόμου, ΥΠΕΣΑΗΔ, Αθήνα 2010, σ.11,12

¹⁶³ Βασικές λειτουργίες της διοίκησης είναι ο προγραμματισμός, η οργάνωση, η διεύθυνση/ηγεσία και ο έλεγχος: Ο **προγραμματισμός (planning)**: αναφέρεται στον καθορισμό στόχων και στη διαμόρφωση σχεδίων δράσης για την επίτευξή του με βάση περιορισμούς και ευκαιρίες στο εσωτερικό

δυναμικού για την επίτευξη στόχων, πολλοί θεωρητικοί και επαγγελματίες που ασκούν διοίκηση την ορίζουν ως «επίτευξη αποτελεσμάτων μέσω (άλλων) ανθρώπων» (Stewart, 1967 • Drucker, 1974 • Koontz & Donnell, 1989)¹⁶⁴.

Τι συνιστά όμως 'ποιοτική' παροχή υπηρεσιών; Ως προς το, τι είναι η ποιότητα που αφορά σε προϊόντα και υπηρεσίες, δεν υπάρχει κάποιος αυστηρός ορισμός. Σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε το 1990 από το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO): «ποιότητα είναι η ολικότητα των στοιχείων και χαρακτηριστικών ενός προϊόντος ή υπηρεσίας ικανών να εξυπηρετήσουν δεδομένες ανάγκες»¹⁶⁵. Για τον W.E. Deming ο τρόπος για να διασφαλιστεί η βελτίωση του προϊόντος και της υπηρεσίας, με βάση τις απαιτήσεις του πελάτη και με όσο το δυνατόν λιγότερο κόστος, είναι η εφαρμογή των τεσσάρων βημάτων: σχεδιασμός-δράση-έλεγχος-ανάδραση, γνωστά ως κύκλος του Deming (Deming's cycle / Plan-Do-Check-Act)¹⁶⁶.

και εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων. Η **έννοια της οργάνωσης** στις κοινωνικές επιστήμες αναφέρεται, συνήθως, σε ένα συγκροτημένο σύνολο ή σύστημα ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και υλικών στοιχείων, που συνειδητά αποσκοπεί στην παραγωγή συγκεκριμένου αποτελέσματος (Αντ. Μακρυδημήτρης: «Προσεγγίσεις στη Θεωρία των Οργανώσεων», Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2003).

Σύμφωνα με τους Montana και Charnov (2000), **οργάνωση** είναι η διεργασία της ανάπτυξης ενός συστηματικού τρόπου συνδυασμού των πόρων ενός οργανισμού για την επίτευξη των στόχων του. Η **διεύθυνση/ηγεσία (directing/leading)**: περιλαμβάνει την κατεύθυνση και επίβλεψη των εργαζομένων και επηρεασμό της συμπεριφοράς τους μέσω συστημάτων και διαδικασιών παρακίνησης, επικοινωνίας, διαμόρφωσης οράματος, κουλτούρας, εργασιακού κλίματος, διευθέτηση συγκρούσεων

'Έλεγχος': η διαδικασία παρακολούθησης των δραστηριοτήτων για να καθορισθεί τελικά το εάν τα διάφορα τμήματα και ο οργανισμός χρησιμοποιούν αποτελεσματικά και επαρκώς τους πόρους που διαθέτουν προκειμένου να πετύχουν τους στόχους τους (Κανελλόπουλος, 1990). & Κανελλόπουλου Χ. 'Μάνατζμεντ-αποτελεσματική διοίκηση. Σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και υπηρεσίες', γ' έκδοση, Αθήνα, 1984.

¹⁶⁴ Stewart, R. (1967). *Managers and their jobs*. London: MacMillan.

Koontz, H., & Donnell, C.O. (1989). *Principles of management*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

Drucker, P. (1974). *Management: Tasks, Responsibilities, Practices*. New York: Heinemann.

¹⁶⁵ Επίσης ISO 9000: "Ο βαθμός στον οποίο ένα σύνολο εγγενών χαρακτηριστικών πληροί τις απαιτήσεις." Το πρότυπο ορίζει την απαίτηση ως ανάγκη ή προσδοκία. • ISO 8402: Η ποιότητα ορίζεται ως "το σύνολο των γνωρισμάτων και χαρακτηριστικών ενός προϊόντος ή υπηρεσίας τα οποία έχουν σχέση με την ικανότητα του να ικανοποιεί άμεση ή έμμεση ανάγκη"

¹⁶⁶ Deming, W.Edward, *Out of the crisis*, Cambridge University Press, 1986, p.p180-181: **Plan** Ο προσδιορισμός των στόχων και των διαδικασιών ώστε να προκύψουν αποτελέσματα σύμφωνα με τις αναμενόμενες αποδόσεις. Η εστίαση στην αναμενόμενη παραγωγή διαφέρει από άλλες τεχνικές με την έννοια ότι η πληρότητα και η ακρίβεια των προδιαγραφών είναι επίσης μέρος της βελτίωσης. **Do** Εφαρμογή των νέων διαδικασιών. Συχνά σε μικρή κλίμακα αν δύναται. **Check** Μέτρηση των νέων διαδικασιών και σύγκριση των αποτελεσμάτων με τα αναμενόμενα αποτελέσματα ώστε να εξακριβωθούν τυχόν αποκλίσεις. **Act** Ανάλυση των αποκλίσεων ώστε να προσδιοριστεί η αιτία τους. Η κάθε μία θα είναι μέρος ενός ή περισσοτέρων βημάτων του κύκλου PDCA. Πρέπει να καθοριστεί που

Σχήμα 1.Ο κύκλος του Deming – Η δυναμική διαδικασία της αλλαγής

Η απαίτηση της ποιότητας , έχει πλέον ξεπεράσει τα αρχικά περιοριστικά της όρια ως τεχνικό θέμα της παραγωγής ενός προϊόντος και αντιμετωπίζεται ως φιλοσοφία που αφορά στο σύνολο των λειτουργιών και των ανθρώπων μιας επιχείρησης, και αποβλέπει με τη χρήση επιστημονικών μεθόδων στη διαρκή βελτίωση με αλλαγές που επιδρούν θετικά στην απόδοση της επιχείρησης και συμβάλλουν στην ικανοποίηση του πελάτη¹⁶⁷. Η φιλοσοφία αυτή αποδόθηκε με τον όρο Διοίκηση Ολικής Ποιότητας ή Δ.Ο.Π. (Total Quality Management) και ορίστηκε ως «το σύνολο των δραστηριοτήτων και μεθόδων που εφαρμόζονται από τον οργανισμό, με στόχο την ικανοποίηση του πελάτη και την ταυτόχρονη ενεργοποίηση όλου του δυναμικού (έμφυχου και άμφυχου) του οργανισμού με το μικρότερο δυνατό κόστος»¹⁶⁸. Η βελτίωση αποτελεί κεντρική έννοια στη διοίκηση (ολικής) ποιότητας και ο προσανατολισμός σ'αυτήν οφείλει να βρίσκεται στην νοοτροπία διοίκησης μιας επιχείρησης παροχής υπηρεσιών.

Περαιτέρω, ως «υπηρεσίες» κατά τον ορισμό του Διεθνή Οργανισμού Τυποποίησης (ISO)« ορίζονται οι δραστηριότητες του προμηθευτή κατά τη διεπαφή του με έναν

θα εφαρμοστούν οι αλλαγές που θα εμπεριέχουν τις βελτιώσεις. Αν αφότου παρθούν τα 4 βήματα μία φορά δεν προκύψει λόγος για βελτίωση, πρέπει να επαναπροσδιοριστεί το πεδίο στο οποίο εφαρμόζεται ο κύκλος PDCA μέχρι να υπάρξει κάποιο σχέδιο που εμπεριέχει βελτίωση.

¹⁶⁷ Δερβιτσιώτης Κ.Ν. (2001). 'Ανταγωνιστικότητα με διοίκηση ολικής ποιότητας' Αθήνα: Interbooks.

¹⁶⁸ Τσιότρας Γ., 'Βελτίωση Ποιότητας', εκδόσεις Μπένος, Αθήνα 2002, σελ. 25.

πελάτη και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων όλων των προμηθευτών προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των πελατών».

Η παροχή υπηρεσιών ποιότητας αποτελεί μια δύσκολη προσπάθεια, γιατί διαφέρουν¹⁶⁹ σε σχέση με τα αγαθά, καθώς είναι άυλες¹⁷⁰, ετερογενείς (δηλαδή μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με το ποιος τις παρέχει) και επίσης δεν αποθηκεύονται γιατί καταναλώνονται ταυτόχρονα με τη στιγμή της παραγωγής και παραδοσής τους. Οι ιδιότητες αυτές, καθιστούν ιδιαίτερα σημαντική την συμβολή των ανθρώπων¹⁷¹ που εργάζονται στον τομέα των υπηρεσιών, γιατί η ποιότητά τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την απόδοση και τη συμπεριφορά των εργαζομένων.

Η αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών γίνεται από τον πελάτη-λήπτη της υπηρεσιακής παροχής, (Heskett, Sasser & Hart, 1990), ο οποίος ορίζει την ποιότητα, αξιολογώντας τόσο τα αποτελέσματα όσο και τις διαδικασίες παραγωγής μιας υπηρεσίας, και η αξιολόγηση αυτή γίνεται με βάση την υπηρεσία που πραγματικά λαμβάνει σε σχέση με αυτή που περίμενε να λάβει¹⁷².

Όταν το πεδίο παροχής των υπηρεσιών είναι ο δημόσιος τομέας, υπάρχει σημαντική δυσκολία (σε σχέση με τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα) για την παροχή υπηρεσιών ποιότητας, καθώς πρέπει να αντιμετωπιστούν πολλές προκλήσεις. Ως τέτοιες, εμπόδια για την ποιότητα των υπηρεσιών του δημοσίου, θεωρούνται πως είναι, η αυξημένη αντίσταση στην αλλαγή, που προέρχεται από την προσήλωση στη γραφειοκρατία και τους κανονισμούς, η αποσύνδεση των αποδοχών των εργαζομένων από την απόδοσή τους και τη θεώρησή τους ως δεδομένη, καθώς προέρχεται από τον προϋπολογισμό των οργανισμών που χρηματοδοτούνται από την

¹⁶⁹ Όπως προσδιόρισαν τις ιδιαιτερότητες οι Parasuraman, A., Zeithaml, V.A. and Berry, L.L., "A Conceptual Model of Service Quality and its Implications for Future Research", Journal of Marketing, (1985), Vol 49, p.p. 42

¹⁷⁰ σ.σ.δεν έχουν τα απτά χαρακτηριστικά ενός αγαθού, όπως π.χ. μέγεθος, χρώμα, ανθεκτικότητα, αλλά η ποιότητά τους σχετίζεται με τις ενέργειες και την απόδοση του παρόχου. Έτσι δεν μπορούν να υποβληθούν σε έλεγχο πριν την παράδοσή τους, ώστε να διασφαλιστεί εκ των προτέρων η ποιότητά τους.

¹⁷¹ Evans R. James-Lindsay M. William, «The management and control of quality», South-Western Cengage Learning, 2008, p.57

¹⁷² Heskett, J.-Sasser, E.-Hart, C., *Service Breakthroughs*, The Free Press, 1990, pp.5-6.

πληρωμή φόρων , η μονοπωλιακή παροχή υπηρεσιών και η έλλειψη ανταγωνισμού¹⁷³, η έλλειψη από το δημόσιο τομέα του κέρδους ως κινήτρου, η ύπαρξη διαφορετικού νομοθετικού και οικονομικού πλαισίου από αυτό των ιδιωτικών επιχειρήσεων¹⁷⁴, αλλά και η προσκόλληση στα παραδοσιακά διοικητικά συστήματα που βασίζονται στην ιεραρχία και τους κανονισμούς, αντί της εφαρμογής συστημάτων με οριζόντια επικοινωνία και εστίαση στον πελάτη, καθώς και η αποτυχία συνεργασίας μεταξύ αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών¹⁷⁵.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας προκειμένου να ξεπεραστούν οι παραπάνω δυσκολίες, για την επιτυχή παροχή υπηρεσιών ποιότητας από τις δημόσιες υπηρεσίες , είναι η υποστήριξη από την διοίκηση, η στρατηγική εστίαση σε διαδικασίες (processes)¹⁷⁶ και αποτελέσματα, ο καθορισμός στόχων, ο προσανατολισμός στον πελάτη και στις τοπικές ανάγκες¹⁷⁷, η κατάλληλη κουλτούρα, οι κατάλληλες προτεραιότητες και η προσαρμογή στην κάλυψη του μεγάλου εύρους των παρεχομένων υπηρεσιών¹⁷⁸, η ανάπτυξη διαλειτουργικών ομάδων, η επικοινωνία, οι συνεχείς μετρήσεις , η λογοδοσία, η εκπαίδευση και οι απαιτούμενες ικανότητες, αλλά και η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της ποιότητας (Morgan C.- Murgatroyd S,1994 -Revere, Kadipasaoglou & Zalila, 2006 - • Chakrabarty & Tan,2007 -Kumar, 2007- Aboelimged, 2010).

Η ορθή εφαρμογή και επιτυχία του σχεδίου αλλαγής με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών και την παροχή υπηρεσιών ποιότητας, απαιτεί την προηγούμενη προετοιμασία της διαδικασίας και την εκ μέρους των εργαζομένων κατανόηση και

¹⁷³ Morgan C.- Murgatroyd S, «*Total Quality Management in the public sector*», Open University Press, 1994, p.46-55

¹⁷⁴ L.Gaster-A.Squires, «*Providing Quality in the public Sector*», Open University Press, 2003, p.8

¹⁷⁵ Michael E. Milakovich, «*Improving Service Quality in the Global Economy*», Auerbach Publications, 2006, p.140

¹⁷⁶ □ Ως **διαδικασία** (process) ορίζεται μια σειρά/ακολουθία ενεργειών, οι οποίες γίνονται σε οργανισμούς και επιχειρήσεις με στόχο την μετατροπή εισροών σε εκροές/αποτελέσματα , δηλαδή σε προϊόντα και υπηρεσίες που απευθύνονται σε υφισταμένους ή και δυνητικούς πελάτες», Evans, J.R. & Lindsay, W.M. (2007). *The management and control of quality*. Mason, OH: Thomson SouthWestern.

¹⁷⁷ Gaster,L., “Quality services in local government: a bottom-up approach”, *The Journal of Management Development*, Bradford: 1996 , Vol.15, Iss.2, p. 80

¹⁷⁸ Appleby, A.-Clark, A.,”*Quality management in local government: four case studies*”, *Leadership & Organisation Development Journal*. Bradford:1997, Vol 18 , Iss.2, p.85

αφομοίωσή του για την εν συνεχεία υλοποίησή του (βλ. σχήμα 2). Κατά την εφαρμογή της νέας αλλαγής, επιβάλλεται η εκ μέρους της διοίκησης και της υπηρεσιακής ιεραρχίας, οργάνωση σεμιναρίων κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού για την απόκτηση περισσότερης γνώσης και ενσωμάτωσης στην νέα κατάσταση, στο νέο τρόπο λειτουργίας, τις νέες διαδικασίες, στην αναλυτική περιγραφή των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων και στην υποστήριξη με επιτόπου υποδείξεις (on the job training). . Επίσης, τα στελέχη οφείλουν να καθορίσουν τα αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα και τα πλάνα εργασίας. Ακόμη, τα στελέχη θα πρέπει να έχουν την ικανότητα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά οποιαδήποτε δυσαρέσκεια ή άρνηση των εργαζομένων, αλλά και να επαναξιολογούν συνεχώς την επιτυχία της εξέλιξης του προγράμματος

Σχήμα 2.

Πρέπει να σημειωθεί, πως, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση, υπολείπεται αισθητά σε επίπεδο υιοθέτησης μεθόδων μέτρησης-αξιολόγησης, παρά το γεγονός της έναρξης αυτού του εγχειρήματος με τον ν. 3230/2004. Τούτο επιβεβαιώνει την απουσία κουλτούρας αξιολόγησης και η ασύμβατη με τις προαναφερόμενες τακτικές, ενδεχόμενη προσπάθεια ‘πιστικής’ εφαρμογής θα είναι ατελέσφορη.

5.11. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩ- ΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ :

Στην προκειμένη περίπτωση, η κατανόηση/αναγνώριση του προβλήματος, η διασύνδεσή του με τις πραγματικές ανάγκες και η αναζήτηση της υποστήριξης και συμμετοχής του προσωπικού μπορεί να οδηγήσει στη βελτίωση και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών με εργαλεία την απλούστευση (εξοικονόμηση πόρων-μείωση εσωτερικής γραφειοκρατίας-πιο πολύ ποιοτικές υπηρεσίες παροχής), την τυποποίηση, τον συντονισμό, τις συνεργασίες και τις συμπράξεις

Προς επίλυση των κρίσιμων ζητημάτων/ προβλημάτων που αναδείχθηκαν και εντοπίστηκαν από τα αποτελέσματα της έρευνας και την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, προέκυψαν οι παρακάτω προτάσεις αντιμετώπισης¹⁷⁹, με εξειδικευμένες συγκεκριμένες δράσεις βελτίωσης, ως καταλληλότερες για την άρση της παθογένειας και της προβληματικής λειτουργίας της προκειμένου να υπάρξει ποιοτική παροχή υπηρεσιών.

- Η έλλειψη προσωπικού και η υποστελέχωση, αναδείχθηκε από τα σημαντικά προβλήματα της ελεγχόμενης υπηρεσίας καθώς εντείνει τα υφιστάμενα προβλήματα στην υλοποίηση των εργασιών της με επίπτωση στην εξυπηρέτηση του πολίτη. Συνεπώς, η επιτάχυνση προσλήψεων του απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού και η κατάλληλη ενισχυτική στελέχωση, μέσω συμβάσεων ή ανακατανομών, είναι επιβεβλημένη για την αποτελεσματικότητα της οργανωτικής

¹⁷⁹ Οδηγός Αξιολόγησης ΥΠΕΣΔΑ [προτεινόμενη μεθοδολογία με σύνθεση α) της μεθοδολογίας εκπόνησης Ε.Π των ΟΤΑ (ΕΕΤΑΑ,2007), β) του ΚΠΑ των ευρωπαϊκών δημόσιων οργανώσεων (ΥΠΕΣΔΔΑ, 2005) & γ) της μεθοδολογίας αξιολόγησης οργανωτικών δομών και λειτουργιών της δημόσιας διοίκησης (ΥΔΜΗΔ, 2012)]: “Οι προτάσεις αλλαγής θα πρέπει να αξιολογηθούν και τα εναλλακτικά σενάρια οργάνωσης θα πρέπει να συγκριθούν με βάση το βαθμό που ικανοποιούν τους τεθέντες στόχους και αντιμετωπίζουν τα διαπιστωθέντα προβλήματα (όφελος), αλλά και σύμφωνα με το κόστος που απαιτείται για την εφαρμογή τους (κόστος και χρόνος). Τα **οφέλη** που θα προκύψουν από την εφαρμογή μιας πρότασης συναρτώνται με το βαθμό επίδρασης στην επίτευξη στόχων όπως : αντιμετώπιση των αναγκών της περιοχής του Δήμου, βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών, βελτίωση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, βελτίωση του χρόνου εξυπηρέτησης του πολίτη και τη μείωση γραφειοκρατικών διαδικασιών, αξιοποίηση των δεξιοτήτων του προσωπικού, βελτίωση των διαδικασιών λήψης απόφασης, μείωση του κόστους λειτουργίας του Δήμου και την ενίσχυση της οικονομικής του βιωσιμότητας. Όσο περισσότερους από τους ανωτέρω στόχους επηρεάζει θετικά η πρόταση, τόσο πιο υψηλό είναι το όφελος από την εφαρμογή της. Αναφορικά με την **εφικτότητα εφαρμογής** μιας πρότασης αυτή συναρτάται από δύο παραμέτρους: το χρόνο και το κόστος εφαρμογής της οργανωτικής αλλαγής.”

αλλαγής στην λειτουργία της υπηρεσίας και την ανταπόκρισή της στον λειτουργικό και αναπτυξιακό της ρόλο.

- Η προηγηθείσα ανάλυση της ελεγχόμενης υπηρεσίας, ανέδειξε το πρόβλημα της ελλιπούς εξειδίκευσης του δυναμικού της. Ο προγραμματισμός και διενέργεια συνεχών ειδικών προσανατολισμένων στο καθύλην υπηρεσιακό αντικείμενο σεμιναρίων κατάρτισης, και ανάπτυξης δεξιοτήτων, θα συμβάλλει στην αναβάθμιση του προσωπικού για την αποτελεσματική ανταπόκρισή του στις ιδιαίτερες απαιτήσεις και ανάγκες του πολεοδομικού αντικειμένου
- Το πολυσύνθετο του νομοθετικού πλαισίου, οι αντικρουόμενες συχνά διατάξεις του πολεοδομικού αντικειμένου και η πληθώρα νέων ρυθμίσεων, σε συνδυασμό με την έλλειψη γνώσης και εμπειρίας του στελεχικού δυναμικού της υπηρεσίας επι του πολεοδομικού αντικειμένου, αποτελούν κρίσιμο παράγοντα στην λειτουργία της επηρεάζοντας ποιοτικά και ποσοτικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες της. Οι στοχευμένες δράσεις ενημερωτικού και επιμορφωτικού χαρακτήρα στις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις και προβλέψεις που συναρτώνται και επηρεάζουν την παροχή της προκειμένης υπηρεσίας, θα προσδώσουν στους λειτουργούς της, την απαιτούμενη γνώση, αποσαφήνιση, εξοικείωση, ικανότητα και δυνατότητα εφαρμογής στο πεδίο χρήσης τους.
- Η λειτουργική αναδιοργάνωση της υπηρεσίας, με ενίσχυση των εξωστρεφών υπηρεσιών για παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες σχετίζεται με την βασική έννοια της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που διέπει το Πρόγραμμα Καλλικράτης. Στόχος είναι το αίτημα του πολίτη μέσα από τη σωστή ηλεκτρονική ή φυσική διαχείρισή του να βρίσκει απάντηση με σύγχρονα και διαφανή μέσα. Έτσι, για παράδειγμα, η ενημέρωση των ενδιαφερομένων για την πορεία μιας οικοδομικής άδειας ή μιας διαδικασίας έγκρισης χωροθέτησης θα πρέπει να είναι δυνατή είτε μέσω του διαδικτύου (online) είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Το κρίσιμο δεδομένο προς αυτή την κατεύθυνση είναι η οργάνωση και διαχείριση πολεοδομικών και χωροταξικών δεδομένων των τριών Γραφείων της ελεγχόμενης υπηρεσίας να βασίζεται σε μία ροή λειτουργίας τους μέσω της Μονάδας

Διαχείρισης Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών¹⁸⁰. Ως εκ τούτου η εφαρμογή ΤΠΕ, η αξιοποίηση των ηλεκτρονικών εφαρμογών και ο εξοπλισμός της υπηρεσίας με σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα και λογισμικά, είναι απαραίτητα και σημαντικά στοιχεία που θα αποτελέσουν την βάση της οργανωτικής αποτελεσματικότητας.

- Η ανάπτυξη και εφαρμογή διοίκησης μέσω στόχων και συστήματος δεικτών απόδοσης (μολονότι δεν έχει τύχει της υποστήριξης τόσο της κεντρικής διοίκησης όσο και από τους ΟΤΑ) είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον έλεγχο της οργανωσιακής αποτελεσματικότητας¹⁸¹ αλλά και την επιτυχία κάθε αλλαγής
- Αξιοποίηση εργαλείων διοίκησης ολικής ποιότητας (τακτική αξιολόγηση, βελτίωση του τρόπου λειτουργίας και οργάνωσης) είναι σημαντική για την ανάπτυξη και αξιοποίηση της γνώσης, των δεξιοτήτων και της δυναμικής των υπαλλήλων της υπηρεσίας για την υποστήριξη του αντικειμένου της και την αποτελεσματική λειτουργία της.
- Συνέργειες μεταξύ των δομών του Δήμου για την συμπληρωματική παροχή υπηρεσιών.

¹⁸⁰ 'Προτάσεις καλής οργάνωσης υπηρεσιών Δήμων' : Θέματα Πολεοδομίας-Λειτουργική αναδιοργάνωση σε επίπεδο υπηρεσιών προς τους πολίτες βλ. Παράρτημα πρότυπο διαγραμματικής αποτύπωσης ροής λειτουργίας υπηρεσίας πολεοδομίας, Πηγή: www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/poleodomia.doc

¹⁸¹ Το αρ. 2 του ν. 3230/04 (ΦΕΚ 44/Α/11-2-04) 'Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις', ορίζει ότι «1.Οι διατάξεις του νόμου αυτού, αναφορικά με το σύστημα Διοίκησης μέσω Στόχων, εφαρμόζονται στις υπηρεσίες του Δημοσίου, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, και τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. 2.. Οι διατάξεις του νόμου αυτού, αναφορικά με τους δείκτες μέτρησης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, εφαρμόζονται στις δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές και στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Με την Υπ.Απόφαση ΥΠ. Δ.Μ.&Η.Δ. ΔΠΠΑ/Φ.3.1/6860/08.03.13 'Εφαρμογή Στοχοθεσίας για το έτος 2013 και επικαιροποίηση Δεικτών Μέτρησης Αποτελεσματικότητας & Αποδοτικότητας', εξειδικεύεται το περιεχόμενο, οι στόχοι, οι δείκτες και η διάρκεια της μέτρησης της αποδοτικότητας-αποτελεσματικότητας.

5.12. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΣΩ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:

Οι προαναφερόμενες στην προηγούμενη ενότητα παρεμβάσεις , είναι βέβαιο ότι θα λειτουργήσουν θετικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της υπηρεσίας επι των ζητημάτων της υποστελέχωσης και της κατάρτισης-εξειδίκευσης , με συνακόλουθη την βελτιωτική επενέργειά τους στην παροχή της υπηρεσίας. Όμως αντικειμενικά τα αποτελέσματά τους θα αναδειχθούν μακροπρόθεσμα και στο μεσοδιάστημα θα συνεχίσουν υφιστάμενα¹⁸² τα προβλήματα στην ροή της διαδικασίας και στην εκροή της παροχής .

Από την έρευνα αναδείχθηκε η άγνοια χρήσης των εργαλειακών δυνατοτήτων των συνεργασιών που προβλέπονται από τον ΚΔΚ και τον Καλλικράτη. Το ίδιο εμφανής είναι και η πλήρης απουσία ‘κουλτούρας’ συνεργασιών, η οποία φαίνεται να εξαντλείται μόνον στην από κοινού μεταξύ των φορέων έκδοση ψηφισμάτων σύμπλευσης και καθορισμού στάσης επι ζητημάτων που απασχολούν την περιοχή όπως λ.χ το θέμα τοποθέτησης διόδων . Παρά ταύτα, η προοπτική συνεργασιών του δήμου με άλλους δήμους για την αντιμετώπιση του προβλήματος στην λειτουργία της ελεγχόμενης υπηρεσίας αξιολογείται θετικά από την πλειονότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα. Από αρκετούς δε επισημάνθηκε πως η εξαρχής χρήση αυτής της δυνατότητας της νομοθετικής πρόβλεψης στην προκειμένη περίπτωση θα είχε λειτουργήσει αποτρεπτικά στην παρουσιασθείσα προβληματική.

Η ίδια εικόνα της έλλειψης γνώσης, χαρακτήρισε και τις απόψεις για τις Σ.Δ.Ι.Τ και την εφαρμογή τους, ενώ προκάλεσε ιδιαίτερη εντύπωση και προβληματισμό, ως

¹⁸² « ενδιάμεση περίοδος παράλυσης και αποδιοργάνωσης» Ειδικότερα, οι ElrodII Elrod, P.D. and Tippet, D.D. (2002), “The “Death Valley” of Change”, *Journal of Organizational Change Management*, 15, 3, 273-291. και Tippet (2002) χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη περίοδο ως τη «νεκρή κοιλάδα της αλλαγής». Και τούτο επειδή στην ενδιάμεση περίοδο της κρίσης είναι λογικό να πέφτει το ηθικό και η απόδοση των εργαζομένων, αλλά και οι επιδόσεις της επιχείρησης. Όταν ο οργανισμός έχει φθάσει στη νέα κατάσταση ισορροπίας και οι αντιλήψεις και προσδοκίες των εργαζομένων είναι πολύ πιο στενά συνδεδεμένες με τη νέα πραγματικότητα, τότε μόνο μπορεί να αναμένεται αύξηση των επιδόσεων, και μάλιστα σε υψηλότερα επίπεδα από τα αρχικά. Συνήθως, τα πράγματα φαίνονται χειρότερα (από πριν), προτού γίνουν καλύτερα. *Είναι όπως ο κήπος μας που αμέσως μετά το κλάδεμα δείχνει πιο άσχημος, μέχρι να ανθήσει και να ομορφύνει* (Grant, 1996). [Grant, P. (1996), “Supporting Transition: How Managers Can Help Themselves and Others During Times of Change”, *Organizations and People*, 3, 4, November.]

απρόσμενη, η επιδειχθείσα , από τους συμμετέχοντες στην έρευνα ιδιώτες μηχανικούς, επιφυλακτική έως και φοβική στάση απέναντί τους.

Όμως οι απαιτήσεις και τα διογκούμενα προβλήματα των θεμάτων αρμοδιότητας των Δήμων, δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν ούτε με ευχολόγια ούτε με εμβαλλω-ματικές πρακτικές όπως οι αναθέσεις, αλλά απαιτούν εκμετάλλευση όλων των δυνατοτήτων και των σύγχρονων εργαλείων και μεθόδων .

Υπο τις προεκτεθείσες περιστάσεις, έχοντας υπόψη την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της ελεγχόμενης υπηρεσίας και τη γενικότερη ζοφερή δημοσιονομική και κατ' επέκταση κοινωνική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί και με γνώμονα την εξοικονόμηση πόρων αλλά και την προάσπιση του δημόσιου συμφέροντος και των δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών, θεωρούμε ότι, επιβοηθητικά με τις προαναφε-ρόμενες παρεμβάσεις, η συνδυαστική και συντονισμένη χρήση των εναλλακτικών μοντέλων παροχής υπηρεσίας, με προσανατολισμό στις συνεργασίες και στις συμπράξεις, θα συμβάλει στην ολοκληρωμένη οργανωτική ανασυγκρότηση της υπηρεσίας , σε άμεση βελτίωση της υπηρεσιακής της παροχής σε ποσοτικό και ποιοτικό επίπεδο και ειδικότερα:

i. Σύναψη διαδημοτικής συνεργασίας υπηρεσιών πολεοδομίας:

Στην παρούσα κατάσταση, κρίνεται επιβεβλημένη, υφισταμένης αυτής της δυνατότητας από το θεσμικό πλαίσιο ¹⁸³, η σύναψη μιας διαδημοτικής συνεργασίας με όμορους δήμους που διαθέτουν από ετών υπηρεσίες πολεοδομίας (είτε με τον Δήμο Ωρωπού είτε με τον Δήμο Κηφισιάς), με αντικείμενο την (συν)διαχείριση του πολεοδομικού αντικειμένου της ελεγχόμενης υπηρεσίας δόμησης . Το πλαίσιο της συνεργασίας, μπορεί να αφορά στην συνολική διαχείριση του πολεοδομικού αντικειμένου, αλλά δύναται να επικεντρωθεί και σε μεμονωμένα τμήματα (λ.χ στο τμήμα έκδοσης αδειών ή το ΤΕΚ που παρουσιάζει μεγαλύτερη αδυναμία ή και στα δύο) και θα περιλαμβάνει όλη την διαδικασία παροχής υπηρεσίας.

¹⁸³ Αρ. 222 παρ. 1 ΚΔΚ & αρ. 99 παρ. 1 ν. 3852/10

Η περαιτέρω εξειδίκευσή του, στις προβλέψεις και τους όρους της σύμβασης, αναφορικά με τον τρόπο άσκησης της υποστήριξης, η διάρκεια (που εξαρτάται από τη φύση και την αναγκαιότητα του προβλήματος) , το όργανο παρακολούθησης και οι εν γένει απαιτούμενες από τις οικείες διατάξεις (παρ. 3 εδ. α,β,γ,δ,,ε & στ αρ. 99 ν. 3852/10) ρυθμίσεις, θα αποτελέσει αντικείμενο διεργασίας διαβούλευσης μεταξύ της διοίκησης και της ελεγχόμενης υπηρεσίας.

Αναγκαία όμως απαίτηση είναι, α) να καθορίζεται κατά τρόπο συγκεκριμένο, ειδικό και σαφή το αντικείμενο της σύμβασης, οι συγκεκριμένες δηλαδή υπηρεσίες που θα παρασχεθούν και το περιεχόμενό τους, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, από τα οποία να προκύπτει η συμβολή κάθε μέρους στην υλοποίηση της σύμβασης, β) να προσδιορίζεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός (κοστολόγηση) των υπηρεσιών, έστω και κατά προσέγγιση, ώστε από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών να προκύπτει και επομένως, να δικαιολογείται ο συνολικός προϋπολογισμός της σύμβασης , γ) να αναγράφεται το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής της – όχι απλά η διάρκεια της σύμβασης – αλλά αναλυτικός χρονικός προγραμματισμός των επί μέρους δράσεων που απαρτίζουν το συμβατικό αντικείμενο και δ) να καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης

Η εξειδικευμένη γνώση των πολεοδομικών θεμάτων του συνεργαζόμενου φορέα, θα επενεργήσει παιδευτικά, βελτιωτικά και προπάντων άμεσα στην αποτελεσματική κάλυψη των απαιτήσεων του υπηρεσιακού αντικειμένου, τόσο αναφορικά με την οργάνωση, όσο και τη λειτουργία της υπηρεσίας.

Επιπλέον, η διαθέσιμη εμπειρία του φορέα υποστήριξης, θα συμβάλλει στην με σιγουριά αντιμετώπιση των σύνθετων και πολυδιάστατων θεμάτων του πολεοδομικού αντικειμένου της νέας υπηρεσίας δόμησης , με συνέπεια την αποτελεσματική με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ανταπόκρισή της στις ανάγκες των χρηστών, παρέχοντας καλύτερης ποιότητας υπηρεσίες και ενισχύοντας την τοπική ανάπτυξη . Ταυτόχρονα, η συνεργασία θα οδηγήσει στην απόκτηση εδραίας βάσης εξοικείωσης και στη γνωστική θωράκιση με το πλαίσιο του αντικειμένου , με συνακόλουθη θετική επενέργεια στον διαρκή χαρακτήρα της αποτελεσματικής παροχής.

ii. **Ενεργοποίηση-εφαρμογή Συμπράξεων:**

- Στην ίδια κατεύθυνση , θα συμβάλλει και η εκμετάλλευση του εργαλείου των συμπράξεων μέσω σύναψης συμβάσεως μορφής Σ.Δ.Ι.Τ, καθώς με τον τρόπο αυτό μπορούν να εξευρεθούν κεφάλαια για την υλοποίηση έργων τοπικής και υπερτοπικής σημασίας, ενώ παράλληλα υπάρχει αποφυγή του τραπεζικού δανεισμού. Η υλοποίηση αυτής της πρακτικής από τους ΟΤΑ , απαιτεί προσεκτικά βήματα και συγκεκριμένες προτάσεις για να αποφευχθούν προβλήματα δυσλειτουργίας και μη αποτελεσματικότητας.

Για τον προσανατολισμό σε μια τέτοια εναλλακτική παροχή, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στο σχετικό κεφάλαιο περι ΣΔΙΤ ενδείκνυται να αποκρυσταλλωθούν:

- ορισμός διακριτών ρόλων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη
- η ακριβής αξιολόγηση των δεδομένων του έργου που θα εκτελεσθεί
- ο προσδιορισμός με σαφήνεια των ευθυνών που θα προκύψουν
- η κατανομή στο βέλτιστο βαθμό των κινδύνων που μπορεί να προκύψουν από τις δύο πλευρές

- **Διαδικασία υποβολής μιας πρότασης στην Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ για υπαγωγή μίας υπηρεσίας ή ενός έργου στο σύστημα των Συμπράξεων:**

Ο Δημόσιος Φορέας κατά την υποβολή πρότασης Σύμπραξης στην ΕΓΣΔΙΤ και προκειμένου η τελευταία να την αξιολογήσει και να κρίνει εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου ή η παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας μπορεί να υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης, οφείλει να προσκομίσει στοιχεία του έργου ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης, όπως ενδεικτικά:

- (α) Παρουσίαση αναθέτουσας αρχής.
- (β) Αναλυτική περιγραφή του έργου ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης.
- (γ) Τεχνικά χαρακτηριστικά αντικείμενου Σύμπραξης και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης
- (δ) Παρουσίαση προτεινόμενης μορφής Σύμπραξης, η οποία αποτελεί συνδυασμό των: Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Συντήρησης, Λειτουργίας, Εκμετάλλευσης
- (ε) Ενδεικτικό προϋπολογισμό εκτέλεσης έργου ή υπηρεσίας καθώς και ανάλυση του προϋπολογισμού αυτού ανάλογα με την προτεινόμενη μορφή Σύμπραξης.

(στ) Κοινωνικοοικονομικά κριτήρια που τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα υλοποίησης της προτεινόμενης Σύμπραξης,

(ζ) Ανταποδοτικότητα αντικειμένου Σύμπραξης για τον Ιδιωτικό Φορέα

Για έργα ή υπηρεσίες μη ανταποδοτικές ή περιορισμένης ανταποδοτικότητας

- Τεκμηρίωση έλλειψης ή περιορισμένης ανταποδοτικότητας,
- ιστορικά στοιχεία χρηματοδότησης Φορέα από το δημόσιο προϋπολογισμό και κατανομή τους σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης, προβλεπόμενες μελλοντικές ανάγκες χρηματοδότησης αναθέτουσας αρχής από το δημόσιο προϋπολογισμό για το αντικείμενο της Σύμπραξης.

η) Νομικά θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου ή της υπηρεσίας.

θ) Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης ενεργειών αναθέτουσας αρχής.

Η Ειδική Γραμματεία, αφού συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες που κρίνει απαραίτητες, μελετά την πρόταση του Δημοσίου Φορέα, αξιολογεί κατά πόσο αυτή μπορεί να υλοποιηθεί ως Σύμπραξη και να υπαχθεί στις διατάξεις Ν. 3389/2005. Σε περίπτωση που η πρόταση αξιολογείται θετικά, όπως αρχικά είχε κατατεθεί ή όπως τελικά διαμορφώθηκε κατόπιν αναγκαίων τροποποιήσεων, η Ειδική Γραμματεία την περιλαμβάνει στον «Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων» και συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση. Η Ειδική Γραμματεία γνωστοποιεί στο Δημόσιο Φορέα την συμπερίληψη της πρότασής του στον «Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων» και τον καλεί εντός διμήνου να καταθέσει στη Διυπουργική Επιτροπή «Αίτηση Υπαγωγής» της συγκεκριμένης Σύμπραξης στο Ν.3389/2005.

- Η αξιοποίηση και χρήση μιας συμβάσεως ΣΔΙΤ στην ελεγχόμενη περίπτωση, με στοχευμένο και επικεντρωμένο αντικείμενο παροχής υπηρεσίας, όπως πρόκειται για το Τ.Ε.Κ, θα δράσει επωφελέα του λειτουργικού αντικειμένου.

Η ευελιξία και η ταχύτητα της ιδιωτικής παρέμβασης, θα άρει και θα αποκαταστήσει τις δυσμενείς συνέπειες, της επι σημαντικό διάστημα αδράνειας (απουσία ελέγχων αυθαιρέτων, έλλειψη επιβολής κυρώσεων κλπ) του συγκεκριμένου τμήματος. Πρόσθετα, τα πλεονεκτήματα της ιδιωτικής εμπλοκής, όπως είναι η τεχνογνωσία και η δεξιότητα χειρισμού του αντικειμένου, ως αφομοιούμενα από την υπηρεσία, θα επενεργήσουν βελτιωτικά στην υπηρεσιακή κατάρτιση και λειτουργία, με συνεπακόλουθο την άμεση αποκατάσταση και αναβάθμιση της παρεχόμενης υπηρεσίας.

5.13. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ-ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ:

Λαμβάνοντας υπόψη την προηγηθείσα ανάλυση, καταλήγουμε στην επιλογή της συνδυαστικής χρήσης των προτάσεων-δράσεων εσωτερικής αναδιάρθρωσης και αναβάθμισης, με την σύναψη διαδημοτικής συνεργασίας, ως την πλέον κατάλληλη μορφή παρέμβασης για την εξολοκλήρου αντιμετώπιση των προβλημάτων της ελεγχόμενης υπηρεσίας. Στην πρόκριση της διαδημοτικής συνεργασίας, συνέτεινε το γεγονός των ενδείξεων των αποτελεσμάτων της έρευνας, ότι το εσωτερικό περιβάλλον της ελεγχόμενης υπηρεσίας είναι πιο κοντά σ' αυτήν την μορφή συνεργασίας με θετικά πρόσημα αποδοχής. Η εκδηλούμενη διάθεση του συγχρωτισμού και συνεργασίας με 'δικούς τους' υπηρεσιακούς ανθρώπους, που λόγω της όμορης γειτνίασης διαθέτουν γνώση των τοπικών θεμάτων και ιδιαιτεροτήτων, προσδίδει την αναγκαία εμπιστοσύνη στην επιδιωκόμενη συνεργασία, αναδεικνύει την ετοιμότητα των εμπλεκομένων στην αποδοχή της λύσης και θα συμβάλλει στο καλό κλίμα της συνεργασίας και στα ευεπίφορα αποτελέσματά της.

Ανεξαρτήτως της βέβαιης δυναμικής συμβολής των Σ.Δ.Ι.Τ που μπορούν να αναπτύξουν στην αναβάθμιση της υπηρεσίας κατά τα προαναφερόμενα, η έλλειψη εξοικείωσης, η επιφυλακτική στάση και η γενικότερη άγνοια της Διοίκησης του Δήμου και των υπαλλήλων της υπηρεσίας δόμησης με τις διαδικασίες αυτές, δρουν ανασταλτικά στη παρούσα φάση για την επιλογή μιας τέτοιας μορφής συνεργασίας, καθώς θα υπάρξει ανάλωση χρόνου για τον συγχρωτισμό των δύο φορέων, με αρνητικές συνέπειες στα προσδοκώμενα αποτελέσματα της παρέμβασης. Η ωρίμανση του περιβάλλοντος, θα επιτρέψει την αποδοχή τους, καθώς αποτελούν σοβαρή εναλλακτική πρόταση/σενάριο με προοπτική εφαρμογής σε πλήθος πεδίων της Τ.Α.

5.14. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Τα οφέλη που θα προκύψουν από την συνδυαστική και συντονισμένη εφαρμογή των ανω προτάσεων ,πάντοτε με την προϋπόθεση της παρακολούθησης των εκροών και των αποτελεσμάτων, θα έχουν άμεση επίδραση στην βελτίωση:

- της υπηρεσιακής λειτουργίας στην αντιμετώπιση των αναγκών της με επάρκεια και γνώση,
- της ποιότητας των παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών,
- του χρόνου εξυπηρέτησης του πολίτη,
- της μείωσης γραφειοκρατικών διαδικασιών,
- της αξιοποίησης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού,
- της μείωση του κόστους λειτουργίας της υπηρεσίας

Το γεγονός ότι, οι προτεινόμενες παρεμβάσεις συντείνουν στην άμεση και συνολική ανάταξη των διαπιστωθέντων αδυναμιών, καταδεικνύει τον υψηλό βαθμό του οφέλους από την εφαρμογή τους.

Η εφικτότητα της εφαρμογής των προτάσεων θεωρείται αναμενόμενη, καθώς δεν προκαλούν οργανωτικές αναδιατάξεις που θα έχουν δυσμενές αποτέλεσμα στην λειτουργία της υπηρεσίας.

Λαμβάνεται υπόψη, ότι τα όποια κόστη δημιουργούνται έχουν εσωτερικά ανταποδοτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι, με αφορμή την εναλλακτική παροχή επέρχεται βελτίωση μιας υπηρεσιακής ικανότητας , ενώ εμφανίζονται και απομειωτικά, συναρτώμενα με την αμεσότητα της απόδοσης και της ελαχιστοποίησης των καθυστερήσεων. Ταυτόχρονα, θετικά εκτιμάται, η , μέσω των συνεργασιών, συμβολή στη δημιουργία νέων προστιθέμενων αξιών, τόσο με την ενσωμάτωση πόρων όσο και τη σταδιακή αφομοίωση άυλων αξιών τεχνογνωσίας και μεθόδων ποιοτικής αναβάθμισης των υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το νέο αυτοδιοικητικό περιβάλλον που προέκυψε με τον Καλλικράτη και το πλήθος των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, μετέτρεψε τους Δήμους σε πολιτικούς, διοικητικούς και αναπτυξιακούς θεσμούς με διευρυμένες λειτουργίες, μεγάλες υπηρεσίες και πολλές νέες δραστηριότητες.

Οι επιπτώσεις της κρίσης, ως αποτέλεσμα των υποχρεώσεων από τα «Μνημόνια» και των πολιτικών, είναι αισθητές στα οικονομικά των Δήμων και σε όλα τα θέματα που αφορούν το προσωπικό τους, που αντανακλώνται στην παροχή υπηρεσιών - κατασκευή υποδομών (τοπικά δημόσια αγαθά), με αποτέλεσμα την διοικητική και λειτουργική τους υποβάθμιση¹⁸⁴. Σ' αυτό το περιβάλλον, στο πλαίσιο διαχείρισης της κρίσης, η Τ.Α. με περιορισμένα μέσα και δυνατότητες, καλείται να αναλάβει τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και δράσεις για να ανταποκριθεί στην κάλυψη των αυξημένων αρμοδιοτήτων της και των αναγκών της.

Η εκλογίκευση και αξιοποίηση των περιορισμένων οικονομικών πόρων, η οργανωτική και διοικητική ικανότητα του προσωπικού της μέσω της εισαγωγής μεθόδων και πρακτικών διοίκησης του ιδιωτικού τομέα (Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ)¹⁸⁵¹⁸⁶, η αξιοποίηση των ευρύτερων δυνατών οικονομικών και κοινωνικών συνεργασιών, η αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης και εναλλακτικών μοντέλων παροχής υπηρεσιών, μέσα από συνέργειες με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, μπορούν να συμβάλλουν στην διατήρηση των υπηρεσιών της προς τους πολίτες με ποσοτική και ποιοτική επάρκεια, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον

¹⁸⁴ ο.π Μελέτη ΑΔΕΔΥ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ, Μάιος 2014

¹⁸⁵ ο.π. Μελέτη ΑΔΕΔΥ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ, Μάιος 2014

¹⁸⁶ Στην Υπ.Απόφαση ΥΠΕΣΔΑ -ΔΙΠΑ/Φ.4/οικ.5270/07 «Ανάπτυξη Συστήματος Στρατηγικής Διοίκησης (ν. 3230/2004)» ως **Στρατηγική** ορίζεται η έκφραση του τι πρέπει να κάνει μια Δημόσια Οργάνωση, με τη μορφή προγραμμάτων δράσης, προκειμένου από ένα συγκεκριμένο σημείο αναφοράς στο παρόν να φθάσει σε ένα άλλο συγκεκριμένο σημείο αναφοράς στο μέλλον επιτυγχάνοντας τους στόχους της & ως **Στρατηγική Διοίκηση**: το σύνολο των διοικητικών αποφάσεων και ενεργειών που καθορίζει την μακροχρόνια απόδοση μιας Δημόσιας Οργάνωσης. Περιλαμβάνει Ανάλυση Περιβάλλοντος (Εσωτερικού και Εξωτερικού), Διαμόρφωση Στρατηγικής, Εφαρμογή Στρατηγικής και Αξιολόγηση.

κοινωνικό και τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας σε τοπικό επίπεδο και γενικότερα στην τοπική οικονομική ανάπτυξη και τη κοινωνική συνοχή¹⁸⁷.

Η γνώση και η αξιοποίηση των νομοθετικών προβλέψεων και δυνατοτήτων, στην εκμετάλλευση των εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης- παροχής υπηρεσιών, μέσω της ανάπτυξης συνεργασιών και συμπράξεων, μπορεί να συμβάλλει στην προσφορά συνεχούς ή βελτιωμένου επιπέδου υπηρεσιών σε μειωμένο κόστος. Αναπτύσσοντας συνεργασίες με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, η Τ.Α μπορεί να ανταποκριθεί στην ποιοτική παροχή των υπηρεσιών της παρά τα περιορισμένα της έσοδα. .

Ο προσανατολισμός των Ο.Τ.Α στην επιλογή των διαδημοτικών συνεργασιών για την αναπλήρωση των αδυναμιών των υπηρεσιών τους, δεν μπορεί να γίνει βεβαιωμένα και άκριτα, καθώς οποιαδήποτε διενεργούμενη με αυτόν τον τρόπο επιλογή είναι βέβαιο ότι θα αποβεί ατελέσφορη.

Αναγκαία προϋπόθεση για την ορθή επιλογή μιας εναλλακτικής παροχής σύμφωνα με τις επιταγές του Στρατηγικού προγραμματισμού, αποτελεί η προηγούμενη κατανόηση και αναγνώριση του προβλήματος του φορέα και η διασύνδεσή του με τις πραγματικές ανάγκες, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η αποσαφήνιση του αντικειμένου και η επιλογή του κατάλληλου πλαισίου της διαδημοτικής συνεργασίας ή συμπράξεως, που μπορεί να οδηγήσει στη βελτίωση και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Περαιτέρω απαιτείται Εποπτική ικανότητα του Φορέα , δηλαδή η διάθεση υπηρεσιακής ικανότητας του Δήμου που θα επιλέξει αυτή τη μορφή παροχής, στην αποτύπωση και παρακολούθηση της τελευταίας, η συγκριτική επιλογή βάσει δεδομένων και η Διαβούλευση. Έτσι μια επιλογή με κριτήρια την οικονομική βιωσιμότητα, το κόστος παροχής, την αποτελεσματικότητα/ποιότητα (με προσδιορισμένες απαιτήσεις), το κόστος προσαρμογής, τον χρόνο ανάπτυξης, την δυνατότητα παρακολούθησης και την αποδοχή από τα στελέχη του φορέα και τη τοπική κοινωνία, ανατροφοδοτώντας και αξιολογώντας συνεχώς το σύστημα, μπορεί να προσδοκά επιτυχή αποτελέσματα και θετική αξιολόγηση η οποία προκύπτει από

¹⁸⁷ Μαϊστрос Π, Άρθρο «Ο Αναπτυξιακός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», www.citybranding.gr, 8.7.2011

την συγκριτική αξιολόγηση του κόστους /οφέλους (οικονομικού-κοινωνικού) της παροχής της¹⁸⁸.

Υπο το ανωτέρω πρίσμα, μπορούν να λειτουργήσει και στην Τ.Α ο θεσμός των συμπράξεων. Οι συνεργασίες μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι μια πολλά υποσχόμενη μορφή συνεργασίας και η προώθηση του θεσμού, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του δημοσίου προς τον πολίτη, με τη χρησιμοποίηση πρόσθετων ιδιωτικών πόρων και παράλληλα με την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και των διαχειριστικών μεθόδων του ιδιωτικού τομέα. Το βασικό όφελος για το δημόσιο από τις ΣΔΙΤ, είναι η δυνατότητα υλοποίησης περισσότερων επενδύσεων με λιγότερους δημόσιους πόρους, σε μια περίοδο που το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων στην Ελλάδα αλλά και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχει συρρικνωθεί δραματικά. Σε πολλά κράτη- μέλη της Ε.Ε, οι δημόσιες αρχές προσφεύγουν σε τέτοιου είδους δομές για τη διαχείριση δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο (π.χ. για υπηρεσίες ύδρευσης, αστικών συγκοινωνιών, παραγωγής ενέργειας ή αποκομιδής απορριμμάτων), έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή κοινωνική αποδοχή.

Η Τ.Α εντοπίζεται ως προνομιακός χώρος εφαρμογής των ΣΔΙΤ και φαίνεται να έχει μεταβληθεί η ωριμότητα στην προσέγγισή τους από τους φορείς της¹⁸⁹, αλλά και να έχουν διαμορφωθεί συνθήκες κοινωνικής αποδοχής τους¹⁹⁰. Τα έργα που θα επιλεγούν για υλοποίηση μέσω ΣΔΙΤ, θα πρέπει να συμφωνούν με τις ανάγκες της, στοχεύοντας στην μεγιστοποίηση της κοινωνικής ωφέλειας για να έχουν ευρεία αποδοχή. Περαιτέρω, η επιτυχής εφαρμογή τους απαιτεί υποστήριξη με επιστημονικές και τεχνικές υποδομές, διαπραγματευτική «κουλτούρα»¹⁹¹, πληρότητα του συμβατικού πλαισίου, ακρίβεια και σαφήνεια των όρων υλοποίησης,

¹⁸⁸ Δρ. Σήφης Πλυμάκης *Παρουσίαση 5^{ης} διάλεξης μαθήματος «Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης»*,

¹⁸⁹ Πρέζα Ελισάβετ, Περιφερειολόγος –Οικονομολόγος, Άρθρο, «ΟΙ (ΣΔΙΤ) ΩΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ», www.lamiakos-typos.gr, 09/04/2014

¹⁹⁰ Μαντζούφας Νίκος, Ειδικός Γραμματέας ΣΔΙΤ (Υπουργείο Ανάπτυξης), συνέντευξη σε Τσαούση Μαίρη, Marketnews.gr, Δευτέρα, 12 Ιαν '15

¹⁹¹ Ράλλης Γκέκας, Δρ. Οικονομικών ΟΤΑ «*Τοπική Αυτοδιοίκηση & ΣΔΙΤ*», Άρθρο, citybranding.gr, 17.05.2016

ενώ είναι επιβεβλημένος ο έλεγχος κόστους οφέλους, η εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας του έργου και το κοινωνικό όφελος¹⁹². Η πιστή τήρηση αυτών των όρων, θα λειτουργήσει προς άρση των αναδειχθέντων μειονεκτημάτων κατά την μέχρι τώρα εφαρμογή τους, που κατά κύριο λόγο απορρέουν από την έλλειψη εμπειρίας, τα κενά στο νομοθετικό πλαίσιο, την πολυνομία και τις δικαστικές καθυστερήσεις σε συνδυασμό με τις χρόνιες στρεβλώσεις της οικονομίας .

Καταληκτικά, η απουσία προγραμματισμού, αξιολόγησης, η έλλειψη εποπτικού μηχανισμού παρακολούθησης και όλων των προαναφερόμενων κριτηρίων στην ανάθεση των εναλλακτικών παροχών, σηματοδοτούν την εκ των προτέρων καταδίκη τους σε αποτυχία

Αντίθετα, η ορθά στρατηγικά σχεδιασμένη επιλογή και η ανάπτυξη συνεργασιών και συμπράξεων, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες δικλίδες, με σαφή καθορισμό του πλαισίου και του αντικειμένου της δράσης τους, μπορεί πράγματι να αποτελέσει δυναμικό στρατηγικό εργαλείο επίτευξης των προαναφερόμενων στόχων σε πολλαπλά πεδία των Ο.Τ.Α (λ.χ σε επίπεδο ενίσχυσης της παροχής υπηρεσιών, εκτέλεσης έργων κ.α) .

Με αυτές τις προϋποθέσεις οι διαδημοτικές συνεργασίες και οι συμπράξεις, ως εναλλακτικά μοντέλα παροχής υπηρεσιών, έχουν την δυνατότητα να επιφέρουν στοχευμένα αποτελέσματα με θετικό πρόσημο στην παροχή υπηρεσιών, την επίτευξη οικονομίας κλίμακας λόγω της αμοιβαίας υποστηρικτικής υπηρεσίας , στην αποτελεσματική διαχείριση, στη παροχή καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και να αποβούν προς όφελος των συμπραττόντων φορέων , των δημοτών , της ανάπτυξης και προαγωγής της τοπικής ανάπτυξης.

¹⁹² Γιαννακοπούλου Μάρθα, «*Ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση ιδιωτικού κέρδους;*» Άρθρο, δημοσίευση σε www.kedke.gr , 16.4.2007

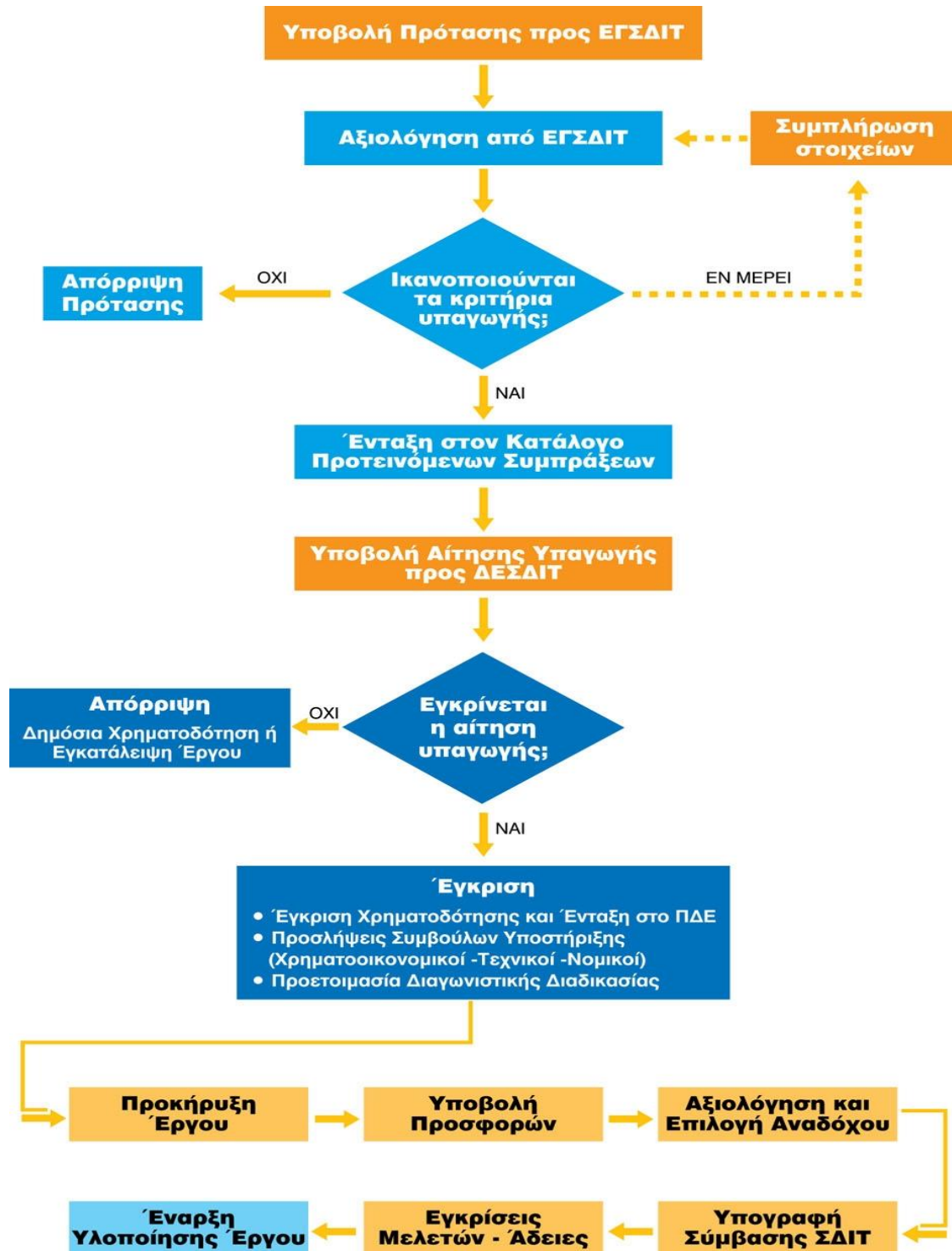
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (APPENDIX)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΔΙΤ

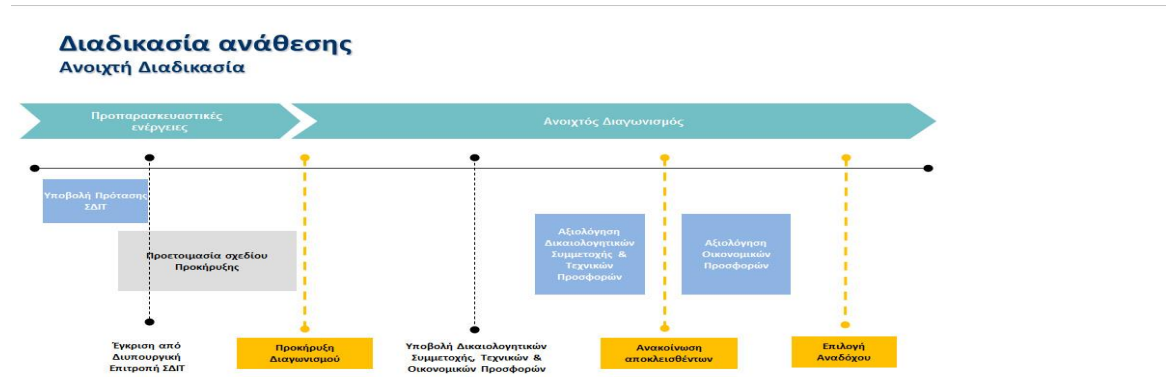
1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3389/2005 (ΦΕΚ Α' 232) Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα
2. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3483/2006 (ΦΕΚ Α' 169) Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων για τη χρηματοδοτική μίσθωση, διατάξεις περί δημοσίων εσόδων και άλλες ρυθμίσεις - Άρθρο 16 παρ. 1
3. Πράσινο βιβλίο (Green Paper) σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης
4. Ανακοίνωση (Communication) της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης της 15.11.2005
5. Οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το συντονισμό των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων: Οδηγία 2004/17/EC
6. Οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το συντονισμό των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων: Οδηγία 2004/18/EC
7. Προεδρικό Διάταγμα Υπ' Αριθμ. 59: Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ "περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε (ΦΕΚ Α 63)
8. Προεδρικό Διάταγμα Υπ' Αριθμ. 60: Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ "περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών" όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005 (ΦΕΚ Α 64)
9. Νόμος 3389/2005 «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» (ΦΕΚ Α' 232/22-9-2005) (όπως τροποποιήθηκε τελευταία με το Νόμο 3483/2006, ΦΕΚ Α' 169/7.8.2006)
10. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013
11. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4314/14 (ΦΕΚ 265/Α'/14 *Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020*)
12. ΟΔΗΓΙΑ 2014/23/ΕΕ του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης
13. ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ
14. ΟΔΗΓΙΑ 2014/24/ΕΕ του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Διαγράμματα διαδικασίας ΣΔΙΤ

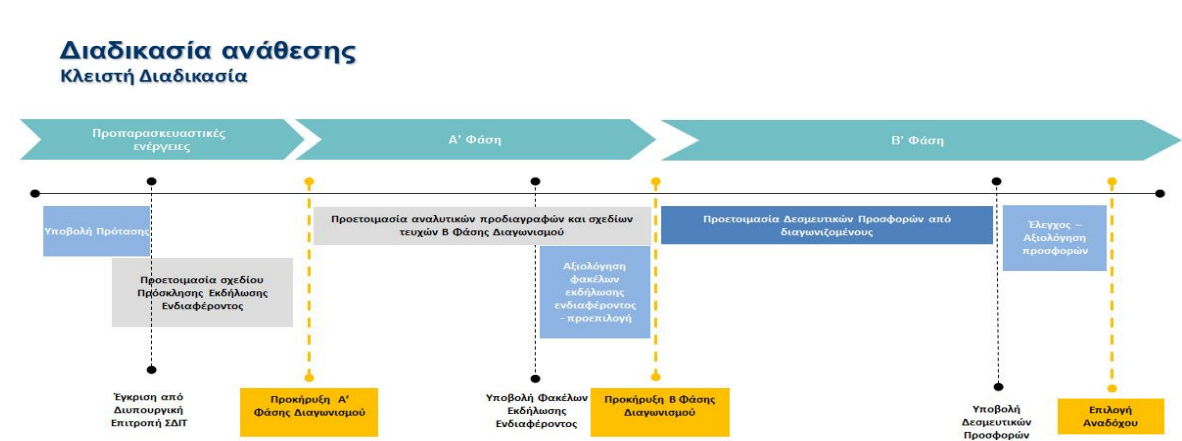
Πίνακας Π2-1: Διαγραμματική ροή διαδικασίας ΣΔΙΤ (Πηγή: ΕΓΣΔΙΤ)

Πίνακας Π2-2: Διάγραμμα διαδικασίας ανάθεσης ανοικτής διαδικασίας

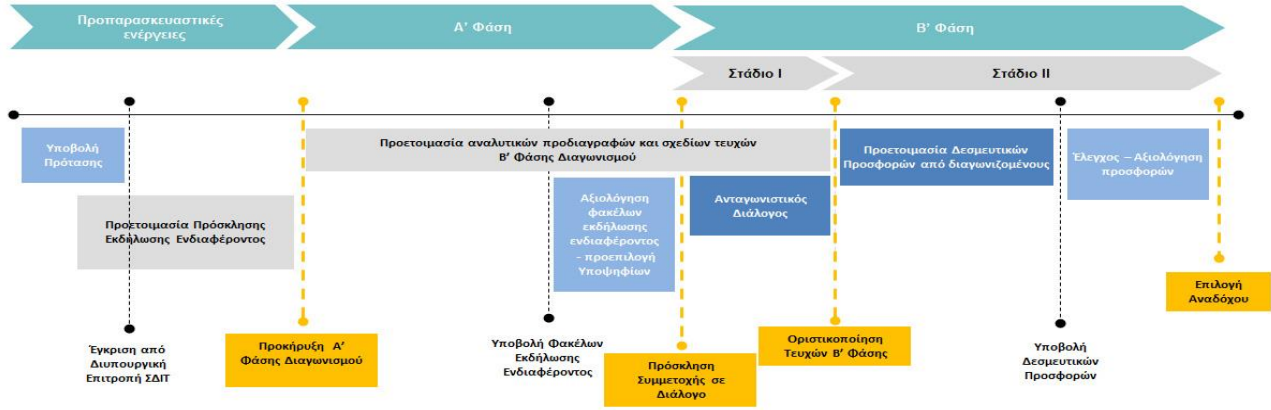

Πίνακας Π2- 3: Διάγραμμα διαδικασίας ανάθεσης κλειστής διαδικασίας

Πίνακας Π2-4: Διάγραμμα διαδικασίας ανάθεσης –ανταγωνιστικός διάλογος

Διαδικασία ανάθεσης
Ανταγωνιστικός Διάλογος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3:

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ (παρ. 14 του αρ. 6 του ΟΕΥ)

Διεύθυνση Πολεοδομίας: Προϊστάμενος Διεύθυνσης: Η Διεύθυνση Πολεοδομίας είναι αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους Τμημάτων της Δ/νσης Πολεοδομίας είναι οι εξής:

A. Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών:

Παραλαμβάνει, ελέγχει την πληρότητα των υποβαλλομένων φακέλων για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ελέγχει τις υποβαλλόμενες μελέτες (αρχιτεκτονική, στατική, ηλεκτρομηχανολογικές, θερμομόνωση, παθητική πυροπροστασία, μελέτη ενεργειακής απόδοσης) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και μετά τον έλεγχο των φορολογικών εκδίδει τις οικοδομικές άδειες.

Ελέγχει τις αρχιτεκτονικές, στατικές, υδραυλικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες, τη μελέτη θερμομόνωσης, τη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας και τα σχετικά φορολογικά στοιχεία για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις της σχετικής νομοθεσίας.

Αναθεωρεί και ενημερώνει τις οικοδομικές άδειες, εγκρίνει εργασίες μικρής κλίμακας και τηρεί όλα τα απαιτούμενα σχετικά στατιστικά στοιχεία και αρχεία των οικοδομικών αδειών.

Ελέγχει το σύννομο εκδοθεισών οικοδομικών αδειών και προβαίνει σε διακοπή εργασιών ή ανάκληση αδειών, αν απαιτείται.

Εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σ' έξι έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης.

Χορηγεί την άδεια εγκατάστασης δομικής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραίας σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 24 α' του ν. 2075/1992 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, και την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες.

Παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς το Τμήμα Πολεοδομίας και τα Γραφεία του (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κ.λπ.).

B. Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών:

Παρακολουθεί την εξέλιξη των ρυθμιστικών σχεδίων

και των πολεοδομικών μελετών για την επέκταση/τροποποίηση των σχεδίων πόλεων στην περιοχή του Δήμου. Μελετά και εισηγείται για τις ανάγκες τροποποιήσεων/αναθεώρησης των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων στην περιοχή του Δήμου.

Μελετά και εισηγείται την προκαταρκτική πρόταση ανάπτυξης ορισμένης περιοχής .

Ελέγχει την εφαρμογή ρυμοτομικών και πολεοδομικών σχεδίων, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι εφαρμογές αυτές περιλαμβάνουν ιδίως: (α) Τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής. (β) Την σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.(γ) Τον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής. (δ) Την επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π. (ε) Την σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής. (στ) Την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα. (ζ) Τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ' άρθρο 15 Κ.Β.Π.Ν. (η) Την εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους κατά την πρόβλεψη της παρ.1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν.

Γνωμοδοτεί για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές ή γεωπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, καθώς και για εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό (Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Αγροτικής παραγωγής).

Τηρεί αρχεία χαρτών και ρυμοτομικών διαγραμμάτων, όρων δόμησης, διαγραμμάτων και πράξεων εφαρμογής, πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού.

Γ. Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών:

Προβαίνει σε έλεγχο των κατασκευών ώστε να διαπιστώνεται η εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων των αντίστοιχων οικοδομικών αδειών.

Προβαίνει σε έλεγχο της κατασκευής αυθαίρετων κτισμάτων και στον χαρακτηρισμό αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία. Σε περιπτώσεις διαπίστωσης κατά τους ανωτέρω ελέγχους παραβάσεων, προβαίνει σε επιβολή προστίμων ή άλλων προβλεπόμενων κυρώσεων κατά την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία.

Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τον γενικό οικοδομικό κανονισμό και τις οικοδομές που χαρακτηρίζονται επικίνδυνες, σε συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία. Εισηγείται την αφαίρεση άδειας από οικοδομές για μη εξόφληση ασφαλιστικών εισφορών στο ΙΚΑ, σε συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Ερωτηματολόγιο έρευνας

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

**Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»**

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Εισαγωγικό σημείωμα

Το ερωτηματολόγιο αυτό συντάχθηκε στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας του κ. Ιωάννη Βασιλείου στο μάθημα «Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης» για το ΔΔΠΜΣ «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση».

Οι ερωτήσεις που επιλέχθηκαν στη συγκεκριμένη έρευνα αποσκοπούν στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας δόμησης (ΥΔΟΜ) Δήμου Διονύσου Αττικής η οποία αποτελεί μελέτη περίπτωσης.

Σκοπός του ερωτηματολογίου, το οποίο θα απαντηθεί από υπαλλήλους της ΥΔΟΜ, στελέχη της Διοίκησης του Δήμου και των παρατάξεων της μειοψηφίας, συναλλασσόμενους με την ΥΔΟΜ μηχανικούς και πολίτες, είναι η διάγνωση των προβλημάτων της υπηρεσίας και η εξεύρεση διορθωτικών διεξόδων για την βέλτιστη και αποτελεσματική λειτουργία της.

Αναφορικά στις ερωτήσεις με κλίμακα από 1 έως 5, αυτή ερμηνεύεται ως εξής:

1= καθόλου

2= λίγο

3= πολύ

4= πάρα πολύ

5= απόλυτα

Τα ερωτηματολόγια είναι επώνυμα και θα χρησιμοποιηθούν για καθαρά επιστημονικούς λόγους, με τήρηση απόλυτης εχεμύθειας στην επεξεργασία τους.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την πολύτιμη βοήθεια σας,

Ιωάννης Βασιλείου

Μεταπτυχιακός σπουδαστής του ΔΔΠΜΣ «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

Προφίλ ερωτώμενου

Όνοματεπώνυμο.....

Ιδιότητα.....

Ετη εμπειρίας.....

Τηλ. Επικοινωνίας:..... email:.....

Ερωτήσεις

1. Σε κλίμακα από 1 έως 5, (προσδι)ορίστε την σημαντικότητα της λειτουργίας δικής του πολεοδομίας στον Δήμο Διονύσου ?

1 2 3 4 5

2. Πιστεύετε ότι η ΥΔΟΜ Δήμου Διονύσου λειτουργεί σωστά?

ΝΑΙ ΟΧΙ

Σε ποιο βαθμό ?

1 2 3 4 5

3. Ποια πιστεύετε πως είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της λειτουργίας της ΥΔΟΜ? (αριθμείστε κατά σειρά σπουδαιότητας)

- υποστελέχωση
- έλλειψη εμπειρίας
- πληθος υποθεσεων
- Πολεοδομικό καθεστώς των Δημοτικών Ενοτήτων
- Μηχανοργάνωση/εξοπλισμός
- Άλλο (να προσδιορισθεί)

.....
.....

4. Στον ΔΚΚ (ν. 3463/06) & στον Καλλικράτη (ν. 3852/10) στα αρ. 222 επ & 99 επ αντίστοιχα προβλέπονται οι συνάψεις διαδημοτικών & διαβαθμιακών συνεργασιών & , οι προγραμματικές συμβάσεις κ.α ενώ με τον ν. 3389/05 προβλέπεται η δυνατότητα των συμπράξεων (ΣΔΙΤ). Θεωρείτε κάποιο από τα εργαλεία αυτά κατάλληλο να συμβάλει στην λειτουργία της υπηρεσίας δόμησης και εάν ναι ποιο και γιατί (συνοπτική αιτιολόγηση με τίτλους)

.....
.....
.....

.....5. Ποιες από τις ακόλουθες παρεμβάσεις θεωρείτε πιο σημαντική για την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών της ΥΔΟΜ? (X στην/στις επιλογή/γες)

- Διενέργεια σεμιναρίων
- Συνεργασία με άλλη πολεοδομία
- Συνεργασία με άλλον φορέα
- Άλλη (να προσδιορισθεί)

6 . Θα είχατε κάτι άλλο να παρατηρήσετε /προσθέσετε?

.....
.....

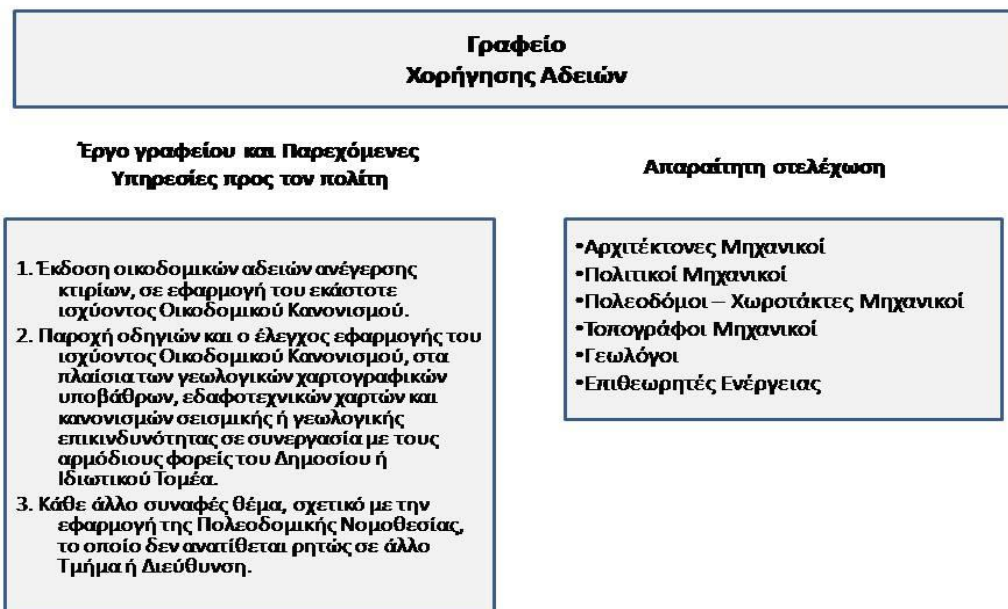
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: Πρότυπα οργάνωσης υπηρεσίας πολεοδομίας

ΠΗΓΗ: Θέματα Πολεοδομίας, www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/poleodomia.doc

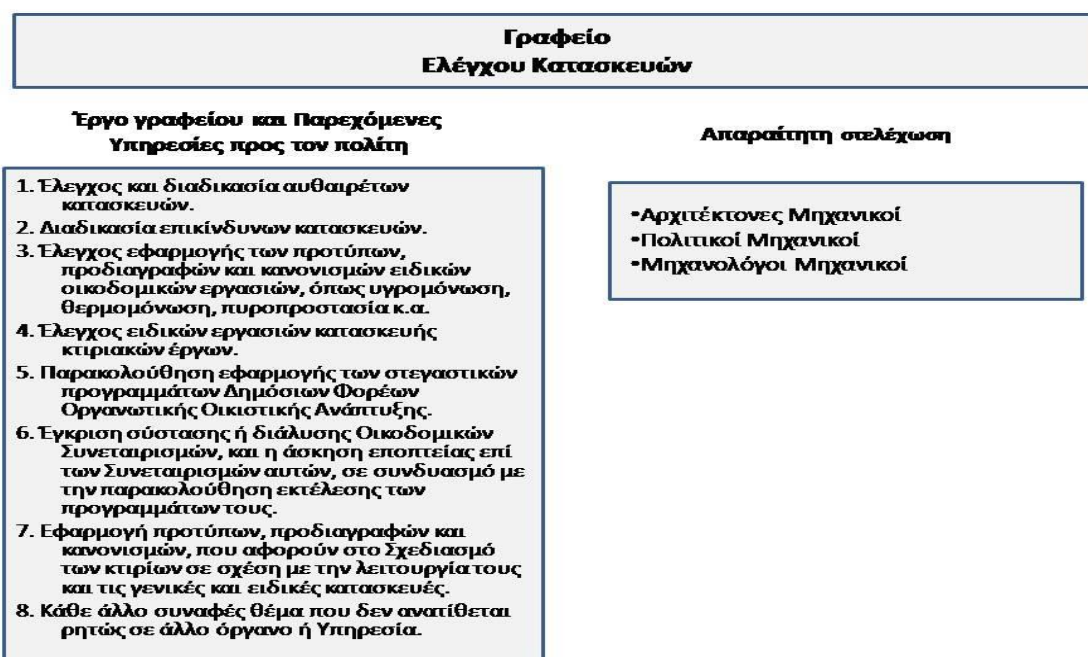
Πίνακας Π5-1: Διάγραμμα/πρότυπο αποτυπωσης ροής υπηρεσίας Πολεοδομίας

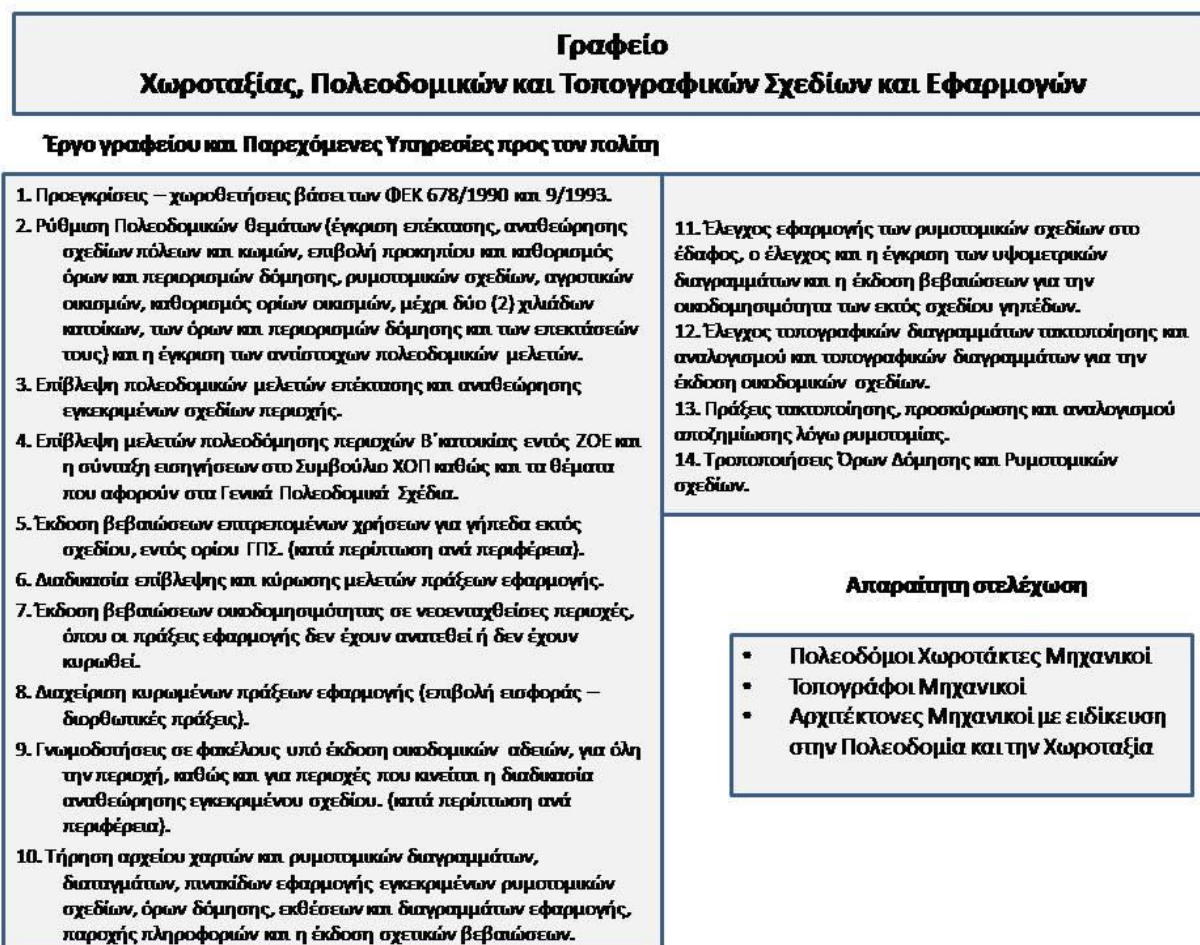
Πίνακας Π5-2: Διάγραμμα/πρότυπο αποτυπωσης συγκρότησης Γραφείου Αδειών

Πίνακας Π5-3: Διάγραμμα/πρότυπο αποτυπωσης συγκρότησης Γραφείου ΤΕΚ

Πίνακας Π5-4: Διάγραμμα/πρότυπο αποτυπωσης συγκρότησης Γραφείου Πολεοδομικών εφαρμογών

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ:

Αδαμαντίδου Ε. «Οριοθέτηση της εννοίας των ΣΔΙΤ στην Ε.Ε & στην Ελλάδα», παρουσίαση σε ημερίδα με θέμα «ν.3389/05 για τις ΣΔΙΤ», 22/11/2005, Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη

Βενιέρης Ι., 2007, «ΣΔΙΤ, Συμπράξεις Δημόσιου & Ιδιωτικού τομέα-Το συμβατικό πλαίσιο, Αθήνα 2007, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη

Δερβιτσιιώτης Κ.Ν. (2001). *‘Ανταγωνιστικότητα με διοίκηση ολικής ποιότητας’* Αθήνα: Interbooks.

Γέροντας, Α. , *‘Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα - κοινοτικά κείμενα’*, Αθήνα, 2006, Εκδόσεις Infocus.

Γεωργόπουλος Ν., *‘Στρατηγικό Μανατζμεντ’*, Γ’ εκδ.-εκδόσεις Μπενος, Αθήνα 2013

ΕΓΣΔΙΤ 2006. Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα: Συνοπτικός Οδηγός

ΕΓΣΔΙΤ «Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ», <http://www.sdit.mnec.gr>, «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα», Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού», , Μάρτιος 2015

ΕΕΤΑΑ <Σχεδιάζοντας μια διαδημοτική συνεργασία>

Καδαιτζής Ακρίτας , «Το πεδίο εφαρμογής των Συμπράξεων: Συνταγματική Θεώρηση. Σε ΣΔΙΤ. Ο ν. 3389/2005 για τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικο-νομικού Δικαίου. Εκδ. Αντ. Σάκκουλα 2006, σελ 73

Καλογήρου Ι., 2007, *Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, ΕΜΠ, Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της ΚτΠ*

(Κανελλόπουλος, 1990). & **Κανελλόπουλου Χ.** *‘Μανατζμεντ-αποτελεσματική διοίκηση. Σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και υπηρεσίες’*, γ’ έκδοση, Αθήνα, 1984.

Κασιμάτης Γ., «Περί της αρχής της επικουρικότητας του κράτους», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα, 1974

Κατράς, Ν., *‘ Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα και η συμβολή τους στην εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών από τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ. Η περίπτωση του Φαληρικού Δέλτα’*, Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Βιβλιοθήκη Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης 2007

Κουλουμπίνη Ε, Σύμβουλος ΕΛΣΥΝ –Πρόεδρος Παρατηρίου ΟΤΑ « *Τρόποι βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης των Δήμων και των επιχειρήσεων αυτών*»

Λαμπαδάριος Κ., 2005, «Ο νέος νόμος 3389/05 για τις ΣΔΙΤ», ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ 51, σελ.15

Μουστάκας, Α. (2008), «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα», Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Βιβλιοθήκη Παντείου

Μαγγόπουλος Γιώργος, Δ/ρας Παν/μιου Κρήτης, 'Η μελέτη περίπτωσης ως ερευνητική στρατηγική στην αξιολόγηση προγραμμάτων: θεωρητικοί προβληματισμοί', ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Τόμος ΙΣΤ, τεύχος 64 Χειμώνας 2014

Μαϊστρος Π., Άρθρο «Ο Αναπτυξιακός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», www.citybranding.gr, 8.7.2011

Μακροδημήτρης Αντ. : «Προσεγγίσεις στη Θεωρία των Οργανώσεων», Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2003).

Νικολάου Ε, Σκουρής Π, Τροβά Ε, 2007, «το π.δ. 60/07 προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περι συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», διαθέσιμο στην URL: <http://www.scribd.com/doc/904103>

Μπρίνια Βασιλική, Δρ «ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ», Μάρτιος 2014, ΕΚΠΑ

Ξουρής Δ (1993) 'Οργανωσιακές Περιπτώσεις', Εκδόσεις Μπένου

Οδηγός Αξιολόγησης ΥΠΕΣΔΑ

Γ.Πανηγυράκης & Ι.Σιώμκος, 2005, «Μελέτες περιπτώσεων μάρκετινγκ», εκδ. Σταμούλης

Πατρίκιος Γ, 2009, «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα-Το προσυμβατικό στάδιο», Αθήνα 2009, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη

Πράσινο βιβλίο, έκδοσης 2004 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (COM(2004) 327 τελικό, Βρυξέλλες, 30-04-2004),

Σαραντάκη, Α., ' Η Ευρωπαϊκή και Ελληνική Εμπειρία από τις ΣΔΙΤ : Η περίπτωση της Ζεύξης Ρίου – Αντιρρίου', Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, 2007, Βιβλιοθήκη Παντείου .

Σταθόπουλος Θάνος, < Ιδανικό εφελτήριο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση οι διαδημοτικές συνεργασίες>, Άρθρο , Enyprografa.gr, 1.2.2016

Τάχος Ι.Αναστάσιος, Καθ. ΑΠΘ, «Β' Γνωμοδοτήσεις-Μελέτες», ΔΕΕ 12/2005 Έτος 11^ο, 1245, «Παρατηρήσεις επι του νέου νόμου 3389/05 'ΣΔΙΤ'»

Τσιότρας Γ., 'Βελτίωση Ποιότητας', εκδόσεις Μπένος, Αθήνα 2002, σελ. 25.

Τσιρωνάς Αθ, «*Η νομική φύση των ΣΔΙΤ*», Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου. Τόμος 52, τεύχος 3, 2008 σελ 612

Δ.Σωτηρόπουλος & Λ.Χριστόπουλος, έρευνα «*Πολυνομία, Κακονομία και Γραφειοκρατία στην Ελλάδα*», , ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ (Οργανισμός έρευνας & ανάλυσης), Αθήνα, Ιούλιος 2016

Χειμωνίτη – Τερροβίτη, Στ. *Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, ΕΚΘέσεις 40, Συμμετοχή ιδιωτών στα έργα υποδομής και αυτοχρηματοδότηση*, Αθήνα , 2003

Ψαραύτης, Χ. ‘ *Μεταφορές: Αρτηρίες ζωής για τα νησιά*’, Αθήνα, 2007, Εκδόσεις Παπαζήση

ΞΕΝΗ:

Aboelmaged, M.G. (2010), «*Six sigma quality: a structured review and implications for future research*», International Journal of Quality and Reliability Management, 27 (3), 268-318.

Appleby, A.-Clark, A.,”*Quality management in local government: four case studies*”, Leadership & Organisation Development Journal. Bradford:1997, Vol 18 , Iss.2, p.85

Chakrabarty, A. & Tan, K.C. (2007), «*The current state of six sigma application in services. Managing Service Quality*», 17 (2), 194-208.

Deming, W.Edward, «*Out of the crisis*», Cambridge University Press,1986, p.p180-181

Drucker, P. (1974). «*Management: Tasks, Responsibilities, Practices*», New York: Heinemann

Elrod, P.D. and Tippett, D.D. (2002), “*The “Death Valley” of Change*”, Journal of Organizational Change Management, 15, 3, 273-291.

Evans, J.R. & Lindsay, W.M. (2007). «*The management and control of quality*» Mason, OH: Thomson SouthWestern.

Evans R.James-Lindsay M.William, «*The management and control of quality*», South-Western Cengage Learning, 2008, p.57

L.Gaster-A.Squires, «*Providing Quality in the public Sector*», Open University Press, 2003, p.8

Gaster,L., “*Quality services in local government: a bottom-up approach*”, The Journal of Management Development, Bradford: 1996 , Vol.15, Iss.2, p. 80

Grahame, A. (2001) *“The Private Finance Initiative (PFI)»*, Research Paper no. 01/117, London: House of Commons Library, από: <http://www.parliament.uk/documents/commons/lib/research/rp2001/>

Grant, P. (1996), *“Supporting Transition: How Managers Can Help Themselves and Others During Times of Change”*, Organizations and People, 3, 4, November.]

Heskett,J.-Sasser,E.-Hart,C., *‘Service Breakthroughs’*, The Free Press, 1990, pp.5-6.

Kumar, M. (2007), *‘Critical success factors and hurdles to Six Sigma implementation: the case of a UK manufacturing SME’*, International Journal of Six Sigma and Competitive Advantage, 3 (4), 333-351.

Koontz, H., & Donnell, C.O. (1989). *Principles of management*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

Michael E. Milakovich, *‘Improving Service Quality in the Global Economy’*, Auerbach Publications, 2006, p.140

Morgan C.- Murgatroyd S, *‘Total Quality Management in the public sector’*, Open University Press, 1994,

Parasuraman,A. , Zeithaml, V.A. and Berry, L.L., *“A Conceptual Model of Service Quality and its Implications for Future Research”*, Journal of Marketing, (1985), Vol 49, p.p. 42

Revere, L., Kadipasaoglu, S. & Zalila, F. (2006), *‘ An empirical investigation into Six Sigma critical success factors’*, International Journal of Productivity & Quality Management, 1 (3), 224-252.

Stewart, R. (1967), *‘Managers and their jobs’*, London: MacMillan.

Steane, P. και Carol P. (2000), *‘Public-Private partnerships, Sectoral Perspectives Pubic-Private Partnerhips. Theory and practice in international perspectives’*, Advances in Management and Business Studies, Roudledge

Yescombe E.R. (2007), *«Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance”*,London, Butterworth-Heinemann

ΑΡΘΡΑ /ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ /ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ / ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Γαλιώτος Κων, Πολ.Μηχ. Ε.Μ.Π., Μ.Sc. Περιφερειακή Πολιτική U.K *«Οι ΣΔΙΤ ως μηχανισμοί αμοιβαίας ωφέλειας Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα»*, Άρθρο, arkadiportalgr 15/4/13

Γεράσιμος Γιάννης , υπ. Διδάκτωρ Συντ/κου Δικαίου της Νομικής Σχολής Αθηνών <<Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΩΣ ΡΗΤΡΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ>>, Άρθρο, , curia.gr, 23/7/2017.

Γεωργακέλλος Δ, Καθ. ΠΑ-ΠΕΙ, Σημειώσεις διάλεξης 'Διευρυμένο σχέδιο μάρκετινγκ για υπηρεσίες/ Μίγμα μάρκετινγκ, στα πλαίσια του μαθήματος «Ανάπτυξη & παρακολούθηση Ε.Π», ΔΔΠΜΣ 'Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση', Αθήνα , Μάιος 2017

Γιαννακοπούλου Μάρθα, «ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΔΙΤ», Άρθρο, ανάρτηση/ δημοσίευση σε www.kedke.gr/uploads/haris_eta115/s60-64, 16/4/2007 & «ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση ιδιωτικού κέρδους?», ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ 60, σελ.60-63

Ράλλης Γκέκας –Κατερίνα Μήτσου, άρθρο «Η ιδιωτικοποίηση των δημοτικών υπηρεσιών καθαριότητας- Διεθνής εμπειρία και οι επιταγές της τρόικα», www.localit.gr, 10.1.2013

Ράλλης Γκέκας Δρ. Οικονομικών ΟΤΑ <ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ- ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ- ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ> Άρθρο , Localit.gr, 10.09.2016

Ράλλης Γκέκας Δρ. Οικονομικών ΟΤΑ «Τοπική Αυτοδιοίκηση & ΣΔΙΤ», Άρθρο, citybranding.gr , 17.05.2016

'ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ' δημοσίευμα «Φρένο στη λειτουργία Κτηματολογίου από το ΣτΕ», 23.8.17

Κουγιάμης Γεώργιος , πρώην Αντινομάρχης Θεσσαλονίκης & Δήμαρχος Θέρμης «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ. ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ» Άρθρο, Ντονέτσκ, 10 Δεκεμβρίου 2006

ΚΡΗΜΝΑΝΙΩΤΗΣ Ν., τ.λεκτορας Παν/μίου Θεσ/νικης, <η αρχή της επικουρικότητας> άρθρο , www.nikoskrimnianiotis.gr/

ΚΠΑ, ΥΠΕΣΔΑ, 'Το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (ΚΠΑ),

Λιάλιος Γ, «Οι νομαρχιακές πολεοδομίες ιδρύονται ξανά», Άρθρο, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 10.6.2017

Μαντζούφας Νίκος, Ειδικός Γραμματέας ΣΔΙΤ (Υπουργείο Ανάπτυξης), συνέντευξη σε Τσαούση Μαίρη, Marketnews.gr , Δευτέρα, 12 Ιαν '15

Νικόλα Ιφιγένεια, (δικηγόρος, ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου), «Η Βρετανική εμπειρία των PPP-μορφές σύμπραξης», Άρθρο σε Νομική Εφημερίδα curia.gr 4/11/13

PwC Ελλάδα, Δελτίο τύπου σχετικά με μελέτη «Υποδομές – Χρηματοδοτώντας το Μέλλον», 30.3.17, infrastructure-in-greece-2016-pr PWC

Πρέζα Ελισάβετ, Περιφερειολόγος –Οικονομολόγος, Άρθρο, «ΟΙ (ΣΔΙΤ) ΩΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ», www.lamiakos-typos.gr, 09/04/2014

Παναγόπουλος Σ, 2005 «Το νέο θεσμικό πλαίσιο των ΣΔΙΤ», παρουσίαση σε ημερίδα με θέμα «ν.3389/05 για τις ΣΔΙΤ», 22/11/2005, Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη

Δρ Σήφης Πλυμάκης, Παρουσίαση 4^{ης} & 5^{ης} διάλεξης μαθήματος «Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης», ΔΔΠΜΣ 'Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση', Αθήνα, Μάιος 2017

Τζάννε Μαριάννα, «Στον αέρα ξανά η ΣΔΙΤ απορριμμάτων της Πελοποννήσου» *αρθρο 10/03/2017 & "Σίριαλ χωρίς τέλος για τα απορρίμματα Πελοποννήσου."* *Euro2 day.gr.11-1-2017*

Τροβά/Κούτρας «ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΔΙΤ» ημοσίευση σε ΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ (διαδικτυακή πύλη ιδεών), 26/9/2016

«ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ», www.epdm.gr/Uploads/Files/Dimosiotita/FINAL_REPORT_GR.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Διονύσου (2012-2014)

Ε.Σ.Υ 'Προσωρινά αποτελέσματα απογραφής 2011'

ΜΕΛΕΤΕΣ – ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΔΕΔΥ-ΜΕΛΕΤΗ Έκδοση του Κοινωνικού Πολύκεντρου, «Πρωτοβάθμια Αυτό-διοίκηση: Τα οικονομικά της, η εκχώρηση αρμοδιοτήτων της και οι επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και στα Δημόσια αγαθά.» ΜΕΛΕΤΗ – ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ, 2014 σελ. 81. Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση: τα οικονομικά της, η εκχώρηση αρμοδιοτήτων της και οι επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και στα δημόσια αγαθά ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2014]

Δημόγλου Ασκληπιός, "Διαχείριση Έργων με Παραχώρηση της Εκμετάλλευσης" στο Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης Δ.Π.Θ, Τ.Ε.Ε. - Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας, Τ.Ε.Ε. - Τμήμα Θράκης, Διαχείριση Έργων στην Ελλάδα. Πραγματικότητα και Προκλήσεις, Ξάνθη, 28-06-2002: ".Με αυτές η αναθέτουσα αρχή αναθέτει στον Ανάδοχο-Παραχωρησιούχο την εκτέλεση έργου δημόσιου έργου αναλαμβάνοντας κινδύνους με δαπάνη του και σε αντάλλαγμα ο ανάδοχος αμοίβεται εισπράττοντας τέλη από τους χρήστες του έργου για το διάστημα του χρόνου της παραχώρησης". από : <http://pm-meeting2002.duth.gr/>

Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών, « Σχεδιασμός και Υλοποίηση Έργων Μέσω Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) », Αθήνα Μάρτιος 2005.

ΚΕΔΕ, Ειδικό Συνέδριο Βόλος 17 & 18/10/2006

ΚΕΔΕ –CEMR, Ημερίδα με θέμα: «Τα οικονομικά των Ελληνικών Δήμων στο Ευρωπαϊκό Περιβάλλον»

Ι.Τ.Α ΚΕΔΕ, «Οι έλεγχοι στους ΟΤΑ Προτάσεις για τον εξορθολογισμό και την αποτελεσματικότητα του συστήματος» Αθήνα 22-6-2006

Ι.Τ.Α ΚΕΔΕ 'Τριετής στρατηγική μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση 2016-2018', Ιούλιος 2016,

ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ., «Οι ελληνικές τράπεζες και η χρηματοδότηση των ΣΔΙΤ», Ημερίδα ΜΟΠΑΔΙΣ για τις ΣΔΙΤ 25.11.2005

ΠΕΣΕΔΕ, 65ο Τακτικό συνέδριο της Πανελλήνιας Ένωσης Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων , «Εξελίξεις στον κλάδο ΣΔΙΤ» εισηγητική τοποθέτηση προέδρου , www.congresspesede.gr/docs2/sdit.doc

Συμβούλιο της Ευρώπης MCL- 17 (2011) 3, 17^η σύνοδος, Κίεβο, 3-4 Νοεμβρίου 2011 'Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε κρίσιμους καιρούς: πολιτικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της κρίσης, την ανάκαμψη και την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος'

Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα «*INVEST EU: ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ*», Αθήνα, (ξενοδοχείο Divani Caravel) ,31.5.17, Δελτίο τύπου ΤΕΕ 1/6/17

ΤΕΕ/ΤΚΜ, Πόρισμα Ομάδας Εργασίας, «*Συμπράξεις Δημόσιου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)*», όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Α295/Σ21/25.08.09 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, Σεπτέμβριος 2009.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΦΕΚ- ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ- Υ.Α

Ν.3463/2006 – (ΦΕΚ 114/Α'/8.6.2006) Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Ν.3852/2010 ΦΕΚ Α' 87/7-6-2010 "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ & αιτιολογική έκθεση

Ν.2539/1997 ΦΕΚ 244 Α' "Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής αυτοδιοίκησης

Ν.2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α') «Πρόγραμμα "Πολιτεία" για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις

Ν.4325/2015 (ΦΕΚ 47 Α΄) «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης-Καταπολέμιση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις»

Ν. 3889/10 «Χρηματοδότηση Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων, Πράσινο Ταμείο, Κύρωση Δασικών Χαρτών και άλλες διατάξεις.»

Ν. 3943/11 «Καταπολέμιση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών»

Ν. 4002/11 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου & Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση & Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης»

Ν. 1828/89 αρ. 25 «Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις»

Ν. 4280/14 «Περιβαλλοντική αναβάθμιση και ιδιωτική πολεοδόμηση – Βιώσιμη ανάπτυξη οικισμών – Ρυθμίσεις δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις»

Ν.4046/2012 ΦΕΚ Α/25/12 "Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας."
& ΠΥΣ 6/28.2.2012 (ΦΕΚ 38/Α/12)

Ν. 3389/2005 «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»

Ν. 1337/83 (ΓΟΚ) «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις. Σχέδια Πόλεων»

Ν. 4067/12 (ΝΟΚ: Νέος Οικοδ/κός Κανονισμός)

Ν. 2445/96 (Σύμβαση Αττικής Οδού)

Ν. 2395/96 (Κύρωση σύμβασης Γέφυρας Ρίου –Αντιρρίου)

Ν. 2338/95 (Σύμβαση Σπάτων ,Δ.Α.Α)

Π.Δ. 710/79 αρ. 3

Ν. 4389/16 (ΦΕΚ 94 Α/27-05-2016) (πολυνομοσχέδιο) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις»

Ν.4257/14 παρ. 2 του αρ.1 «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών»

Ν. 4147/13 αρ. 1 Κύρωση της από 31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Υπουργού Επικρατείας» και άλλες διατάξεις.

ΠΥΣ 33/2006 & 27/29.12.2016 (ΦΕΚ 243/Α/16)

ΦΕΚ Δ 311/7-10-1976 «περί καθορισμού ορίων οικισμού Αγίου Στεφάνου νομίμως προϋφισταμένου του 1923».

ΦΕΚ 561/Δ/26.07.1995 «έγκριση Γ.Π.Σ. Δήμου Αγίου Στεφάνου»

ΦΕΚ 166/Δ/23.2.87 αρ. 5 «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης»

ΦΕΚ 357/Δ/22.7.1982 «Οικισμοί προυφιστάμενοι του 1923. Η περίπτωση του Δήμου Αγίου Στεφάνου- Δήμος Διονύσου Αττικής»

ΦΕΚ 35/Δ/3.2.2010 «Κήρυξη ως αναδασωτέας έκτασης συνολικού εμβαδού 4.917,252 στρ. που εμπίπτει εντός των διοικητικών ορίων Περιφέρειας των Δήμων Μαραθώνα, Αγίου Στεφάνου, Σταματάς, Ροδόπολης, Δροσιάς, Νέας Μάκρης, Πικερμίου, Παλλήνης, Ανθούσας, Διονύσου, Κηφισιάς, Γέρακα, Νέας Πεντέλης, Πεντέλης του Νομού Αττικής, η οποία κάηκε από την πυρκαγιά της 21ης-24ης Αυγούστου 2009.»

ΦΕΚ 370/Δ/197 «περί καθορισμού ορίων οικισμού Παλαιού Μπογιατίου της κοινότητας Ανοιξέως Αττικής νομίμως προϋφισταμένου του 1923».

ΦΕΚ 797/Δ/1999 «έγκριση Γ.Π.Σ της Κοινότητας Ανοιξής (Ν.Αττικής)»

ΦΕΚ 91/Α/52, 46/Α/55, 72/Δ/60 & 91/Δ/62 «Περί εγκρίσεως του σχεδίου ρυμοτομίας Δροσιάς Αττικής και των όρων δόμησης αυτού.» «Περί τροποποίησης, αναθεώρησης και επεκτάσεως του ρυμοτομικού σχεδίου Δροσιάς Αττικής και των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτού.»

ΦΕΚ 1391/Δ/92 « Αναθεώρηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Δροσιάς Αττικής»

ΦΕΚ 435/Α/29 «Περί εγκρίσεως του σχεδίου του εξοχικού συνοικισμού Ρέας»

Π.Δ της 30-10/4.11.28 «περι σχεδίου Διονύσου» ΦΕΚ Α/232/4.11.28, επέκταση με το από 23.5.1962 β.δ ΦΕΚ 70/Δ'/62, τροπ/ση & επέκταση με ΦΕΚ 37/Δ/68 & νέα τροπ/ση με 278515/20.10.1979 απόφαση Ν.Α.Α ΦΕΚ/630/Δ/79.

ΦΕΚ 446/Δ/89 & 578/Δ/91 « Έγκριση της πολεοδομικής μελέτης επέκτασης και αναθεώρησης του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της Κοινότητας Κρυονερίου Αττικής, καθορισμός των χρήσεων γης των όρων και περιορισμών δόμησης αυτού.» «Επανεγκριση της πολεοδομικής μελέτης επέκτασης και αναθεώρησης του εγκ. Ρυμοτομικού σχεδίου της Κοιν. Κρυονερίου Αττικής»

ΦΕΚ 275/ΑΑΠ/08 «Έγκριση πολεοδομικού σχεδίου της κοινότητας Κρουονερίου Αττικής»

ΦΕΚ 1167/Δ/94 «Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου της κοινότητας Σταμάτας (Ν. Αττικής)»

ΦΕΚ 188/Α/35 « Περὶ εγκρίσεως της κώμης Σταμάτας Αττικής»

Υπ'αρ.16545/24.11.97 διαπιστωτική απόφαση/πράξη Ν.Α.Α (ΦΕΚ 1109/Δ/97) «Χαρακτηρισμός του οικισμού Σταμάτα – Σπάτα Ν. Αττικής ως προυφιστάμενου του 1923»

ΦΕΚ 316/Α/55 « Περὶ εγκρίσεως του ρυμοτομικού σχεδίου των οικισμών Έύξεινος Πόντος' και ἡ Προκόννησος' εις Σταμάταν Αττικής και καθορισμού των ὁρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων αυτού»

ΦΕΚ 262/Δ/2000 « Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου κοινότητας Ροδόπολης και τμήματος κοινότητας Σταμάτας Αττικής»

ΦΕΚ 755/Δ/88 «Καθορισμός ζωνών προστασίας του ὁρους Πεντέλη χρήσεων και ὁρων δόμησης αυτού»

Φ.1300.2/8234/22.2.17 έγγραφο του προς ΥΠΕΣΔΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ/ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΣτΕ 3411/75, 2260/02, 264/05, 3431/06 , 4446/10 , 3411/75, 2260/02, 264/05, 3431/06 , 4446/10 , 1988/13, 283/13

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ – ΕΓΓΡΑΦΑ- ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ

54/7.4.15 ΑΔΣ Δήμου Διονύσου (ΑΔΑ:ΩΝΤ2Ω93-3ΤΜ)

101/19.5.15 ΑΔΣ Δήμου Διονύσου (ΑΔΑ:7ΖΜΔΩ93-7Λ9)

151/21.7.15 ΑΔΣ Δήμου Διονύσου (ΑΔΑ:7ΜΗΣΩ93-9ΔΟ)

Προσφυγές (αρ. 227 ν. 3852/10 ενώπιον του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής -ΓΓΑΔΑ-Ελεγκτής Νομιμότητας) αιρετών και υπαλλήλων με τις αντίστοιχες επ'αυτών αποφάσεις ΓΓΑΔΑ

Επιστολές διαμαρτυρίας μηχανικού τμήματος ελέγχου κατασκευών

Υπ' αρ. 36021/27.12.16 απόφαση μερικής ανάκλησης αδειας

Υπ'αρ. 15015/22.5.17 απόφαση διακοπής εργασιών & ΑΚ1326/19.7.17 αίτηση ακυρώσεως στο ΔΕΦΑΘ
Υπ'αρ. 26194/1.9.17 έκθεση αυτοψίας

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ/ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

www.localit.gr
www.dimosnet.gr/
www.autodioikisi.gr/
www.wikipedia.gr/
[www.enypografa.gr /](http://www.enypografa.gr/)
www.dimosneapolis-sykeon.gr/web/guest/sdae
[www.dafni.net.gr/gr/projects/milos-desalination.](http://www.dafni.net.gr/gr/projects/milos-desalination)
[http://www.sdit.mnec.gr,](http://www.sdit.mnec.gr)
http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/businesses/public_procurement/l22012_el.htm
www.pnagr.6-3-2017
“<http://www.opengov.gr/minenv/?c=20115>”
edionysos.gr, 16/9/16
www.minadmin.gov.gr/, 8.4.16 ‘
www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/poleodomia.doc
www.lamiakos-typos.gr, 09/04/2014

